Pla Local de Joventut 2021 - 2023

Ajuntament de Figueres
www.figueres.cat

Aquest document ha estat redactat per la regidoria de Joventut de l'Ajuntament de Figueres i l'equip tècnic de Neòpolis Consultoria socio-política.

Ajuntament de Figueres
www.figueres.cat

neòpolis

Índex

PRESENTACIÓ 6

INTRODUCCIÓ 7
- Les polítiques de joventut 7
- Figueres 13
- Previ 15

DIAGNOSI 16
- Metodologia 16
- Introducció 16
- Marc normatiu 17
- Parts de la diagnosi 18
- Cronologia 18

PLANTEJAMENT DE LA DIAGNOSI 19
- Anàlisi de prioritats 19

ANÀLISI DE LES POLÍTIQUES DE JOVENTUT (APJ) 20
- Introducció 20
- Metodologia 21
- El teixit associatiu 21
- Polítiques actives 22
- Els projectes de referència de la regidoria de Joventut 27
- Recursos humans 28
- Infraestructures 28
- Recursos econòmics 31
- Públic diana 31

ANÀLISI DE LA REALITAT JUVENIL (ARJ) **32**
Introducció 32
Dades quantitatives 33
Dades qualitatives 33
Metodologia 33
Evolució de la població 35
Naturalesa de la població 44
L'àrea urbana de Figueres 50
Trajectòria educativa 55
Trajectòria laboral 61
Emancipació domiciliària 66
Cohesió social i equilibri territorial 68
Participació i associacionisme 71
Cultura 73
Salut: addiccions, sexualitat, esport i alimentació 74
L'impacte de la COVID-19 vers la població jove 78
Anàlisi qualitatiu (grups de discussió, entrevistes i resultats enquesta) 80
Conclusions de la diagnosi 91
Introducció 91

DISSENY **97**
Introducció 97
Metodologia 98
Objectius estratègics 98
Pla d'actuació 102

SEGUIMENT I AVALUACIÓ **116**
Introducció 116
Avaluació Continuada 117
Avaluació Anual 118
Avaluació Final 119

TANCAMENT **120**
Tancament 120
Consideracions finals 121

ANNEXOS **122**
Buidatge sessions de treball de diagnosi 123
Recollida de reflexions 123

PRESENTACIÓ

El Pla Local de Joventut de Figueres 2021-2023 està fet amb la voluntat d'oferir una radiografia del municipi detectant les necessitats i mancances i aportant així unes polítiques de joventut basades en la inclusió, la transformació i la millora de la societat.

Es considera que les polítiques de joventut han de ser ambicioses i no solament plantejar i actuar sobre la persona jove, sinó també sobre el seu context tenint en compte una dimensió transversal i global de tot allò que es fa.

Figueres fa anys que aposta per les polítiques de joventut municipals

El primer Pla Local de Joventut va aprovar-se l'any 2001, coincidint amb el moment en què la Generalitat de Catalunya, a través del que aleshores era la Secretaria General de Joventut, aprova el Pla Nacional de Joventut de Catalunya 2000-2010.

Els canvis constants de la societat en general i de la joventut en específic, així com la irrupció de l'era digital i les crisis econòmiques viscudes els darrers anys, fa que les polítiques municipals tinguin en el col·lectiu jove un focus principal d'intervenció a causa, principalment, de la mateixa vulnerabilitat del col·lectiu. Aquest document hi vol donar resposta.

INTRODUCCIÓ
Les polítiques de joventut

Les polítiques de joventut a Catalunya

En el seu inici les polítiques de joventut es centraven en el suport a un associacionisme en explosió, un associacionisme que prenia el paper de representant dels i les joves i que l'Administració acceptava com a interlocutor davant del col·lectiu. Exemple d'aquest moment n'és la creació del **Consell Nacional de Joventut de Catalunya (1979)**, que esdevindria interlocutor de l'associacionisme jove davant la Generalitat de Catalunya.

Paral·lelament es desenvolupa la **Xarxa d'Informació Juvenil**, una de les altres apostes de la primera etapa de les polítiques de joventut, amb l'objectiu d'acostar la informació al col·lectiu jove i descentralitzar determinats serveis del Departament de Joventut.

A cavall dels anys **80's i 90's** en una segona etapa de les polítiques adreçades al col·lectiu jove es consideren les veus emergents que reclamen polítiques integrals de joventut. Amb l'objectiu de potenciar aquesta nova línia s'elabora el **Pla Interdepartamental Catalunya Jove 93-94**, que per primera vegada suposa un esforç important d'anàlisi de la realitat juvenil.

És a **finals dels 90' s** quan es genera un nou punt d'inflexió en el camp de les polítiques de joventut. L'explosió de debats entorn de les polítiques joves i el moment sociopolític afavoreixen la consolidació de les bases d'un **Pla Nacional de Joventut** en l'elaboració del qual col·laboraran tots els agents implicats en polítiques de joventut del país.

Aquest procés culmina el **novembre del 2000** amb l'aprovació del govern del **Pla Nacional de Joventut de Catalunya 2000-2010 (PNJC)**. Esdevé des d'aleshores el document que defineix, impulsa i coordina les polítiques de joventut a Catalunya. La Secretaria General de Joventut s'encarrega, entre d'altres d'impulsar el PNJC donant suport als Plans Comarcals, al Plan Generau de la Joanessa d'Aran i els Plans Locals de Joventut, i d'impulsar-lo en l'àmbit associatiu.

L'etiqueta de "**polítiques integrals**" de joventut no era gratuïta. **El Pla Nacional** es basava en els anomenats **10 eixos**, agrupats en **dues grans línies d'actuació**, la **d'emancipació i la de participació**. En la línia **d'emancipació** s'hi agrupen els eixos **d'educació, treball, habitatge, salut, cultura i mobilitat**. En la línia de **participació** els eixos **d'interlocució, el suport a l'associacionisme i el foment de la cultura de la participació**. En **desè lloc la interculturalitat, un eix transversal a les dues línies d'actuació.**

El treball referent a les polítiques de joventut d'àmbit nacional continua amb l'elaboració a **finals del 2009** d'un nou pla, el **PNJCat 2010-2020**, que esdevé una eina revisada i actualitzada de les línies estratègiques de les polítiques de joventut que es desenvolupen des del Govern. En aquest període hi ha un fet destacat i és que el **Govern de la Generalitat va aprovar la Llei de Polítiques de joventut (l'any 2010)**, matèria sobre la qual la Generalitat té la titularitat des de 1979, però que fins ara no havia desenvolupat.

L'actualitat

Ens trobem, doncs, a cavall de la finalització d'aquest **PNJCat 2010-2020** i la redacció i elaboració d'un nou PNJCat que doni resposta a les inquietuds de la dècada que comença. Des de la Direcció General de Joventut s'ha treballat en els darrers anys per establir un pla d'acció territorial i facilitar un treball d'anàlisi al territori que permeti encarar les línies mestres d'aquest nou PNJCat. Ara per ara, el document resultant és el **PNJCat2020**, un document que permet obtenir una adaptació de les polítiques de joventut a una realitat social canviant, però que a més vol reivindicar la rellevància de les polítiques de joventut en el si de les polítiques públiques:

La joventut és una etapa del cicle vital en què l'individu adquireix habilitats, instruments i recursos amb els quals haurà d'afrontar la resta de la seva vida. És el moment també en què s'emancipa, en sentit ampli, respecte de la seva família d'origen. Per això representa un període de construcció d'oportunitats i en què es generen les trajectòries de mobilitat social.

Durant molt de temps les polítiques de joventut han estat considerades com a perifèriques i cal que els diferents agents reconeguin la capacitat transformadora de les polítiques de joventut i les situïn com a primordials en la intervenció pública. Per tant, malgrat que avui dia la societat és més incerta, complexa i dinàmica que mai, això no resta sentit al PNJCat, sinó que en justifica l'existència, sobretot tenint en compte la potencialitat transformadora d'incidir sobre la joventut.

El **PNJCat 2020**, en tant que és un full de ruta de les polítiques de joventut per als **deu anys vinents**, vol contribuir a incorporar accions i mesures destinades a millorar i augmentar el paper de les polítiques públiques per avançar cap a la **igualtat d'oportunitats real i la capacitat de les persones joves per desenvolupar la seva pròpia vida de manera autònoma i lliure com a base de la societat del futur**. Només amb l'acció coordinada, agosarada i decidida de tots els agents serem capaços de construir respostes i generar oportunitats per al canvi, per minsa que sigui l'oportunitat o per petit que sigui aquest canvi (des de l'acció de cada ajuntament, des del treball de les entitats juvenils, de la gent jove, dels professionals i des de l'acció del Govern de la Generalitat).

El **PNJCat2020** planteja un marc teòric i/o discursiu del que s'han de nodrir totes les polítiques de joventut, tant les locals (PLJ) com les nacionals:

Rellevància:

Cal reivindicar el paper clau de les polítiques de joventut en el si de les polítiques públiques, ja que el moment del cicle vital que és la joventut representa una oportunitat en la lluita contra la reproducció de les desigualtats.

Transformació i/o incidència:

Les polítiques de joventut han de tenir una voluntat explícita de transformar tant les condicions de vida de les persones joves com el model de societat en general, i de dotar-se dels instruments i les eines necessaris perquè sigui possible.

Apoderament:

Les polítiques de joventut han de servir per potenciar les capacitats de les persones joves i fer, per tant, que siguin responsables i protagonistes del seu projecte de vida personal i col·lectiu.

Inclusió:

Cal tenir en compte el conjunt de les persones joves i fer-ho dissenyant, implementant i avaluant les polítiques des d'una perspectiva inclusiva, tenint en compte la diversitat del col·lectiu juvenil i les desigualtats socials de partida (interseccionalitat).

Instruments de desplegament:

El nou PNJCat ha de millorar el desplegament dels seus objectius. Cal teixir una estratègia de desplegament del Pla que garanteixi que les polítiques i programes concrets de joventut responen i s'adapten als seus plantejaments.

Impacte i/o avaluació:

Per garantir aquest desplegament, el nou PNJCat ha de tenir molt en compte, des del començament, com s'ha d'avaluar l'impacte que té sobre les polítiques i la realitat de les persones joves.

Amb tot, aquest PNJCat2020 emana del seu antecessor del qual en manté unes idees clau, establertes en:

Un plantejament discursiu

Concreció del concepte Joventut

Una visió:

- Una societat on les persones joves puguin desenvolupar els seus projectes de vida i les seves expectatives.
- Una societat socialment més justa.
- Una societat on les persones joves s'impliquin i tinguin un paper protagonista en el desenvolupament del seu entorn.

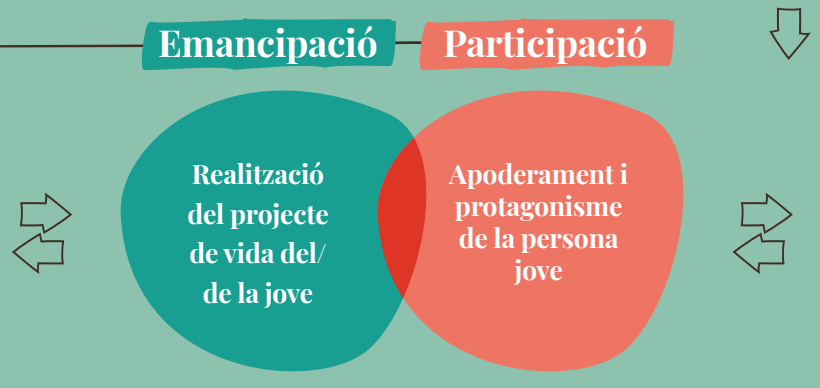

Una missió:

- Facilitar la realització del projecte de vida de les persones joves atenent la diversitat de formes i models de vida.
- Apoderar el jove com agent de canvi social, impulsant el seu paper actiu com a ciutadà en el conjunt de la societat.

Uns reptes:

REPTE 1:
Aconseguir l'èxit en la **trajectòria educativa** de les persones joves.

REPTE 2:
Aconseguir l'èxit en la **trajectòria laboral** de les persones joves.

REPTE 3:
Aconseguir l'èxit en la **transició domiciliària** de les persones joves.

REPTE 4:
Promoure una **vida saludable** de les persones joves.

REPTE 5:
Avançar cap a l'autonomia, el desenvolupament personal i la **participació** en el col·lectiu de les persones joves.

REPTE 6:
Universalitzar la **cultura** entre la població juvenil: treballar perquè l'oferta cultural respongui a objectius educatius i socialment cohesionadors.

REPTE 7:
Avançar cap a un **nou model de país i de societat** cohesionada, vertebrada territorialment, sostenible i innovadora en les formes d'organització col·lectiva.

Uns objectes. Les polítiques de joventut s'orientaran a:

- Polítiques orientades a les transicions o processos d'emancipació.
- Polítiques orientades a les necessitats de benestar.
- Polítiques orientades a l'entorn que condiciona les oportunitats i les necessitats dels joves.

Uns aliats:

- L'associacionisme.
- La internacionalització de la joventut catalana.
- Les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC).
- La llengua Catalana

Uns principis rectors:

- Participació.
- Transformació.
- Integralitat.
- Qualitat.

El jovent català

El mateix sistema econòmic ha propiciat doncs la polarització del col·lectiu jove

El col·lectiu jove de Catalunya es caracteritza per una sèrie de trets que fa que el cas català s'identifiqui amb l'anomenat model mediterrani d'ocupació, caracteritzat per elevades taxes d'atur i temporalitat, nivells baixos de qualificació, dèficits de cobertura de les prestacions d'ocupació i nivells baixos de sindicació. En definitiva una economia alimentada per joves que abandonen prematurament els estudis atrets pel sou i la feina fàcil. Un model difícil de sostenir que ha mostrat les seves grans debilitats en un context de crisi com l'actual, en el que ha estat el col·lectiu jove, i en especial el poc qualificat, el que més ràpid n'ha patit els seus efectes.

Alhora el retorn al sistema educatiu esdevé dificultós per tots aquells i aquelles que han abandonat els estudis de forma prematura.

El mateix sistema econòmic ha propiciat doncs la polarització del col·lectiu jove segons joves amb estudis superiors i joves sense estudis o amb els estudis obligatoris, col·lectius amb capacitats dispars a l'hora de respondre a les dificultats del mateix sistema.

Alhora cal tenir en compte l'elevat percentatge de població jove d'origen estranger, que representa avui en dia una quarta part de la joventut catalana i que es suma sens dubte al col·lectiu de joves més castigats per les condicions socioeconòmiques. Joves en general pels que no només representa un problema el nivell de qualificació, sinó també el hàndicap que representa ser identificat com a persona immigrada, sumat a la feblesa de la inexistència d'una xarxa social i familiar que els pugui dotar del suport necessari en moments de dificultats.

Però el model mediterrani al qual les dades mostren que estem subjectes té moltes altres connotacions que s'accentuen també en temps de dificultats. L'important paper de la família (característic també en aquest model), s'incrementa encara més. De fet la taxa d'emancipació torna a caure, i per tant és també, en aquest cas gràcies a la xarxa familiar, que el jove rep el suport necessari davant l'impossibilitat d'aquest a emancipar-se de forma autònoma.

Cal prendre atenció en aquest punt, ja que **les dades posen en evidència que les trajectòries de transició vers la vida adulta es mostren molt heterogènies, i en destaca l'origen social, com a condicionant de les oportunitats de què disposen els i les joves.** En aquest sentit es fa palès **el fracàs de les polítiques socials a l'hora d'afavorir la igualtat d'oportunitat en la transició vers la vida adulta**. La família d'origen és qui encara ha de facilitar la transició a la vida adulta de les persones joves, la qual cosa comporta que es produeixin amb intensitat les desigualtats socials.

Les conclusions que aporten les dades no resulten del tot innovadores. Diversos autors i autores han escrit ja al llarg del temps sobre el model de la transició dels joves espanyols i catalans vers la vida adulta, corroboren en tots sentits les dades recollides.

Cécile Van de Velde identifica les transicions juvenils de l'Estat espanyol com a transicions caracteritzades pel lligam familiar, per l'espera a casa els pares, textualment l'identifica com a model "familiarista", model prou comú entre els països mediterranis.

Al seu torn Carles Simó i la mateixa Cécile Van de Velde posen en evidència que les diferències de classe social, o bé el nivell formatiu dels pares, segueixen sent el millor sistema de predicció del futur del jove o la jove.

Finalment Zigmut Bauman i un cop reconegut l'escenari aposta per la "bricoidentitat" com a estratègia de supervivència dels joves contemporanis: joves que necessiten adquirir la suficient capacitat d'adaptació per desenvolupar-se en un medi en canvi constant, en el que les oportunitats esdevenen també canviants i fugaces, i on mai les decisions preses tenen garanties de seguir una linealitat clara i previsible.

Un context doncs de canvi i de plasticitat, característiques que Bauman considera que esdevindran no només del col·lectiu jove, sinó que, a diferència d'altres generacions, poden acompanyar als joves d'avui al llarg de la seva vida, avantsala d'un canvi cultural.

Figueres[1]

Figueres és la ciutat capital de la comarca de l'Alt Empordà i cap del partit judicial de Figueres.

És el principal nucli urbà i el pol econòmic i comercial de l'Empordà. És la ciutat més poblada de la comarca, amb **45.262 habitants, xifra que representa un terç de la població total de la comarca. Té una extensió de 19,38 km².**

Està situada en el centre de la plana empordanesa, a 39 metres sobre el nivell del mar, a l'extrem nord-oriental de Catalunya. Als seus peus corre el torrent de Galligans, que aporta al Manol aigua plujana de les comes de ponent. El Puig de les Basses amb 136 metres com a punt més elevat.

Figueres és l'epicentre del territori de l'Alt Empordà, els seus principals atractius són el paisatge, la cultura i la història. Està situada a quinze quilòmetres del mar Mediterrani, als peus dels Pirineus i envoltada per tres parcs naturals.

Està ben comunicada perquè, gràcies a la seva situació, des de Figueres es pot anar a la platja, a la muntanya o travessar la frontera francoespanyola en un interval no superior a la mitja hora. Les principals vies de comunicació són la línia ferroviària de Barcelona a Portbou, i la línia que connecta des de París fins a Figueres amb la xarxa de tren d'alta velocitat, l'autopista AP-7 de Barcelona a la Jonquera, la carretera N-II de Barcelona a França i d'altres vies secundàries que connecten l'Alt Empordà amb el Pla de l'Estany, la Garrotxa i el Baix Empordà. Així doncs, la ciutat gaudeix d'una situació privilegiada, a la cruïlla de la principal via de comunicació que va de Barcelona al Rosselló i França, i de la ruta que condueix de la costa empordanesa a l'interior del Prepirineu. Aquesta situació l'ha convertit, des d'antic, en un punt de trobada i d'aturada, de viatgers, menestrals i comerciants de tota mena.

1. Aquesta informació s'ha obtingut de la pàgina web municipal i de la vikipedia.

L'atractiu comercial de Figueres és gran, sobretot per a la comarca de l'Alt Empordà, que hi ha trobat un centre proveïdor de tots els serveis necessaris, però també per a altres zones pròximes. Tot i que aquest atractiu s'ha matisat darrerament, amb l'auge d'altres localitats i la competència de Girona i Olot, Figueres continua sent un reclam setmanal important per a la seva comarca, que hi acudeix setmanalment a mercat (els dijous).

El desenvolupament del turisme ha afavorit la ciutat. Anualment, visiten Figueres molts dels turistes que travessen la frontera i aprofiten per fer-hi una petita aturada, i també molts veïns nord-catalans i francesos.

Actualment, el principal sector econòmic de Figueres és el sector terciari. **La restauració, l'alimentació i tots els comerços i serveis** que ofereix la ciutat hi representen un **75% de l'activitat econòmica.**

El sector comercial, tradicionalment de petites superfícies, s'ha començat a renovar i modernitzar en els darrers anys.

Previ

La redacció del Pla Local de Joventut **parteix de la reflexió prèvia de la regidoria de Joventut, partint de les següents dimensions:**

L'anàlisi prèvia de la pròpia regidoria

L'experiència acumulada al llarg dels anys de treball

Les bases establertes per la Direcció General de Joventut i el Pla Nacional de Joventut 2010-2020.

Reflexions que marcaran les grans prioritats i les línies de treball del Pla Local de Joventut de Figueres i les polítiques que se'n derivin.

Missió i prioritats

El Pla Local de Joventut que ens ocupa pretén:

Plantejar la política de joventut a través de la Regidoria de Joventut amb l'objectiu de facilitar la realització del projecte de vida del mateix jove, dotant-lo d'eines i recursos per a la total emancipació del col·lectiu.

Les prioritats, reflexions inicials:

- La intervenció de **propostes d'emancipació juvenil** com a eix central de les polítiques municipals de joventut: formació, ocupació i habitatge.
- El **treball inclusiu** vers el jovent amb menys oportunitats.
- **Figueres com a centre aglutinador** d'una àrea urbana que va més enllà de la mateixa ciutat.
- La **participació** com a element cohesionador i integrador del jovent vers la ciutat.

Diagnosi

METODOLOGIA
Introducció

La diagnosi del Pla Local de Joventut de Figueres és un document extens i curós en la seva metodologia que ha volgut donar resposta a les necessitats i expectatives de la regidoria de Joventut, sense descuidar el pragmatisme, la viabilitat i la flexibilitat que ha de tenir un document d'aquest caire.

A continuació s'exposen al detall aquells aspectes més destacats del procés metodològic seguit i emprat per a l'elaboració de la diagnosi.

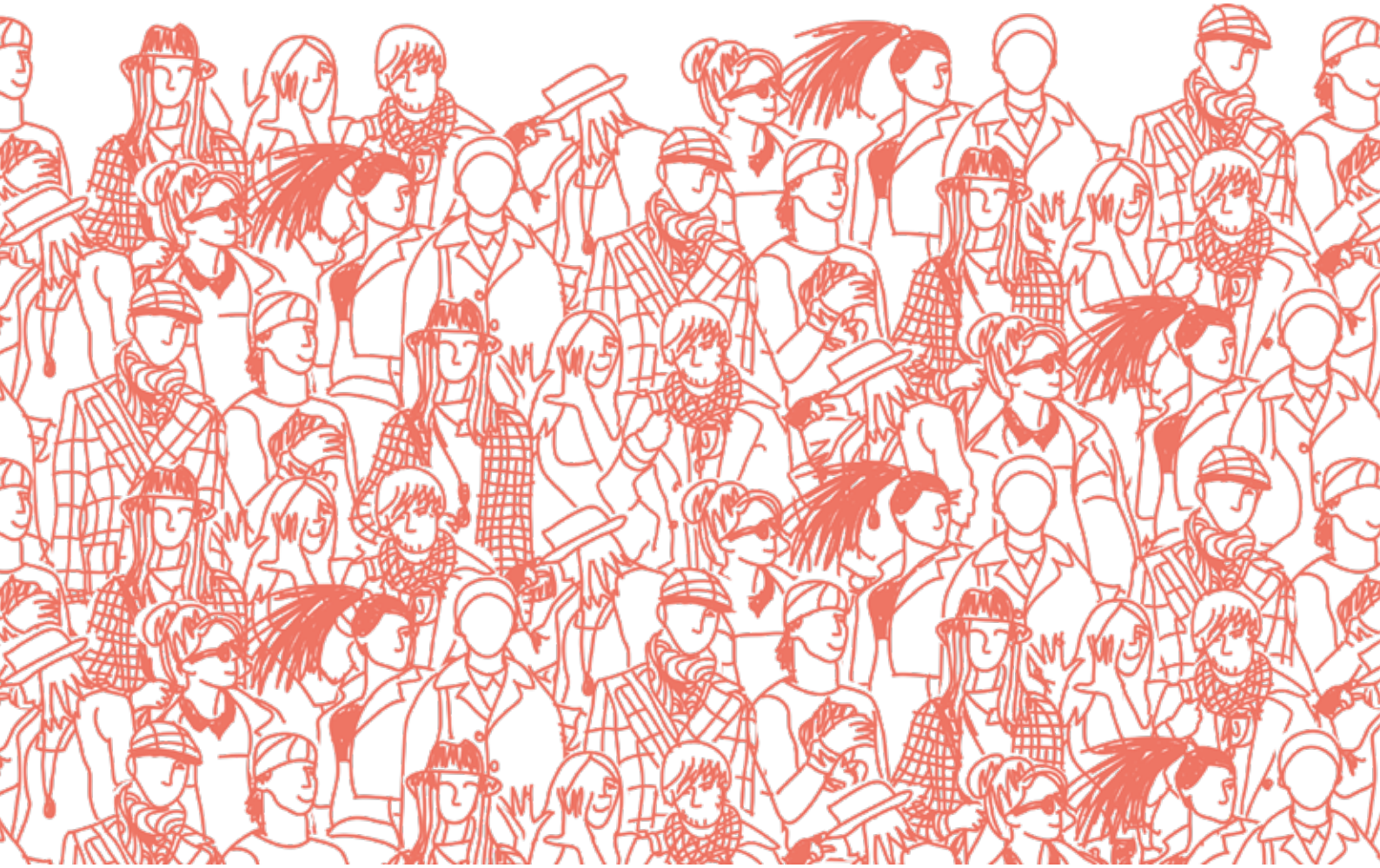

Marc normatiu

La regidoria de Joventut de l'Ajuntament de Figueres té en compte el Pla Nacional de Joventut de Catalunya 2010-2020 i els seus principis rectors com a referents teòrics i metodològics. Se n'ha fet ús tant en el procés d'elaboració del Pla, com evidentment en el disseny de les polítiques.

Es presenten a continuació:

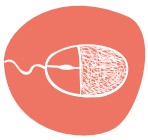

Participació

En els últims anys, la participació ha esdevingut un valor fonamental en les polítiques públiques en general i molt especialment en les de joventut. I això significa que han d'incloure els i les joves en les diverses fases del desenvolupament de les polítiques i programes, així com els diversos agents que hi intervenen. La missió mateixa del PNJCat 2010-2020 proposa apoderar les persones joves impulsant el seu paper actiu com a ciutadans i ciutadanes. Per això cal elaborar polítiques per enfortir la participació de les persones joves i cal tenir present que els i les joves i el moviment juvenil organitzat són un agent fonamental a incloure en el disseny, la implementació i l'avaluació de qualsevol política de joventut.

Integralitat

El PNJCat planteja les polítiques de joventut de manera integral, és a dir, pretén actuar sobre totes les esferes i dimensions de la vida de les persones joves i això es veu reflectit en la diversitat de reptes i àmbits materials sobre els quals vol incidir el Pla. Alhora, l'actuació sobre aquestes esferes i la resposta a les problemàtiques o necessitats també ha de ser integral, ja que solen ser multicausals i estar interrelacionades (educació i treball, participació i educació, etc.). Cal entendre que l'individu és un i que, encara que les lògiques administratives demanin divisions sectorials, cal actuar tenint en compte la globalitat.

Transformació

Les polítiques de joventut han de tenir una voluntat transformadora en la línia que apunta la missió del PNJCat: afavorint l'apoderament de les persones joves i els processos de mobilitat social. Per fer-ho cal incorporar una mirada crítica que doni a les polítiques de joventut una voluntat de transformar tant les condicions de vida dels i de les joves com el model de societat en general. Perquè les polítiques de joventut siguin realment transformadores cal que tinguin impacte sobre la societat.

Qualitat

Les polítiques de joventut s'han d'adequar a la realitat social per tal de respondre a les necessitats i projectes de la gent jove. Per això és indispensable que es facin sobre el coneixement constant de la realitat juvenil i del seu entorn social. Aquest coneixement ha d'esdevenir un exercici permanent que contribueixi a adaptar les polítiques a les transformacions de la joventut i les diferents realitats socials, a través de diagnòstics que han de servir per orientar la planificació de les polítiques de joventut.

- Cal que les polítiques de joventut es duguin a terme sota el principi de la proximitat per ajustar-se a les necessitats específiques de cada territori i de cada col·lectiu.
- La concreció metodològica i la planificació de les polítiques de joventut que representa el PNJCat no pot anar en detriment de la innovació i la creativitat d'aquestes.
- L'avaluació és una eina indispensable per obtenir informació sobre els resultats de les polítiques i els processos que hi han estat implicats.

Parts de la diagnosi

Presentem a continuació una aproximació a les diferents parts en les quals s'ha estructurat el procés d'elaboració de la diagnosi del PLJ de Figueres. Per més detall es pot consultar l'apartat de metodologia inclòs a la introducció de cadascun dels apartats, on s'hi detallen actuacions, dates, agents implicats i altres informacions complementàries.

Cal tenir en compte que la diagnosi és una de les parts més extenses i importants del Pla. Cal que la diagnosi sigui una eina útil, en primer lloc per disposar d'una imatge el màxim d'ajustada possible de la realitat del col·lectiu jove, i en segon lloc útil com a base sobre la qual assentar el disseny del PLJ, i per tant de les actuacions sobre la qual assentar el disseny del PLJ, i per tant de les actuacions que dirigiran les polítiques de joventut dels pròxims anys.

S'ha dividit en tres grans parts:

La primera part és **l'Anàlisi de les Polítiques de Joventut.** Inclou:

- Visualització de les polítiques actives.
- Visualització dels recursos humans, recursos econòmics, equipaments, teixit associatiu, projectes de referència, etc.

Informació que un cop contrastada amb les dades resultants de la diagnosi, ha de permetre valorar la idoneïtat de cadascuna d'elles.

La segona part és **l'Anàlisi de la Realitat Juvenil.** Recull les dades quantitatives i qualitatives complementades les unes amb les altres. Important, ja que recull la informació derivada de les dades sociodemogràfiques, però sobretot dels grups de treball amb joves, tècnics/ques i professionals del sector.

La tercera i darrera part són les **conclusions de la diagnosi i orientacions pel disseny**, un abstracte d'allò més destacat de cada una de les parts de la diagnosi.

Cronologia

24/09/2019: Reunió d'inici del suport tècnica entre el tècnic de joventut i el tècnic de Neòpolis. Ajuntament de Figueres.

21/04/2020: Sessió de diagnosi amb grup motor (tècnic de joventut, regidor de joventut i tècnic comarcal de joventut) i el tècnic de Neòpolis. Sessió virtual (plataforma jitsi.meet).

28/04/2020: Sessió de diagnosi amb grup motor (tècnic de joventut, regidor de joventut i tècnic comarcal de joventut) i el tècnic de Neòpolis. Sessió virtual (plataforma jitsi.meet).

28/07/2020: Entrevista en profunditat al Sr. Jesús Quiroga, segon tinent d'alcalde i regidor de Serveis Socials, Empresa i Ocupació i Formació i Indústria de l'Ajuntament de Figueres i subdirector de la secretaria tècnica del Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC)i el tècnic de Neòpolis. Sessió virtual (plataforma jitsi.meet).

31/07/2020: Sessió de diagnosi amb professionals i personal tècnic de l'Ajuntament (Tècnic de joventut, tècnica d'ocupació, tècnica d'educació, tècnic d'habitatge, educadora social i el tècnic de Neòpolis. Sessió virtual (plataforma jitsi.meet).

07/10/2020: Sessió de diagnosi amb les portaveus dels GM a l'oposició, el tècnic de joventut i el tècnic de Neòpolis. Sessió virtual (plataforma jitsi.meet).

09/10/2020: Sessió de diagnosi amb el Consell d'Infància de la Ciutat de Figueres, les dinamitzadores del consell d'infància i el tècnic de Neòpolis. Sessió virtual (plataforma jitsi.meet).

15/10/2020: Sessió de diagnosi amb les entitats juvenils de Figueres, el tècnic de joventut i el tècnic de Neòpolis. Sessió virtual (plataforma jitsi.meet

16 al 30/10/2020: Enquesta on-line per conèixer la realitat del col·lectiu jove de Figueres.

01 al 30/12/2020: Anàlisi dels resultats, revisió del document resultant i aprovació.

Plantejament de la diagnosi

ANÀLISI DE PRIORITATS

Forma part dels principis rectors del PNJ 2010-2020, concretament en el de qualitat, prioritzar les temàtiques que es volen abordar en l'anàlisi i que determinaran en bona part la redacció del PLJ.

Tal com s'ha esmentat, Figueres ja fa anys que treballa amb polítiques de joventut, per tant aquest nou Pla parteix de les polítiques i plans que s'han elaborat i desenvolupat anteriorment. Evidentment els anys d'experiència, les dades disponibles, el coneixement de les necessitats del col·lectiu jove, així com les possibilitats de la regidoria són suficients per determinar quines han de ser les prioritats de les polítiques de joventut del poble. Unes prioritats que es concreten amb:

- La intervenció de propostes d'emancipació juvenil com a eix central de les polítiques municipals de joventut: formació, ocupació i habitatge.
- El treball inclusiu vers el jovent amb menys oportunitats.
- Figueres com a centre aglutinador d'una àrea urbana que va més enllà de la mateixa ciutat.
- La participació com a element cohesionador i integrador del jovent vers la ciutat.

Al seu torn endega la diagnosi amb l'objectiu d'analitzar amb detall la realitat i les necessitats del col·lectiu jove de Figueres i fa seus els **reptes** fixats en el PNJC 2010-2020:

Aconseguir l'èxit en la trajectòria educativa de les persones joves.

Aconseguir l'èxit en la trajectòria laboral de les persones joves.

Aconseguir l'èxit en la transició domiciliària de les persones joves.

Promoure una vida saludable de les persones joves.

Avançar cap a l'autonomia, el desenvolupament personal i la participació en allò col·lectiu de les persones joves.

Universalitzar la cultura entre la població juvenil: treballar perquè l'oferta cultural respongui als objectius educatius i socialment cohesionadors.

Avançar cap a un nou model de país i de societat cohesionada, vertebrada territorialment, sostenible i innovadora en les formes d'organització col·lectiva.

Anàlisi de les polítiques de joventut (APJ)

INTRODUCCIÓ

L'anàlisi de les polítiques de joventut és un pas imprescindible en l'elaboració de la diagnosi. El seu objectiu és visualitzar quina és l'oferta real i els recursos disponibles en matèria de joventut en el conjunt del municipi.

En un segon moment la informació recollida en l'Anàlisi de les Polítiques de Joventut (APJ) es contrastarà amb les necessitats recollides a l'Anàlisi de la Realitat Juvenil (ARJ), de manera que permetrà entendre fins a quin punt els recursos i polítiques existents s'ajusten a les necessitats reals o percebudes dels i les joves.

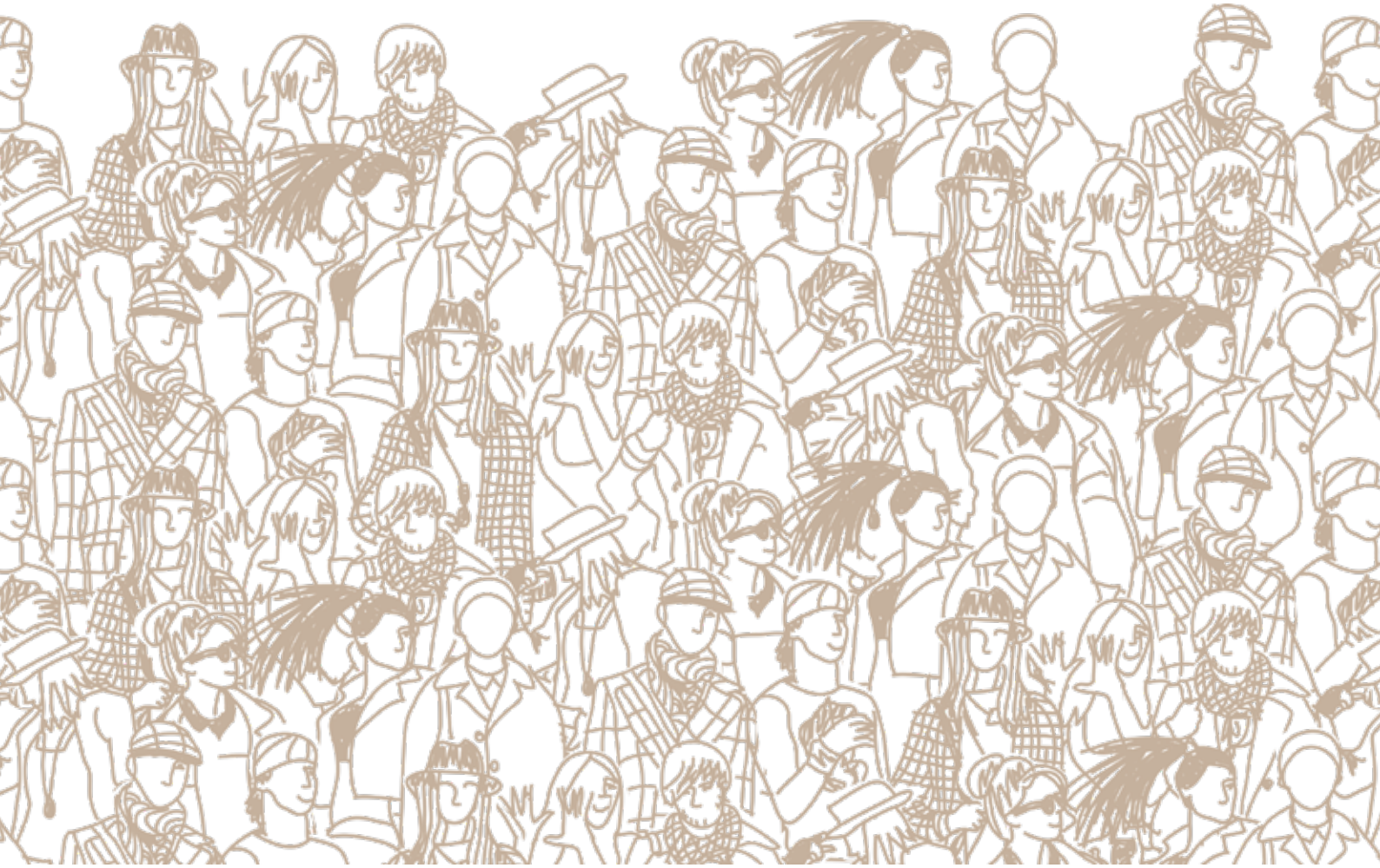

Metodologia

L'anàlisi de les polítiques de joventut ha requerit principalment una bona dosi de treball intern amb l'objectiu d'enumerar i recopilar informació respecte als serveis i recursos existents. Destaca en tot cas i en aquesta primera fase el treball intern fet pels tècnics i regidors municipals de l'Ajuntament de Figueres, amb l'objectiu de visualitzar les polítiques que s'adrecen o afecten les persones joves del municipi.

Es tracta d'una fase de treball que tal com s'ha esmentat parteix del principi rector d'integralitat del PNJC 2010-2020 que destaca la importància de disposar d'una visió integral identificant els i les agents que desenvolupen accions que afecten les condicions de vida de les persones joves, sempre des d'un punt de vista d'interinstitucionalitat i interdepartamentalitat.

El teixit associatiu

Catalunya es caracteritza per disposar d'un teixit associatiu extens, amb un pes històric i social importantíssim, fins al punt que no és possible entendre la història recent de Catalunya sense comptar amb el paper que hi ha jugat el teixit associatiu, les entitats culturals, de lleure, esportives.... Figueres no és l'excepció, i com podrem veure a continuació compta també amb un nombre important d'entitats que marquen el pols de la participació i de la dinamització del municipi:

Entitats específicament juvenils:

Allò que coneixem com a participació "formal" en les polítiques de Joventut als municipis adopta tradicionalment dues formes: la de consell municipal de joventut i la de consell local de joventut. Figueres ha intercalat ambdós models des de l'any 1978, en funció de criteris d'oportunitat. Tant una forma com l'altra, pretenen aglutinar les associacions juvenils del municipi en un mateix espai de debat, assumint que, en tant que entitats juvenils, tenen interessos en comú i que el Consistori ha de preservar aquest espai, estimulant el debat i la participació en afers públics.

Els consells municipals de Joventut són òrgans consultius del Consistori, presidits per l'Alcaldia o el/la regidor/a en qui delegui. Un exemple proper i actualment en funcionament és el Consell d'Infància. És l'Ajuntament qui té la potestat de convocar o desconvocar i qui aprova els estatuts de funcionament que en determinen les regles del joc.

Els consells locals de Joventut, en canvi, són entitats autònomes de l'Ajuntament sotmeses al règim jurídic d'associacions i, per tant, tenen els seus propis estatuts i les seves pròpies obligacions i rendició de comptes davant l'Administració. Els membres dels consells locals són altres persones jurídiques (entitats) tot i que els òrgans directius de la junta són —per norma general— integrats per persones físiques membres d'aquestes entitats.

El Consell Local de Joventut de Figueres en la seva configuració actual neix el 2010, essent regidora en aquell moment la Sra. Mireia Mata i Solsona. El primer president va ser l'Alexis Sánchez Laguna, qui ara és tècnic de programes a l'Oficina Jove.

La relació del Consell Local de Joventut de Figueres amb l'Ajuntament ha estat sempre bastant cordial; hi ha hagut etapes de més aproximació i de més distanciament, però, vistos en perspectiva els darrers onze anys, no hi ha hagut friccions destacables; ben al contrari, el/la regidor/a de Joventut de cada mandat ha intentat sempre mantenir-hi una relació productiva. Així, per exemple, se'ls ha dotat d'un paper clau en la interlocució per a la celebració de l'Embarraca't, donant-los també la gestió de la "barraca de gots" des de 2011 fins a la darrera edició de 2019. Han participat activament en el projecte de Factoria Lúdica i de l'Enginy. Se'ls va delegar l'organització de l'aula d'estudi al Col·legi d'Arquitectes, se'ls va ajudar econòmicament i institucional amb l'organització del Birraval, i, finalment, a partir de 2019, el pressupost municipal reconeix una aplicació pressupostària nominal i sense concurs per tal de conveniar-hi entre 6.000 i 10.000 euros anuals. L'any 2020, però, a causa de l'aturada general provocada per la COVID, no es va utilitzar aquesta partida.

Entitats no juvenils que treballen en polítiques de joventut:

En aquest apartat inclouríem aquelles entitats que tot i no ser estrictament juvenils, hi ha joves que hi participen. Principalment són entitats culturals, cíviques o socials i esportives. Entitats que tot i tenir joves, aquests no formen part dels òrgans decisoris o directius (junta de l'entitat) i per tant, són més aviat usuaris i destinataris que no pas "gestors". Malgrat això, és important conèixer i saber d'elles per tal de fer-les visibles en les polítiques de joventut municipals.

Polítiques actives

L'anàlisi de les polítiques actives ha estat un dels punts principals de l'APJ. Una tasca feta amb participació tècnica municipal i que enumera amb detall les actuacions que deriven del conjunt de les regidories del consistori i d'altres entitats per cadascun dels reptes del Pla Nacional de Joventut de Catalunya.

Una anàlisi que com es podrà veure complementa les conclusions de la diagnosi i que sobretot determinen les propostes, en tant que per cadascun dels reptes és necessari decidir què cal seguir fent, què cal potenciar, què cal canviar o què cal deixar de fer.

En aquest sentit, es visualitza quines regidories, administracions i altres entitats actuen sobre el col·lectiu jove i en quins àmbits d'actuació treballen, així com una temporalitat d'execució:

Polítiques, programes, serveis encarats a aconseguir l'èxit en la trajectòria educativa de les persones joves.

- L'educació com a element generador d'oportunitats socials
- La qualitat de l'educació com a condició necessària que permeti avançar cap a una societat del coneixement
- Coresponsabilitat de tots els agents educatius i aprenentatge de competències instrumentals i procedimentals, i habilitats* de la gent jove
- Protagonisme de la persona jove en la seva pròpia vivència educativa

PROGRAMES PROJECTES ACCIONS	Dependència orgànica, agents implicats	TEMPORALITZACIÓ (● PREPARACIÓ / ● EXECUCIÓ)											
		Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny	Juliol	Agost	Setembre	Octubre	Novembre	Desembre
Ajuts a estudiants que es desplacin diàriament fora de Figueres per a l'adquisició d'abonaments amb transport públic	Servei de Joventut					●	●	●	●	●			
Comissió d'absentisme escolar	Servei d'Educació i Infància, Servei Educatiu de l'Alt Empordà, Guàrdia Urbana												
Projecte "Rossinyol"	Servei d'Educació, Universitat de Girona												
Banc de llibres	Servei d'Educació, Fundació Clerch i Nicolau	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Fira d'intercanvi de llibres	Servei d'Educació					●	●	●					
Espais de suport educatiu i biblioteques obertes	Serveis d'Educació, Joventut i Acció Cívica	●	●	●	●	●	●			●	●	●	●
Aula d'Estudi per a estudiants Universitaris	Servei de Joventut, Consell Local de Joventut, Col·legi d'Arquitectes	●				●	●					●	●
Casal d'estiu	Servei de Joventut, Servei de Benestar Social				●	●	●	●	●				

PROGRAMES PROJECTES ACCIONS	Dependència orgànica, agents implicats	TEMPORALITZACIÓ (● PREPARACIÓ / ● EXECUCIÓ)											
		Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny	Juliol	Agost	Setembre	Octubre	Novembre	Desembre
Casal Jove	Servei de Joventut, Oficina Jove Alt Empordà												
OKUP'ALT	Oficina Jove de l'Alt Empordà	●	●	●	●	●	●						
Punt de Suport de la UOC	Oficina Jove de l'Alt Empordà, UOC	●	●	●	●	●	●	●		●	●	●	●
Consell Municipal d'Infants i Adolescents	Servei d'Educació	●	●	●	●	●				●	●	●	●
Beques a la Joventut Excel·lent	Servei d'Educació					●	●	●	●				
Buc d'assaig a disposició de formacions musicals i escoles de música	Servei de Joventut, Oficina Jove de l'Alt Empordà	●	●	●	●	●	●			●	●	●	●
Sala polivalent per teatre, dansa, i expressió corporal	Servei de Joventut, Oficina Jove de l'Alt Empordà	●	●	●	●	●	●			●	●	●	●
Interlocució amb les entitats de lleure educatiu per a la direcció de la Factoria Lúdica i de l'Enginy (parc de Nadal)	Servei de Joventut, Consell Local de Joventut	●								●	●	●	●
Interlocució i col·laboració amb el cicle formatiu de grau superior en educació infantil per a la programació d'activitats a la Factoria Lúdica i de l'Enginy (parc de Nadal)	Servei de Joventut, Servei d'Educació, IES Ramon Muntaner												
Premi Josep M. Álvarez a treballs de recerca de medi ambient i natura	IAEDEN, amb suport de l'Ajuntament de Figueres												
Premi Albert Compte a treballs de recerca d'humanitats i ciències socials	Institut d'Estudis Empordanesos amb el suport de l'Ajuntament de Figueres												
English Day	Servei Educatiu de l'Alt Empordà				●	●							

Polítiques, programes, serveis encarats a avançar cap a l'autonomia, el desenvolupament personal i la participació en allò col·lectiu de les persones joves.

- Facilitar canals, eines, infraestructures i espais per fomentar l'organització de les persones joves i cana-litzar la seva participació
- Promoure l'associacionisme i les diverses formes de participació i organització col·lectiva dels i les joves
- Incrementar i millorar la interlocució dels i les joves amb l'Administració

PROGRAMES PROJECTES ACCIONS	Dependència orgànica, agents implicats	TEMPORALITZACIÓ (● PREPARACIÓ / ● EXECUCIÓ)											
		Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny	Juliol	Agost	Setembre	Octubre	Novembre	Desembre
Conveni anual amb el Consell Local de Joventut de Figueres	Servei de Joventut	●	●	●									
#Repensem l'Embarraca't	Servei de Joventut, Consell Local de Joventut	●	●	●									●
Servei de mobilitat de les associacions	Servei de Joventut, Servei d'Acció Cívica, FISERSA	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Convocatòria de subvencions plurianuals	Àrea de serveis a les persones	●	●	●	●	●							
Cessió d'espai i magatzem a entitats juvenils	Servei de Joventut, Oficina Jove de l'Alt Empordà	●	●	●	●	●	●	●		●	●	●	●
Cessió de sala de reunions a entitats juvenils	Servei de Joventut, Oficina Jove de l'Alt Empordà	●	●	●	●	●	●	●		●	●	●	●
Assessorament i suport als tràmits de les entitats	Servei de Joventut, Oficina Jove de l'Alt Empordà	●	●	●	●	●	●	●		●	●	●	●
Trobada d'entitats juvenils de l'Alt Empordà	Servei de Joventut, Oficina Jove de l'Alt Empordà						●	●		●	●		
Formació en matèria d'Igualtat	Servei de Joventut, Oficina Jove de l'Alt Empordà, Servei d'Informació i Atenció a la Dona										●	●	
Cessió gratuïta de material a entitats	Servei d'Acció Cívica, Servei de Joventut	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●

Polítiques, programes, serveis encarats a universalitzar la cultura entre la població juvenil, treballant perquè l'oferta cultural respongui a objectius educatius i socialment sostenibles

- Augmentar l'accés i el consum cultural crític dels i de les joves, incidint en el trencament de les barreres ob¬jectives i subjectives que el condicionen
- Potenciar la creació artística i la producció cultural dels i les joves
- Impulsar la cultura i la llengua catalanes com a eines de dinamització, cohesió i inclusió social

PROGRAMES PROJECTES ACCIONS	Dependència orgànica, agents implicats	TEMPORALITZACIÓ (● PREPARACIÓ / ● EXECUCIÓ)											
		Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny	Juliol	Agost	Setembre	Octubre	Novembre	Desembre
Concurs de Música Jove Joan Trayter	Servei de Joventut, Associació de Veïns Barri de l'Estació				●	●	●	●					
Reglament de grafits a la via pública	Servei de Joventut	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Col·laboració amb el batxillerat artístic per a l'elaboració de grafits a la via pública	Servei de Joventut, IES Alexandre Deulofeu			●	●								
Embarraca't	Servei de Joventut, regidoria de Festes	●	●	●	●	●	●				●	●	●
Beques Agita	Servei de Cultura	Biennal											
Beca de recerca Ciutat de Figueres	Servei de Cultura	Biennal											
Jeune Creation Européen, Biennale d'art Contemporane	Servei Cultura, Museu de l'Empordà, Ajuntament de Mountrouge (França)	Biennal											
Barraval	Consell Local de Joventut amb suport de l'Ajuntament de Figueres		●	●									
Convocatòria pública per a ser patge figurant voluntari a la cavalcada de reis	Servei de Joventut, regidoria de Festes, Associació Tequatre	●									●	●	●

Els projectes de referència de la regidoria de Joventut

En els darrers anys de desenvolupament de les polítiques de joventut de Figueres s'han anat realitzant diferents serveis o programes, programes que cal tenir en compte per entendre la tasca del dia a dia dels serveis i la regidoria de joventut. D'entre tots els projectes el que en destaca dels darrers anys és l'Oficina Jove com a element central de les polítiques públiques destinades al jovent.

Oficina Jove de l'Alt Empordà:

Les Oficines Joves són la materialització al territori de l'objectiu que assenyalen tant la Llei de Polítiques de Joventut de Catalunya com el Pla Nacional de Joventut de Catalunya 2010-2020: La creació i desplegament de la Xarxa Nacional d'Emancipació Juvenil (XNEJ), amb la finalitat de facilitar la realització del projecte de vida de les persones joves i amb un objectiu central a l'horitzó: millorar la taxa d'emancipació juvenil a Catalunya. Les OJ són una iniciativa de la Direcció General de Joventut de la Generalitat de Catalunya que, conjuntament amb Ajuntaments i Consells Comarcals, posa a l'abast de la joventut una xarxa de serveis i equipaments amb la intenció d'afavorir el seu procés d'emancipació.

L'any 2014 es va signar un conveni de col·laboració entre la Generalitat de Catalunya, mitjançant el Departament de Benestar Social i Família, l'Ajuntament de Figueres i el Consell Comarcal de l'Alt Empordà per a gestionar una Oficina Jove al municipi de Figueres. Aquesta esdevé l'encarregada de coordinar els serveis d'informació i assessorament juvenil de l'Alt Empordà. L'OJ de Figueres - Alt Empordà té per objectiu principal esdevenir l'organisme referent pels i les joves de la comarca, oferint-los l'atenció integral necessària per al seu desenvolupament personal i social, així com contribuir al seu procés d'emancipació. Des de l'Oficina es coordina els serveis d'informació i assessorament juvenil de Figueres i de la comarca, que prenen forma a través de la figura de la dinamitzadora juvenil i la informadora juvenil, que gestionen els diversos serveis presencialment a l'Oficina.

Els objectius principals de l'OJ de Figueres són:

- Acompanyar al jove en el procés de construcció del seu projecte de vida perquè esdevingui un ciutadà actiu, participatiu i compromès amb l'entorn i la societat.
- Consolidar un punt integrat a la Xarxa Nacional d'Emancipació Juvenil per tal que les persones joves de Figueres i comarca tinguin accés a informació, orientació, a programes dissenyats per a garantir la seva formació, als canals de participació adequats per tal que puguin canalitzar les seves inquietuds, i, en definitiva, facilitar-los l'assoliment de la seva emancipació.
- Oferir un servei integral d'informació, orientació, acompanyament i assessorament a les persones joves, de manera coordinada amb la resta d'organismes i institucions.
- Facilitar la realització d'accions de dinamització a través d'una programació d'activitats adreçada als joves. Així com facilitar l'ús dels serveis i instal·lacions de l'espai per a respondre a les necessitats de la ciutadania jove.
- Liderar i coordinar projectes d'abast comarcal en relació amb l'atenció jove.

En definitiva, l'Oficina Jove ha de treballar en xarxa amb els municipis de la seva comarca, especialment amb la seva capital, Figueres, i realitzar accions de descentralització de l'atenció a les persones joves i professionals en els àmbits en què intervé a la resta de municipis del seu territori de referència.

Recursos humans

Actualment els recursos humans destinats a polítiques de joventut està conformat pel tècnic de joventut municipal, amb jornada completa però dedicació compartida als temes de joventut i festes. Les seves tasques principals són les de coordinar, programar i validar les actuacions i accions de l'àrea de joventut. Hi ha altres professionals del mateix ajuntament que tot i no estar vinculats exclusivament al col·lectiu jove, poden participar d'algunes actuacions destinades a aquest col·lectiu (l'equip de serveis socials, referent d'ocupació juvenil, tècniques d'educació, ocupació, etc.).

Infraestructures

Figueres disposa de diversos equipaments municipals que els joves poden utilitzar. Són espais transversals que desenvolupen funcions diverses i que els joves poden fer-ne ús. De tots aquests equipaments, però, cal destacar aquells que representen un punt neuràlgic de les polítiques de joventut, com és l'**Oficina Jove de l'Alt Empordà.**

L'Oficina Jove de l'Alt Empordà està ubicada Anicet de Pagès, 2.
En el marc de l'Oficina s'hi poden trobar el Servei d'Informació i Orientació i Assessorament Juvenil, el Servei de Voluntariat Europeu, el Servei de Participació i Dinamització Juvenil, l'Espai Creatiu – Buc d'Assaig, l'Aula de Suport a l'Estudi, i altres espais com ara la sala de dinamització, una aula de formació, diversos despatxos, l'Alberg d'Entitats, i un espai d'ordinadors per a l'autoconsulta.

Altres equipaments que poden ser utilitzats pel jovent els distribuïm segons la seva tipologia:

Educatius: Figueres, pel seu volum i població disposa d'un bon nombre de centres educatius, tant públics com privats que disposen d'una oferta d'estudis reglats. Els detallem a continuació:

IES ALEXANDRE DEULOFEU: Centre públic d'educació secundària que ofereix els següents estudis: **Batxillerats:** Ciències i tecnologia / humanitats i ciències socials / arts plàstiques / arts escèniques - **Cicles formatius de formació professional específica de grau mitjà:** Cures auxiliars d'infermeria / farmàcia i parafarmàcia.

IES CENDRASSOS: Centre públic d'educació secundària que ofereix els següents estudis: **Batxillerats:** Ciències i tecnologia / humanitats i ciències socials - **Cicles formatius de formació professional específica de grau mitjà:** Gestió administrativa / microinformàtica i xarxes - **Cicles formatius de formació professional específica de grau superior:** Administració i finances / desenvolupament d'aplicacions web.

IES NARCÍS MONTURIOL: Centre públic d'educació secundària que ofereix els següents estudis: **Batxillerats:** Ciències i tecnologia / humanitats i ciències socials - **Cicles formatius de formació professional específica de grau mitjà:** Electromecànica de vehicles automòbils / instal·lacions elèctriques i automàtiques / instal·lacions de telecomunicacions / manteniment electromecànic (DUAL) / perruqueria i cosmètica capil·lar / estètica i bellesa - **Cicles formatius de formació professional específica de grau superior:** Automoció - **Curs d'accés a Cicles Formatius de Grau Mitjà**.

IES OLIVAR GRAN: Centre públic d'educació secundària que ofereix els següents estudis: **Batxillerats:** Ciències i Tecnologia / Humanitats / Ciències Socials / Batxibac - **Cicles formatius de formació professional específica de grau mitjà:** Cuina i Gastronomia / Serveis en Restauració / Forneria, Pastisseria i Confiteria - **Cicles formatius de formació professional específica de grau superior:** Direcció en cuina.

IES RAMON MUNTANER: Centre públic d'educació secundària que ofereix els següents estudis: **Batxillerats:** Ciències i tecnologia (diürn i nocturn)/ humanitats i ciències socials (diürn i nocturn) - **Cicles formatius de formació professional específica de grau mitjà:** Atenció a les persones en situació de dependència - **Cicles formatius de formació professional específica de grau superior:** Educació infantil / Integració social: Disposa de biblioteca, centre telemàtic (6 ordinadors), hotel d'entitats, espai polivalent, sales d'actes... i s'hi celebren activitats com exposicions, xerrades, conferències, cursos, i altres activitats regulars com ara el Racó dels Contes o el Club de la Lectura.

LA SALLE: Centre concertat d'Educació Secundària Obligatòria.

ESCOLÀPIES: Centre concertat d'Educació Secundària Obligatòria.

CENTRE TÈCNIC D'AUTOMOCIÓ: Centre privat que imparteix cicles formatius: - **Cicles formatius de formació professional específica de grau mitjà:** Electromecànica de vehicles / carrosseria - **Cicles formatius de formació professional específica de grau superior:** Automoció - **Curs de preparació per a les proves d'accés a cicles formatius de grau mitjà i superior.**

CESI Alta Formació: Centre privat que imparteix cicles formatius: - **Cicle formatiu de formació professional específica de grau superior**: Gestió comercial i màrqueting / Desenvolupament d'aplicacions multiplataforma - **Curs de preparació per a les proves d'accés a cicles formatius de grau mitjà i de superior.**

MONTESSORI FIGUERES: Centre privat.

CFA Maria Verdaguer: Centre de Formació d'adults de la ciutat, ubicat al c/ Avinyonent, 38 imparteix estudis relacionats a l'obtenció de títols com el GES, provés d'accés a cicles, entre d'altres.

PTT Figueres Programa de Formació i Inserció (PFI): Centre formatiu per a Joves de 16 a 21 anys aturats i que no han obtingut el graduat en Educació Secundària Obligatòria. Ensenyaments impartits: - Auxiliar d'hoteleria: cuina i serveis de restaurant i bar - Auxiliar de vendes, oficina i atenció al públic.

CESI Alta Formació: Ensenyaments impartits: - PQPI d'auxiliar de muntatge i manteniment d'equips informàtics - PQPI d'auxiliar de muntatge i manteniment de sistemes.

CENTRE TÈCNIC D'AUTOMOCIÓ: Ensenyaments impartits: - PQPI d'auxiliar de manteniment de vehicles lleugers Per altres tipus de programes de formació i ocupació.

SERVEI MUNICIPAL D'INFORMACIÓ I ORIENTACIÓ PER L'OCUPACIÓ (SMIO): Ensenyaments impartits: - Cursos de francès en el sector de la restauració i comerç - Cursos d'informàtica bàsica - tallers breus de recerca de feina activa.

Culturals: La ciutat té una varietat d'equipaments i serveis destinats a la cultura com ara teatres, museus, auditoris, etc. A continuació en detallem alguns:

Teatre Municipal El Jardí: Situat a la plaça Josep Pla, el teatre s'ubica en un edifici noucentista, amb una forta càrrega historicista en què predomina l'ordre jònic i que va ser construït l'any 1914 segons el projecte de l'arquitecte Llorenç Ros i Costa. En l'actualitat, és un dels principals equipaments culturals de la ciutat que acull al llarg de tot l'any una programació regular de teatre, música, dansa, circ i altres disciplines artístiques. Té un aforament de 919 localitats + llotja adaptada per a persones amb diversitat funcional.

Sala La Cate: El 1931 van començar les obres de construcció de l'edifici del Patronat de la Catequística i l'octubre de 1932 es va inaugurar la sala d'espectacles. El teatre de La Cate ha acollit durant molts d'anys i amb els seus alts i baixos, a grups i entitats teatrals i podríem dir que ha estat el bressol del teatre de casa nostra. La Cate ha estat l'escenari d'on ha sortit la majoria de gent de casa nostra que d'una manera o altra, està vinculada al món del teatre figuerenc.

Actualment i amb la reforma feta el 2011, la Sala La Cate es converteix amb el complement perfecte del Teatre El Jardí, ja que el seu aforament d'aproximadament 300 localitats, el fa un espai més que profitós per espectacles de petit i mitjà format. Un conveni entre l'Ajuntament de Figueres i El Patronat de la Catequística -entitat que gestiona l'edifici- fa possible que la direcció i gestió d'aquest espai escènic sigui municipal igual que el Teatre Municipal El Jardí.

Biblioteca Fages de Climent: La Biblioteca de Figueres conserva un fons antic remarcable i una valuosa col·lecció local. Amb el trasllat a l'actual edifici, l'any 2000, es va adaptar a les necessitats generades pels canvis socials, incorporant les tecnologies de la informació i de la comunicació. Actualment forma part del Sistema de Lectura Pública de Catalunya. La gestió és de l'Ajuntament de Figueres i rep el suport de la Generalitat de Catalunya i la Diputació de Girona. En un edifici funcional, amb zones per a tots els gustos i totes les edats i amb l'orientació que necessiteu, la Biblioteca us ofereix gratuïtament: serveis d'Informació i consulta, préstec, formació d'usuaris, clubs de lectura, reprografia, ofimàtica, llibres, diaris i revistes, música, pel·lícules, documentals i també accés lliure a Internet. La Biblioteca compta amb un ampli fons de caràcter multidisciplinari, actualitzat i en qualsevol mena de suport. A més, conté en accés obert diverses col·leccions digitalitzades que permeten la preservació del fons patrimonial. També trobareu més de 80.000 documents accessibles al catàleg en línia.

Oficina de català: L'Oficina de Català de Figueres neix el 1993, quan l'Ajuntament de Figueres, amb la voluntat de dur a terme una política de promoció de la llengua catalana, entra a formar part del Consorci per a la Normalització Lingüística, iniciant així un camí de llarg recorregut per difondre el coneixement i l'ús del català a la ciutat. Realitza els següents serveis i funcions:

- Cursos de català (presencials, en línia i semipresencials) per a adults de tots els nivells: inicial, bàsic, elemental, intermedi, de suficiència i superior.
- Assessorament lingüístic (revisió de textos i sessions de terminologia i recursos).
- Voluntariat per la llengua (àmbit general, centre penitenciari i tallers per a mares i pares als centres educatius).
- Activitats de dinamització cultural i promoció de la llengua catalana.
- Foment del coneixement de l'entorn i de la cohesió social.
- Programes per a empreses i col·lectius específics.
- Promoure la formació en línia Parla.cat i altres recursos lingüístics en línia.

Esportius: Figueres disposa d'una xarxa d'equipaments que permeten realitzar la pràctica esportiva. Els enumerem a continuació:

Poliesportiu: Complex esportiu municipal ubicat a la Plaça dels Voluntaris s/n i que disposa d'una pista interior amb parquet, 3 pistes exteriors de material sintètic, 1 sala de musculació i 1 sala d'activitats dirigides. S'hi realitzen diversos esports i activitats com ara: bàsquet, vòlei, futbol sala, gimnàstica de manteniment, fitness i musculació i activitats extraescolars.

Pavelló municipal: Instal·lació ubicada al c/ Joaquim Cusí i Fortunet s/n, i que disposa d'una pista coberta i 1 d'exterior. S'hi realitza bàsquet, patinatge, hoquei, futbol sala i educació física escolar.

Estadi Municipal de Figueres: Ubicat a l'Av. Jocs Especial Olímpics 2000 s/n, amb capacitat per més de 6.000 persones, és la seu de la Unió Esportiva Figueres. Compta amb un camp de gespa artificial, i un d'annexa per entrenaments i futbol -7.

Estadi Municipal Albert Gurt: Instal·lació exterior formada per 1 camp de futbol amb gespa artificial i 1 pista d'atletisme. S'utilitza per fer-hi futbol, futbol - 7, atletisme i educació física escolar.

Camp de Futbol Marca de l'Ham: Equipament situat al c/ Marca de l'Ham s/n. Disposen de dos camps de gespa artificial, un per partits i un d'entrenament i futbol-7.

Camp de Futbol de Vilatenim: Camp de futbol de gespa natural situat a la Ronda del camp s/n.

Pistes de tenis: 3 pistes municipals de tenis amb terra sintètic, ubicades al c/ Glòria Compte s/n. Són la seu del Club Tennis Alt Empordà.

Piscines municipals: Situades al c/Glòria Compte s/n, disposen d'una piscina climatitzada i d'un d'exterior.

Salut: Pel que fa a la sanitat, la capital de l'Alt Empordà concentra bona part dels recursos sanitaris de la zona, principalment, amb l'Hospital de Figueres que es complementa amb altres equipaments com:

- Centre d'Atenció Primària Ernest Lluch
- Centre d'Atenció Primària Josep Masdevall.
- Consultori Municipal Vilatenim
- Consultori Municipal Marca de l'Ham.
- Parcs Urbans de Salut: Figueres disposa de 3 parcs urbans de salut i diversos itineraris saludables senyalitzats.

Altres equipaments: Finalment, esmentem un equipament de l'àmbit ocupacional, l'Oficina d'Empresa: L'Oficina d'Empresa de l'Àrea de Promoció Econòmica és el punt de contacte, informació i assessorament de l'Ajuntament de Figueres per a la formació, l'acompanyament, el creixement i la competitivitat de les empreses.

L'Oficina d'Empresa disposa de diferents serveis. Pel que fa a l'Emprenedoria, s'inclou assessorament per a la creació d'empresa, formació i accions de sensibilització en emprenedoria, Premis Emprenedors de l'Alt Empordà, servei Reempresa i accés al finançament (microcrèdits i inversors privats). En relació amb la part d'Empresa, l'Oficina ofereix formació empresarial a través de cursos i píndoles empresarials, butlletí de subvencions i assessoraments personalitzats a les empreses.

Recursos econòmics

El pressupost que gestiona directament l'àrea de Joventut entre els anys 2019 i 2021 ha patit variacions considerables perquè fins ara s'hi sumaven despeses que tenien a veure amb Festes i, a partir de 2020 va crear-se un epígraf que difrencia les aplicacions pressupostàries que depenen de la regidoria de Joventut d'aquelles que depenen de la regidoria de Festes. Això no treu que el servei que gestiona ambdues sigui el de Joventut que, com ja s'ha dit anteriorment, depèn orgànicament tant de Joventut com de Festes. En aquest sentit, el pressupost global que gestiona Joventut va ser el 2020 de 747.120 euros (323.120, Joventut; 424.000, Festes) i el 2021 de 610.620 (260.120, Joventut; 350.500, Festes). El decalatge entre ambdós anys es deu a les conseqüències de reduir activitat per la COVID. Es fa difícil posar un valor ni que sigui aproximat a la suma de programes que desenvolupa l'Ajuntament que tenen a veure amb Joventut però que no depenen orgànicament de Joventut. Només per posar un exemple, l'àrea d'Educació de l'Ajuntament de Figueres té un pressupost global de despesa (2021) de 2.727.036,53 euros. Si assumim que, només en aquesta àrea, un percentatge elevat dels programes estan destinats a propostes que afecten a joves d'una manera o altra, queda clar que un còmput global donaria una xifra que de moment estem lluny de poder comptabilitzar però que seria important.

Públic diana

El **PNJCat 2020** estableix que les polítiques juvenils són aquelles adreçades als joves de **16 a 29 anys,** però la realitat de molts municipis de Catalunya i la voluntat d'arribar a un sector en concret fa que aquesta franja d'edat **comenci a 12 anys**, coincidint amb l'inici dels estudis secundaris. El mateix PNJCat ja compta amb el fet que la complexitat de la joventut i la diversitat de polítiques que s'hi adrecen obliguen a ser oberts en les fronteres de l'edat. I també algunes actuacions, sobretot en matèria d'ocupació o habitatge, poden arribar a aplicar-se a persones **fins als 34 i 35 anys**. Amb tot, cada poble o ciutat són diferents i tenen les seves peculiaritats i Figueres no n'és una excepció. Així doncs, aquest PLJ farà incidència en la població de Figueres major de 12 anys i segons els programes o activitats, aquestes es centraran en una franja d'edat o en un altre.

Anàlisi de la realitat juvenil (ARJ)

INTRODUCCIÓ

L'anàlisi de la realitat juvenil és un dels apartats cabdals en l'elaboració del PLJ. Té com a objectiu disposar d'una fotografia, la més acurada possible, de la realitat del col·lectiu jove i que ha de permetre assentar les bases per al disseny del Pla i de les polítiques de joventut.

Per disposar-ne s'ha treballat amb la suma de dades quantitatives i dades qualitatives en les quals s'han prioritzat i potenciat les dades relacionades amb els temes claus per les polítiques de joventut del municipi, determinades prèviament a l'apartat de Missió i Prioritats.

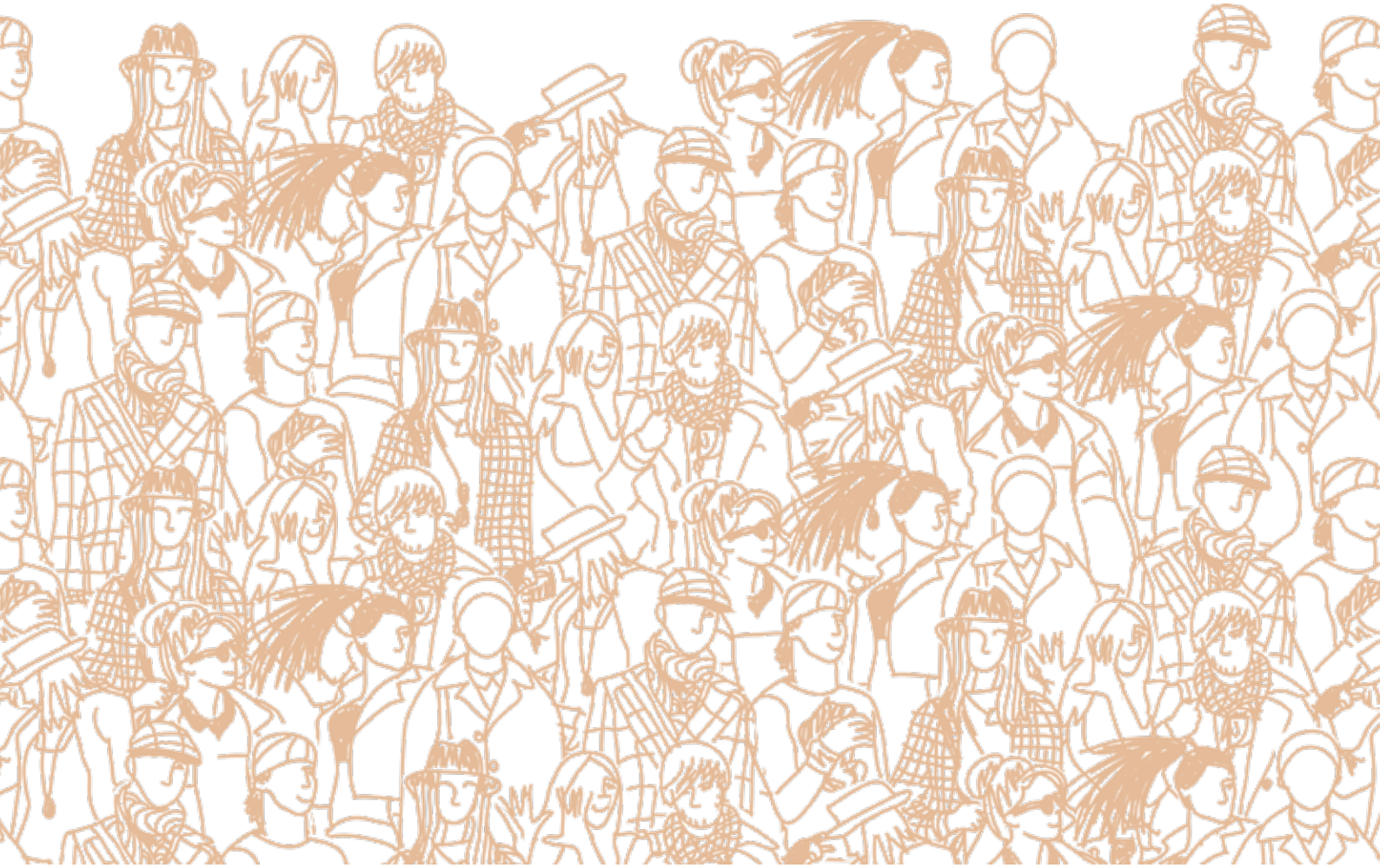

El disseny de la diagnosi contempla els principis de qualitat, de participació i de transformació.

Dades quantitatives

L'anàlisi quantitativa és una de les dues grans parts de la diagnosi. Les dades quantitatives aporten informació objectiva sobre l'estat i la distribució dels i les joves de Figueres, en comparació amb altres àmbits territorials com la comarca de l'Alt Empordà i Catalunya.

Dades quantitatives

L'anàlisi qualitativa té com a objectiu recollir l'opinió d'aquells/es agents amb un punt de vista privilegiat del col·lectiu jove, no només amb l'objectiu de copsar diferents opinions, sinó discursos representatius, orientacions i tendències. També és important tenir en compte que la diagnosi en la seva faceta qualitativa no només recull realitats, sinó sobretot realitats percebudes, tant o més interessants que les quantitatives, perquè aporten informació subjectiva de gran valor a l'hora de planificar les actuacions.

La informació qualitativa és també de gran utilitat per complementar i interpretar les dades quantitatives, insuficients per poder disposar d'una informació acurada i ajustada a la realitat.

Metodologia

Tal com s'ha esmentat la diagnosi és un dels apartats cabdals, no només pel pes que aquesta té en el conjunt del PLJ, sinó per l'important lligam de la diagnosi que presentem amb els principis rectors de les polítiques de joventut de Catalunya.

El disseny de la diagnosi contempla els principis de **qualitat, de participació i de transformació**, tots ells recollits en el document que ens ocupa.

Qualitat:

Perquè s'han tingut en compte totes les parts necessàries, per la diversitat i la qualitat de les fonts, i per les múltiples revisions, actualitzacions i ampliacions a les quals s'ha vist sotmès el document per tal d'ajustar-lo en tot moment a la realitat i a les últimes dades disponibles.

Transformació:

Perquè des del seu inici el procés de treball ha tingut com a objectiu descriure la realitat per tal d'endegar accions que permetin treballar les necessitats detectades i millorar en definitiva la qualitat de vida de les persones joves de Figueres, tot amb la participació i la implicació dels i les agents implicats en el mateix procés de treball.

Participació:

Perquè el nombre i la diversitat dels i les agents implicats/des garanteix una visió amplia i plural del col·lectiu jove, i el procés seguit un bon nivell d'implicació i seguiment.

Integralitat:

Perquè com els mateixos reptes del PNJC la diagnosi que ens ocupa vol considerar les diferents esferes i dimensions de la vida de les persones, i no només des del punt de vista de la regidoria de joventut, sinó del conjunt de les polítiques públiques.

El treball amb dades quantitatives i qualitatives requereix accions i estratègies diferents que exposem a continuació:

Dades quantitatives. En el cas de les dades quantitatives s'ha fet ús de les dades disponibles a fonts com ara l'Institut d'Estadística de Catalunya, l'Observatori del Treball de la Generalitat de Catalunya, el Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya i altres dades d'àmbit més local.

Dades qualitatives. Per a la recollida de dades qualitatives s'ha optat per fer ús dels grups de treball i d'entrevistes personalitzades, així com d'una enquesta on-line. Els grups de treball, més enllà de ser d'utilitat per recollir l'opinió d'un nombre important de persones, serveixen per a detectar tendències i complementar les dades quantitatives. Les entrevistes aporten una visió exclusiva d'aquells professionals que per la seva experiència i visió del col·lectiu, és important recollir la seva opinió. I l'enquesta ens ha permès arribar a un gran nombre de joves i obtenir una opinió important que ens pot permetre tenir una informació de primera mà, des del punt de vista del mateix col·lectiu. Per la situació excepcional ocasionada per la COVID19, les sessions de treball deliberatiu s'han realitzat de forma telemàtica.

Les sessions de treball van ser:

01. Sessions de treball del grup motor. 21 i 28 d'abril del 2020: Sessió de diagnosi amb el tècnic de joventut, el regidor de joventut i el tècnic comarcal de joventut. Sessió virtual (plataforma jitsi.meet).

02. Sessió de treball entrevista en profunditat. 28 de juliol del 2020: Entrevista al Sr. Jesús Quiroga, segon tinent d'alcalde i regidor de Serveis Socials, Empresa i Ocupació i Formació i Indústria de l'Ajuntament de Figueres i subdirector de la secretaria tècnica del Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC)i el tècnic de Neòpolis. Sessió virtual (plataforma jitsi.meet).

03. Sessió de treball grup de discussió. 31 de juliol del 2020: Sessió de diagnosi amb professionals i personal tècnic de l'Ajuntament (Tècnic de joventut, tècnica d'ocupació, tècnica d'educació, tècnic d'habitatge, educadora social i el tècnic de Neòpolis. Sessió virtual (plataforma jitsi.meet).

04. Sessions de treball grup de discussió. 07 d'octubre del 2020: Sessió de diagnosi amb les portaveus dels GM a l'oposició, el tècnic de joventut i el tècnic de Neòpolis. Sessió virtual (plataforma jitsi.meet).

05. Sessió de treball grup de discussió. 09 d'octubre del 2020: Sessió de diagnosi amb el Consell d'Infància de la ciutat de Figueres, les dinamitzadores del consell i el tècnic de Neòpolis.Sessió virtual (plataforma jitsi.meet).

06. Sessions de treball grup de discussió. 14 d'octubre del 2020: Sessió de diagnosi amb les entitats juvenils i el Consell Local de Joventut, el tècnic de joventut i el tècnic de Neòpolis. Sessió virtual (plataforma jitsi.meet).

07. L'enquesta on-line es va enviar als diversos centres educatius de la ciutat, així com a les entitats juvenils. El període per contestar l'enquesta va anar del 16 al 30 d'octubre. Durant aquests 15 dies, l'enquesta ha estat contestada per 250 persones joves entre 12 i 25 anys.

Evolució de la població

Figueres és la capital de la Comarca de l'Alt Empordà i el segon municipi més gran de tota la província de Girona poblacionalment parlant. Té una població actual (2019) de **46.654 habitants**. Ubicat geogràficament a la zona central de la comarca, presenta les següents característiques pel que fa al creixement i evolució de la seva població.

Entrant al detall de l'anàlisi quantitatiu de la realitat del municipi de Figueres, observem, a la **gràfica núm. 1**, que Figueres és un municipi que ha crescut de forma continuada al llarg dels darrers anys, afectada pel boom de la construcció que van viure molts altres municipis de Catalunya i que a Figueres es posa en relleu a finals de la dècada dels 90 i fins ben entrat el segle XXI.

Com dèiem, de la gràfica en destaca el creixement pronunciat del 1999 fins al 2009, creixement que s'alenteix a partir del 2010, però que manté cert augment fins a arribar avui dia. Tret del període 1995-1999, veiem com és un municipi amb constant creixement i des dels inicis de les dades analitzades.

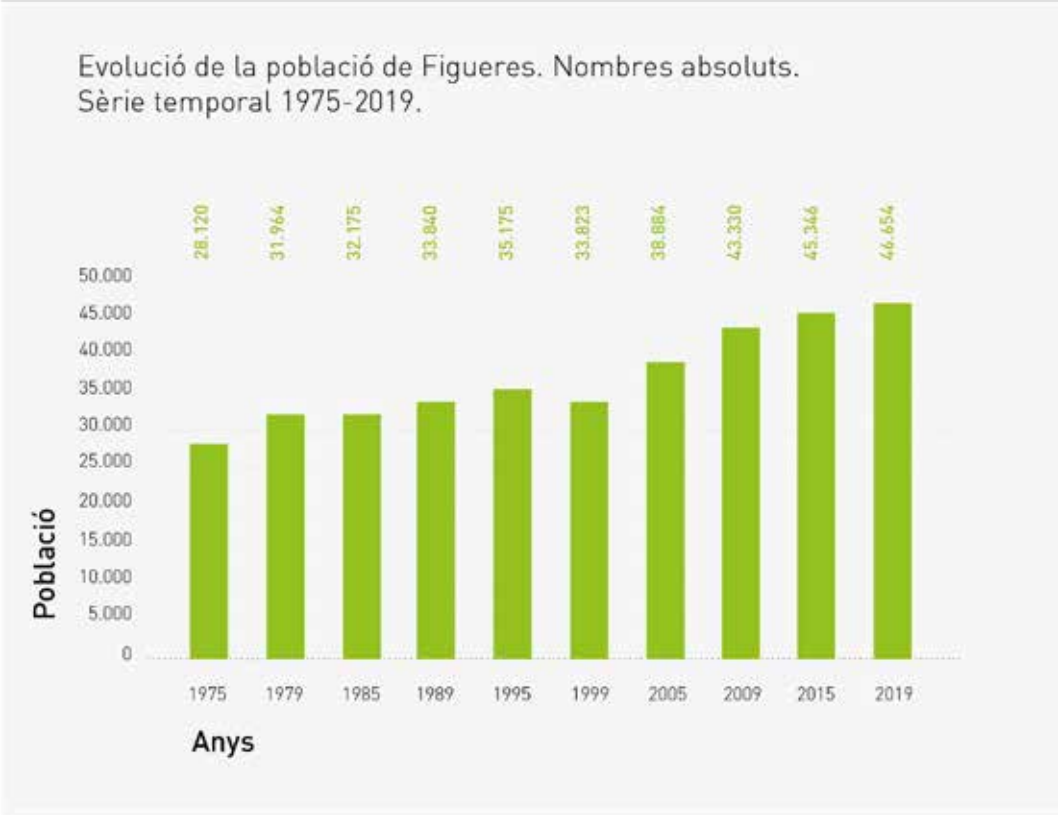

Gràfica núm. 1: Evolució de la població de Figueres. Nombres absoluts. Sèrie temporal 1975-2019. Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT.

Com podrem observar amb la comparativa amb les dades comarcals (**gràfica 2**), Figueres i l'Alt Empordà segueixen un patró similar de creixement, fet que ens mostra la importància i el pes poblacional de la capital en tota l'evolució comarcal.

Gràfica núm. 2: Evolució de la població de l'Alt Empordà. Nombres absoluts. Sèrie temporal 1975-2018. Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT.

A diferència del municipi, però, la comarca no presenta cap etapa de pèrdua de població, fet que sí que passa amb les dades municipals. En tot cas, veiem com el **creixement exponencial de la població a la comarca es dóna en el període 1999-2009**, creixement que també s'atura i s'alenteix en la darrera dècada.

Una darrera comparació és amb la realitat poblacional de Catalunya. Analitzant la **gràfica 3**, observem un comportament similar al ja esmentat, fet que ens corrobora que la dinàmica de creixement de Figueres és particular, sobretot per l'índex de creixement detectat.

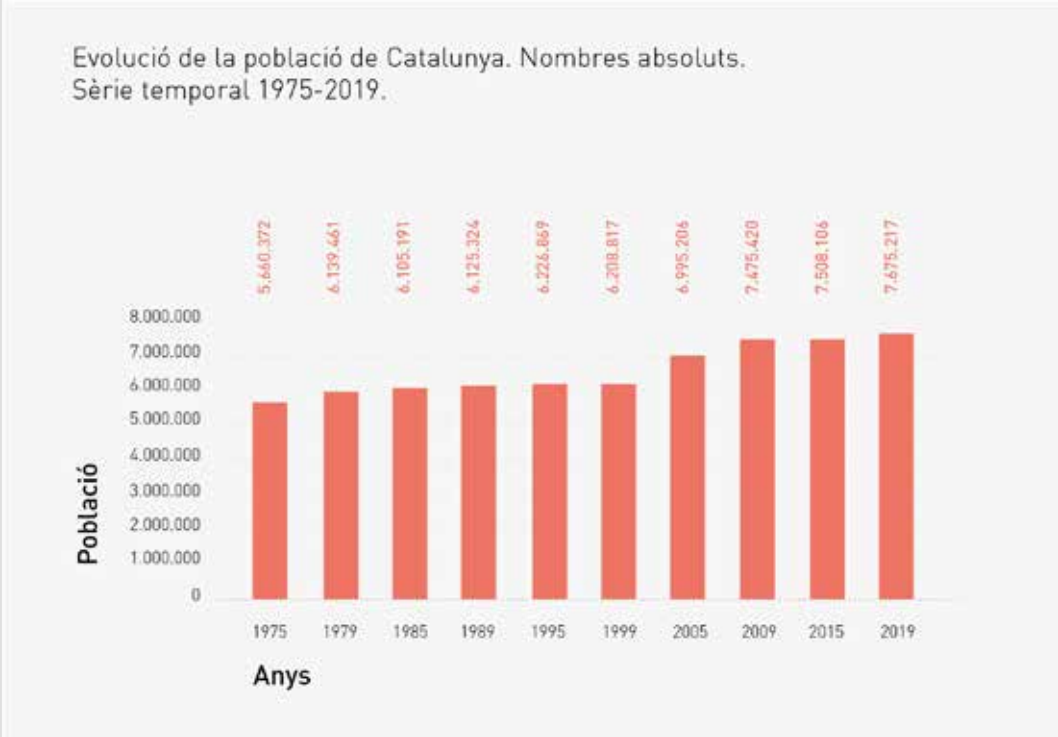

Gràfica núm. 3: Evolució de la població de Catalunya. Nombres absoluts. Sèrie temporal 1975-2018. Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT.

Més visual és la **gràfica 4**, en la que podem veure l'evolució de l'índex de la població de Figueres i comparar-la amb la dels altres àmbits d'anàlisi. Queda demostrat la relació quant a població que tenen Figueres i la comarca, dotant d'importància el municipi com a un dels elements primordials de la comarca de l'Alt Empordà. És important també, destacar que el creixement poblacional sempre ha estat en nivells superiors al català, malgrat tenir un creixement menys important a finals del segle XX.

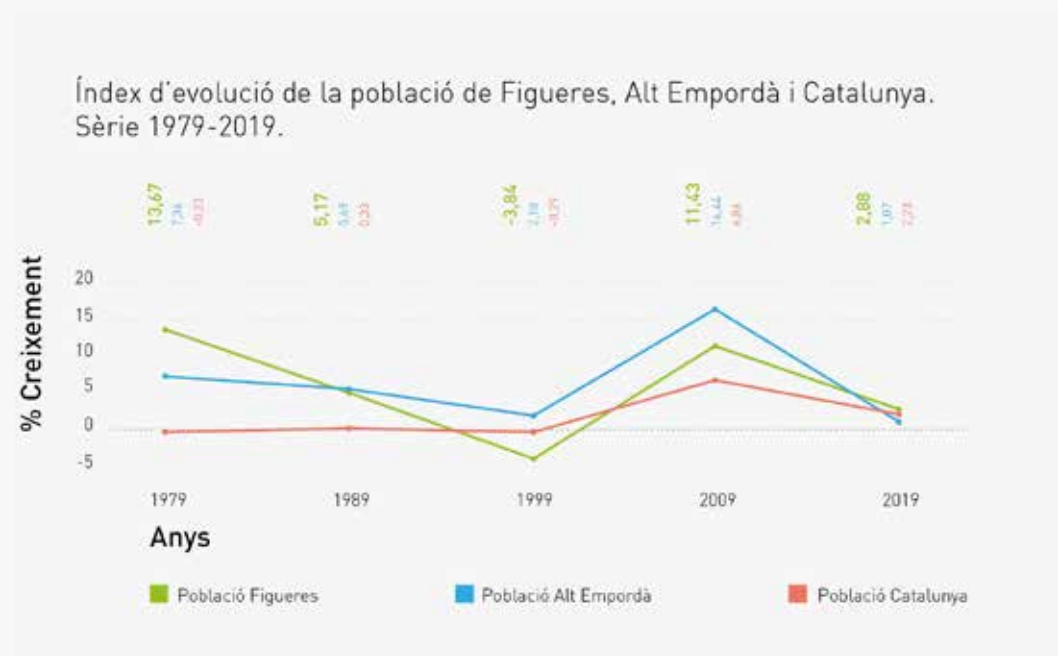

Gràfica núm. 4: Índex d'evolució de la població de Figueres, Alt Empordà i Catalunya. Sèrie 1979-2019. Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT.

Malgrat la dinàmica que té Figueres pel que fa al creixement de la població podem observar a la **gràfica núm. 5** com la piràmide de població compleix en bona part amb l'estàndard de Catalunya. Una piràmide amb forma de fus típica dels municipis catalans, en la que destaca un part central especialment crescut, una part alta piramidal i una base estreta en lleuger creixement.

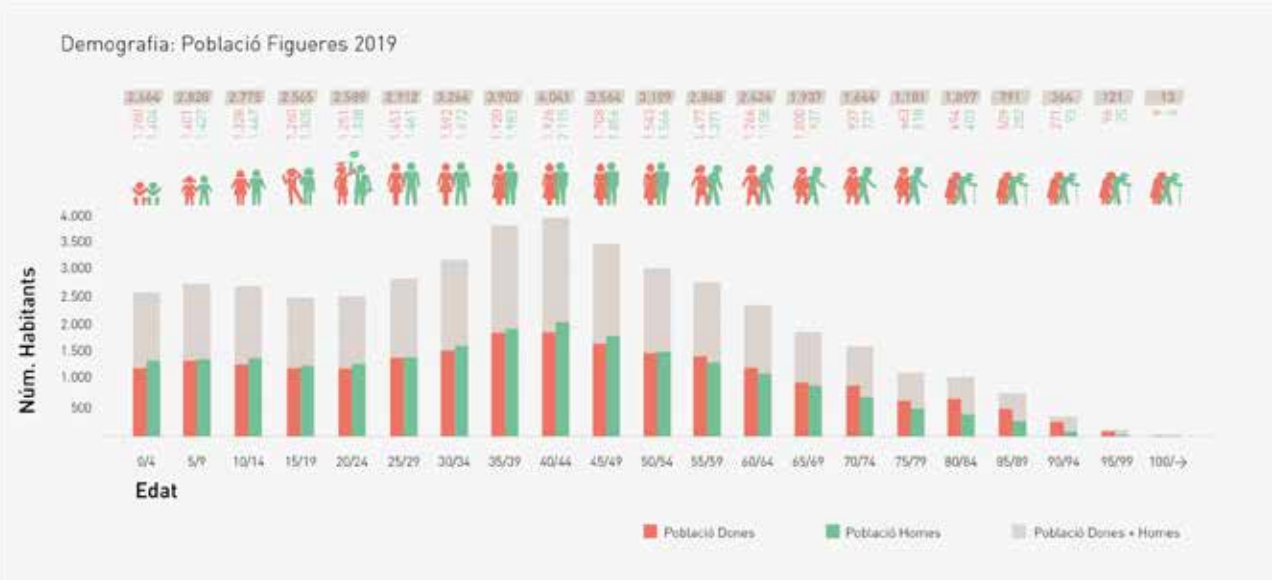

Gràfica núm. 5: Piràmide d'edats. Figueres. Any 2019.
Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT.

Aquesta forma tan particular s'explica gràcies a diversos motius:

- **La part central**, molt crescuda, respon a l'històric **Baby Boom**, un fenomen comú al conjunt de l'estat espanyol derivat de la recuperació econòmica que va viure el país passats els pitjors anys de la dictadura franquista.
- A les **franges joves** una dràstica **davallada de la població** derivada d'una molt important disminució de la natalitat.
- Un **lleuger creixement de les franges infantils** derivat dels naixements de les franges adultes més poblades, just i com dèiem, els fills del Baby Boom.

Com dèiem, la comparació amb les piràmides comarcals i catalana no mostren diferències considerables.

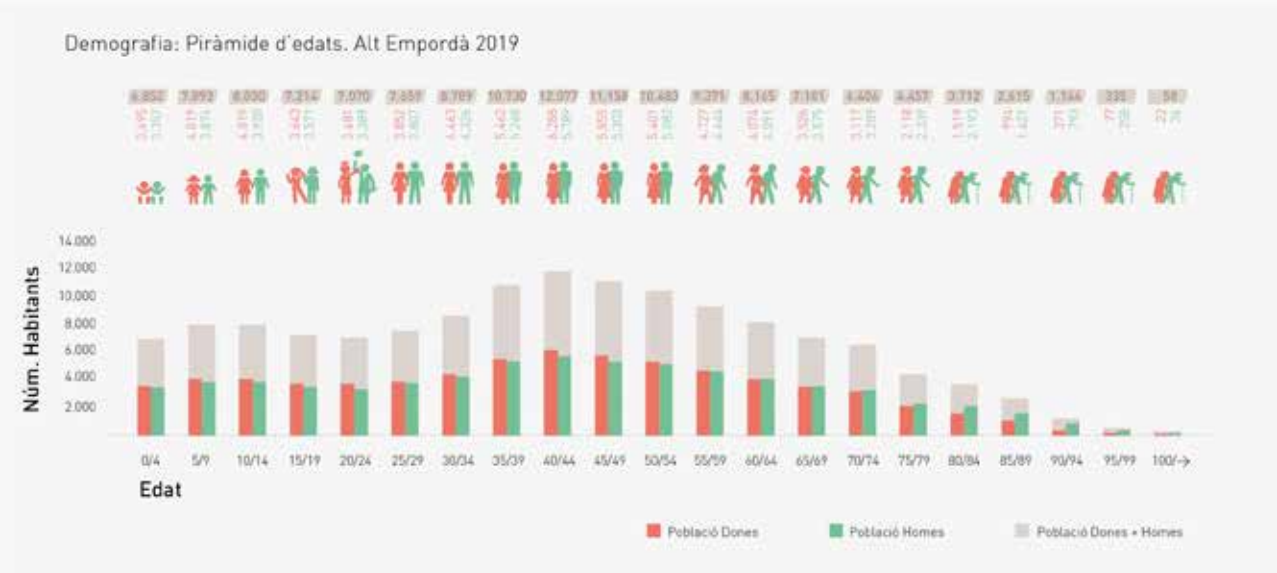

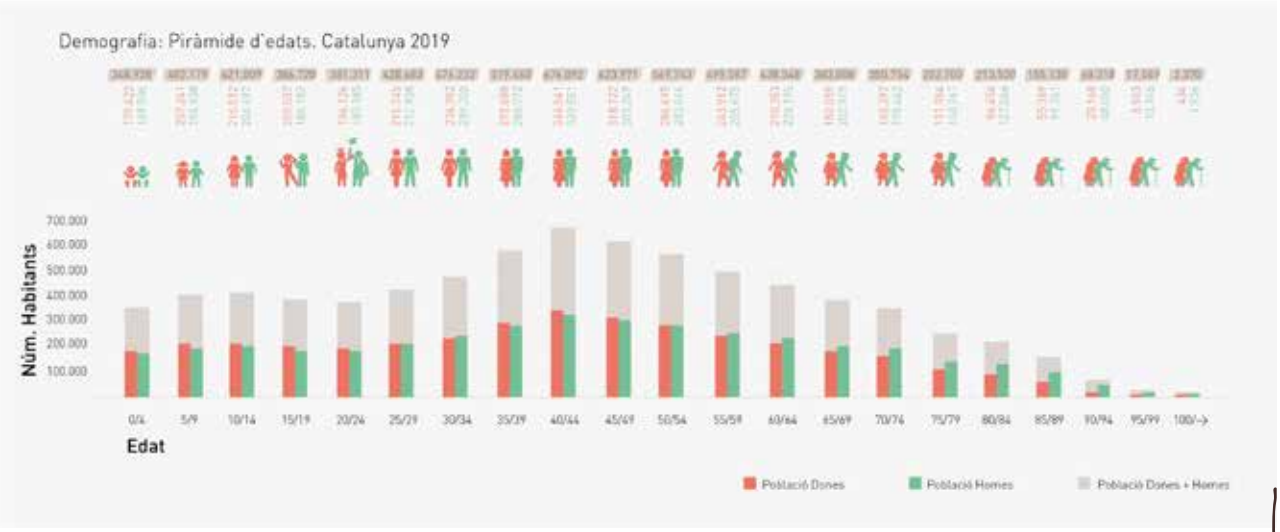

Gràfica núm. 6 i núm. 7: Piràmide d'edats. Alt Empordà i Catalunya. Any 2019.
Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT.

La **taula A** aporta informació lleugerament més detallada que la recollida a la piràmide de població (gràfica núm. 5) sobre la distribució de la població jove segons edats.

A Figueres el **col·lectiu jove**, representat en els quinquennis de **15 a 29 anys**, representa el **17,29%** del total de població, concretament **8.066 persones**, **o 11.330 si considerem la franja de 30 a 34 anys**, a la que també afecten algunes de les polítiques de joventut.
Es pot observar com la franja més poblada és la de **40 a 44 anys** amb un **8,66%** del total de la població, seguit de la franja de **35 a 39 anys** amb un **8,37%**, i de la franja de **45 a 49 edats** amb un **7,64%**.

Destaquen els pocs desequilibris de gènere en la majoria de franges d'edat, deixant de banda, és clar, les franges majors de 70 anys amb diferències superiors pel gènere femení que poden arribar als 25 punts.

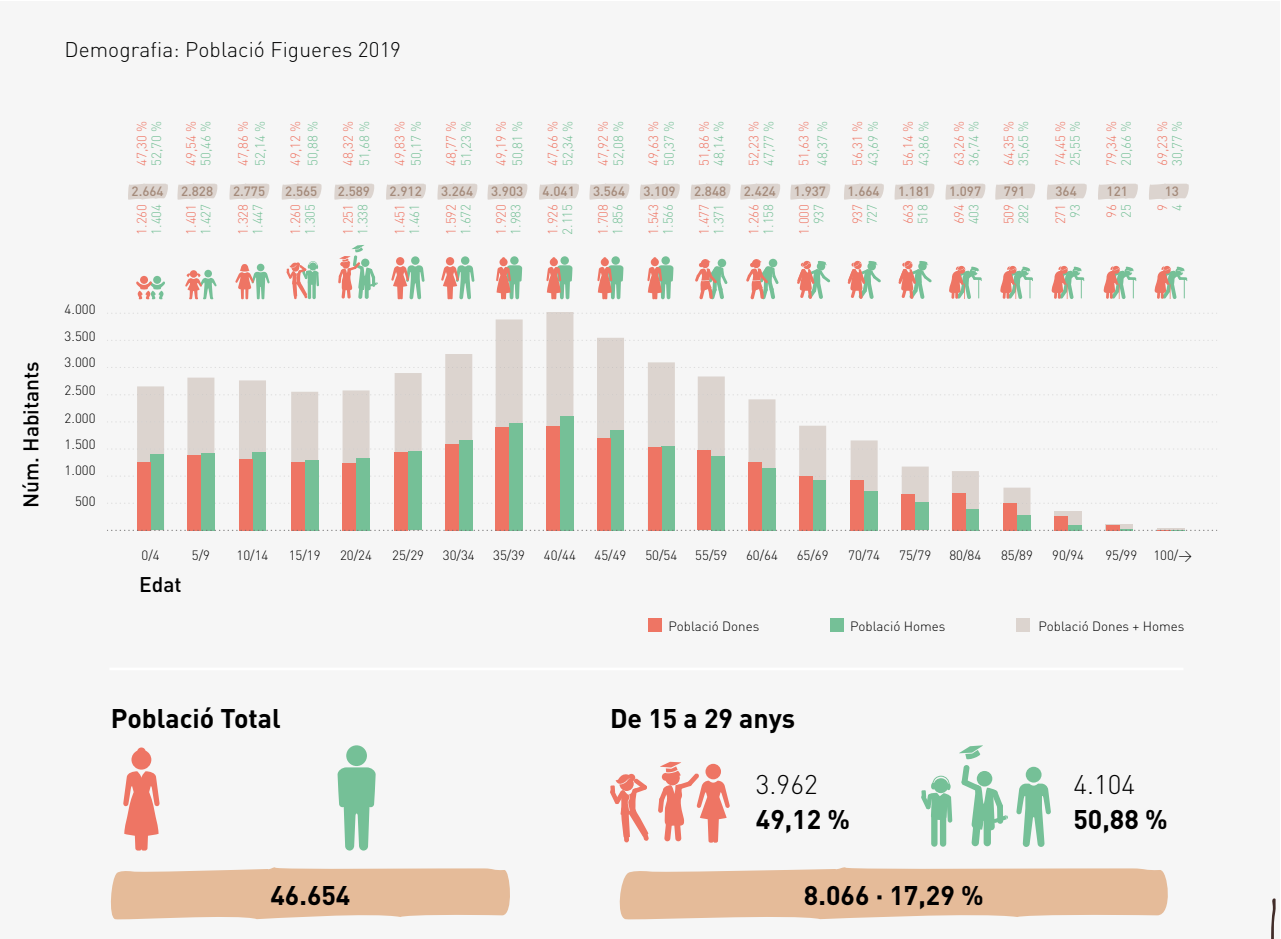

Taula A: Distribució de la població de Figueres segons sexe i edat. 2019.
Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT.

Més enllà dels quinquennis de la taula D, i sent coherents amb els criteris del Pla Nacional de Joventut de Catalunya 2010-2020 cal dir que són 8.066 les persones entre 15 i 29 anys a qui s'adrecen les polítiques públiques de joventut promogudes per la Direcció General de Joventut, concretament un 17,29% del total de la població de Figueres.

Molt més sorprenent i contundent és la informació que aporta la **gràfica núm. 8**. Podem observar com l'evolució de la població jove és en totes les franges d'edat negativa. El col·lectiu jove representa un percentatge menor en contrast al total de la població, passant d'un 22,5% del 2000 al 17,3% del 2019.

No és d'estranyar una caiguda d'aquest tipus considerant que just fa 11 anys les franges més poblades eren franges joves, però és important tenir en consideració les conseqüències o en tot cas els efectes que té una evolució d'aquest tipus.

En la **gràfica núm. 8**, doncs, podem observar en detall l'evolució de l'índex de joventut. Una evolució negativa compartida amb la resta de territoris de referència i en la que Figueres ha mantingut i manté percentatges considerablement més alts, per tant i com insinuàvem, el fet de tenir un creixement negatiu menys pronunciat, es tracta d'una qüestió local. Si el 2000, Figueres era un territori amb un percentatge de població juvenil similar (respecte a altres dos àmbits territorials d'anàlisi), el 2019, aquesta posició canvia i Figueres passar a superar tant la comarca com Catalunya pel que fa a índex de població juvenil. Així doncs, malgrat la pèrdua de població juvenil que es detecta, l'índex de població jove a Figueres és força important i superior a la mitjana catalana.

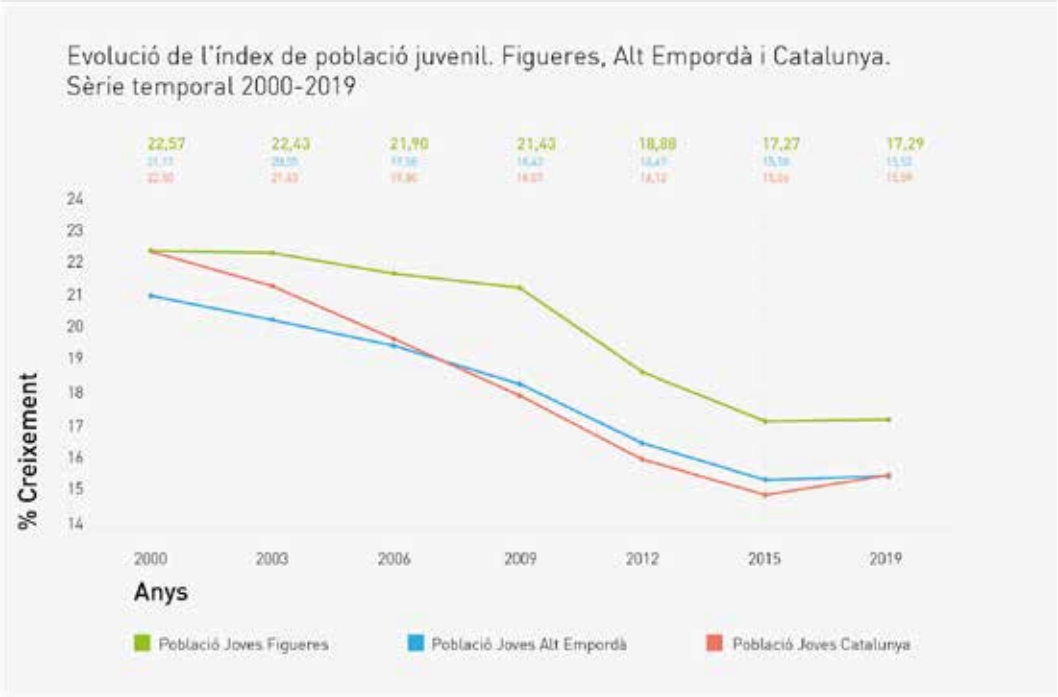

Gràfica núm. 8: Evolució de l'índex de població juvenil. Figueres, Alt Empordà i Catalunya. Sèrie temporal 2000-2019.
Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT.

Com dèiem a la introducció, per tal de conèixer la realitat juvenil de Figueres, hem de considerar les poblacions del voltant de la ciutat, com a element d'anàlisi, ja que moltes de les persones joves dels pobles del voltant de Figueres, tenen com a punt de referència la capital de l'Alt Empordà. És per això que les següents gràfiques mostren la incidència de la població jove dels voltants de Figueres i com això haurà de repercutir en les polítiques de joventut del futur.

S'han tingut en compte les dades de les següents poblacions:

Cabanes, El Far d'Empordà, Llers, Peralada, Vilabertran, Vilafant, Vilamalla i Vila-sacra. El total d'aquests 8 municipis suposa un gruix de 12.950 habitants, dels quals, un 15,5% són persones joves entre 15 i 29 anys (2.010 persones joves). A continuació la taula B ens permet veure el detall poblacional d'aquests municipis.

Índex de joventut de les poblacions de l'àrea urbana de Figueres. 2019.

Municipi 2019	Població Total	Població Jove (15-29)	Índex Juvenil
Figueres	46.654	8.066	17,29%
Cabanes	948	143	15,08%
El Far d'Empordà	599	100	16,69%
Llers	1.239	205	16,55%
Peralada	1.850	309	16,70%
Vilarbretran	979	133	13,59%
Vilafant	5.394	843	15,63%
Vilamalla	1.181	178	15,07%
Vila-sacra	760	99	13,03%
TOTAL	59.604	10.076	16,90%
TOTAL menys Figueres	12.950	2.010	15,52%

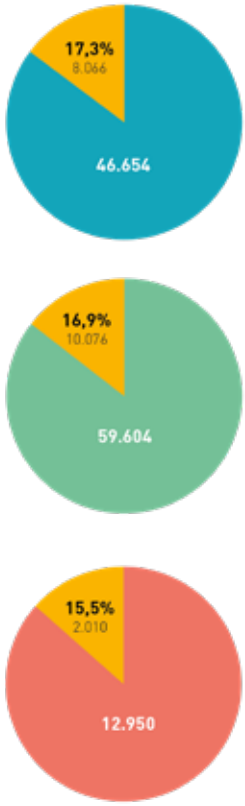

Taula B: Distribució de la població de l'àrea colindant a Figueres segons edat. 2019.
Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT.

Destaca el fet que **Figueres** sigui la població amb **el millor índex de joventut**, seguit per Peralada i el Far d'Empordà, dues poblacions amb molt pocs habitants. També s'observa com, a excepció de Vilafant, la resta de poblacions són petites, demogràficament parlant. Veiem doncs, com **Figueres exerceix de pol d'atracció** d'aquestes poblacions, i per tant, la importància de la capital quant a recursos i serveis que ofereix no solament pel col·lectiu jove figuerenc.

Naturalesa de la població

En primer lloc, i gràcies a la informació recollida a la **gràfica núm. 9** aporta informació sobre la distribució del conjunt de la **població de Figueres** segons el seu lloc de naixement. Tal com es pot observar, i segons dades del **2019**, **les persones nascudes a Catalunya representen un 55,8%, seguit del 31% de població nascuda a l'estranger, i del 13,2% de persones nascudes a l'estat espanyol.**

Aquesta gràfica ens permet veure com el nombre de població estrangera nascuda a l'estranger, supera la nascuda a la resta de l'estat espanyol, i per tant, valorar el pes de la població estrangera en el total de la població.

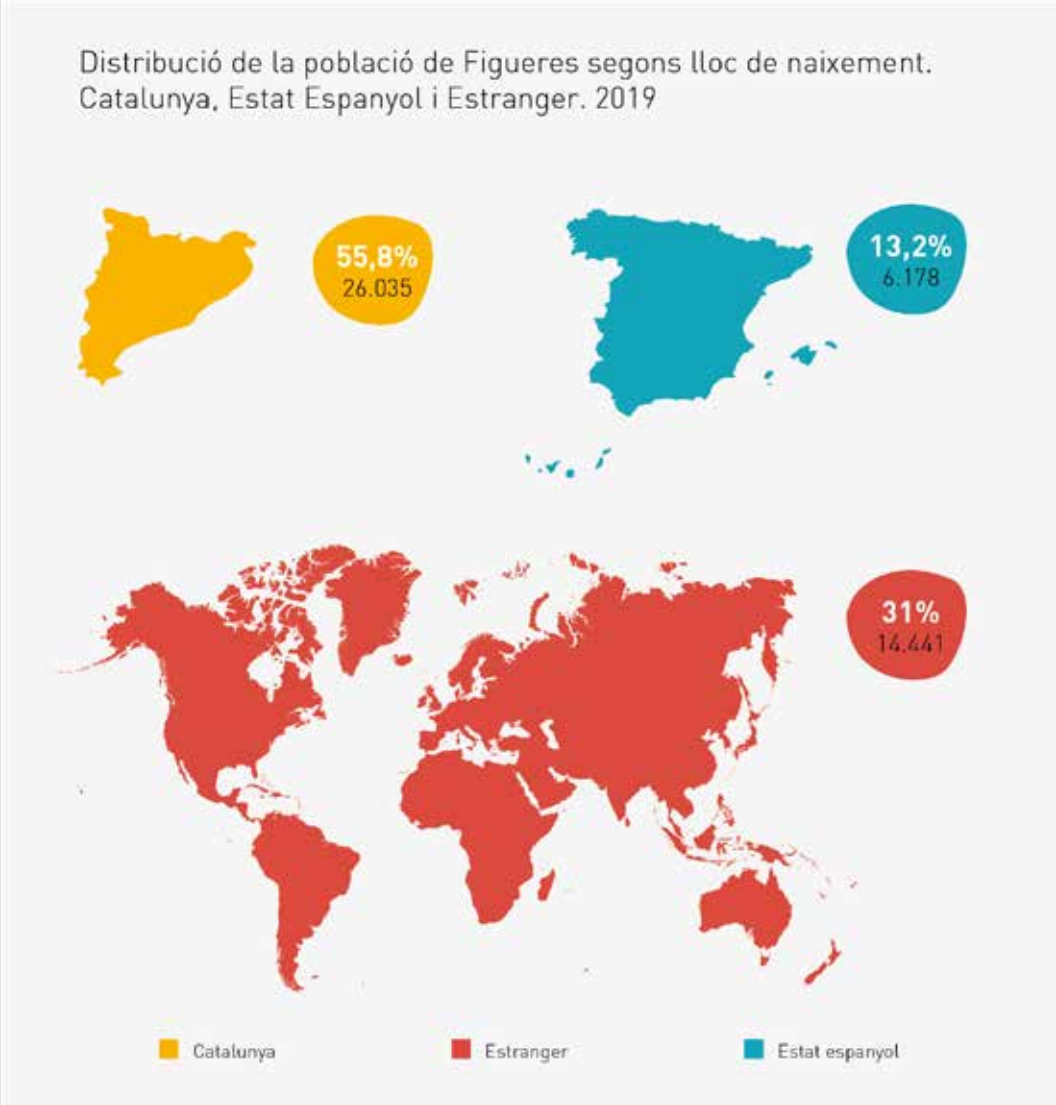

Gràfica núm. 9: Distribució de la població de Figueres segons lloc de naixement. Catalunya, estat espanyol i estranger. 2019.
Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT.

La **gràfica núm. 10** aporta també informació sobre la distribució de la població segons lloc de naixement, però en aquest cas sobre la **població jove**.

Podem observar com les persones joves de Figueres **nascudes a Catalunya representen un 54,2**% -xifra gairebé idèntica que en cas del conjunt de la població-, les persones joves **nascudes a l'estranger un 42%** -11 punts superior al del conjunt de la població-, i les persones joves **nascudes a altres comunitats autònomes un 3,7%** -10 punts inferior al cas del conjunt de la població-.

Es posa en evidència la importància de la població jove estrangera dins el col·lectiu de joves, ja que gairebé la meitat de les persones joves són estrangeres.

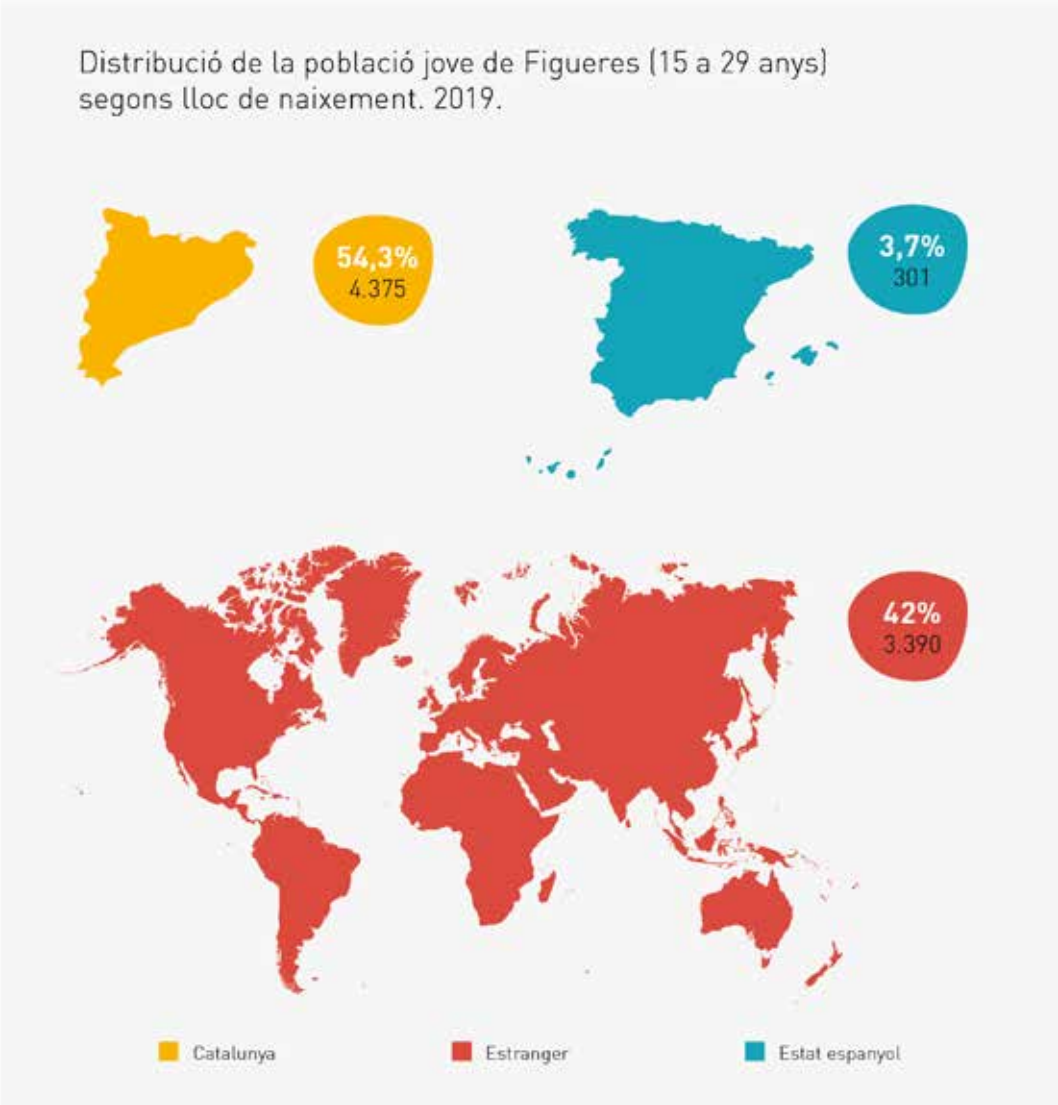

Gràfica núm. 10: Distribució de la població jove de Figueres (15/29 anys) segons lloc de naixement. Catalunya, CCAA i estranger. 2019.
Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT.

Si ho comparem amb els altres àmbits territorials de referència, podem observar com el 2001 el percentatge de població jove nascuda a l'estranger a Figueres (respecte al total de la població jove) era similar al de Catalunya i l'Alt Empordà (5 punts superior a Catalunya i 1,5 punts superior al de la comarca). **És a partir del 2006 que l'evolució de Figueres fa que la diferència amb la resta de territoris augmenti, fins a arribar al 2010-2012**, amb percentatges molt elevats, moment en el qual el percentatge de joves nascuts a l'estranger comença una davallada fins al 2019. Malgrat aquesta davallada, podem veure com les diferències entre els territoris d'anàlisi són considerables, i Figueres supera en 13 punts percentuals la mitjana catalana i en 8 punts, la comarcal. Destaca també, i en aquest sentit, en tots tres àmbits d'anàlisi, el gran increment del nombre de joves nascuts a l'estranger, passant de xifres que rondaven el 10%, fins a xifres que les doblen o les tripliquen.

Evolució de la població juvenil (15 a 29 anys) nascuda a l'estranger respect e el nombre total de població jove. Figueres, Alt Empordà i Catalunya.
Període 2001-2019

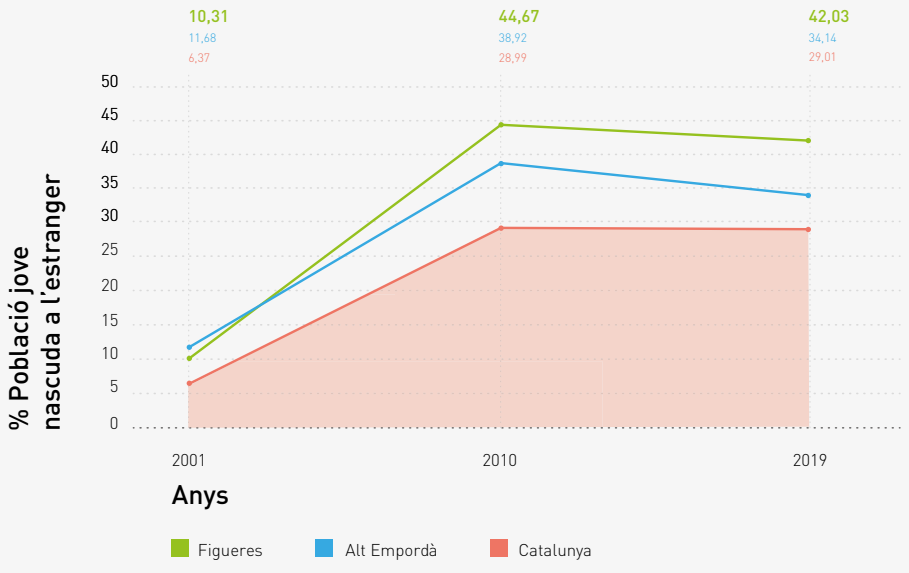

Gràfica núm. 11: Evolució de la població juvenil (15/29 anys) nascuda a l'estranger respecte el nombre total de població jove. Figueres, Alt Empordà i Catalunya. Període 2001-2019.
Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT.

Si observem la distribució de la població segons nacionalitat, podem conèixer amb més detall la procedència de les persones amb nacionalitat estrangera.

Cal tenir en compte, en tot cas, que el país de la nacionalitat d'una persona no coincideix necessàriament amb el del seu lloc de naixement, però connota un lligam legal o sentimental amb el país de nacionalització.

En primer lloc, i pel que fa a la distribució segons nacionalitat de la població jove (**gràfica núm. 12**), destaca sens dubte el col·lectiu de joves amb nacionalitat de **països d'Àfrica**, amb un **45%**, seguit en segon lloc i a molta distància pels i les joves **d'Amèrica del Sud (19%)** i de països **d'Amèrica del Nord i centre amb un 16%**. En quart lloc els i les joves de països de la resta de la **UE amb un 12%**. En darrer lloc els i les joves de la resta de països d'Europa i els joves **d'Àsia i/o Oceania amb un 4%**.

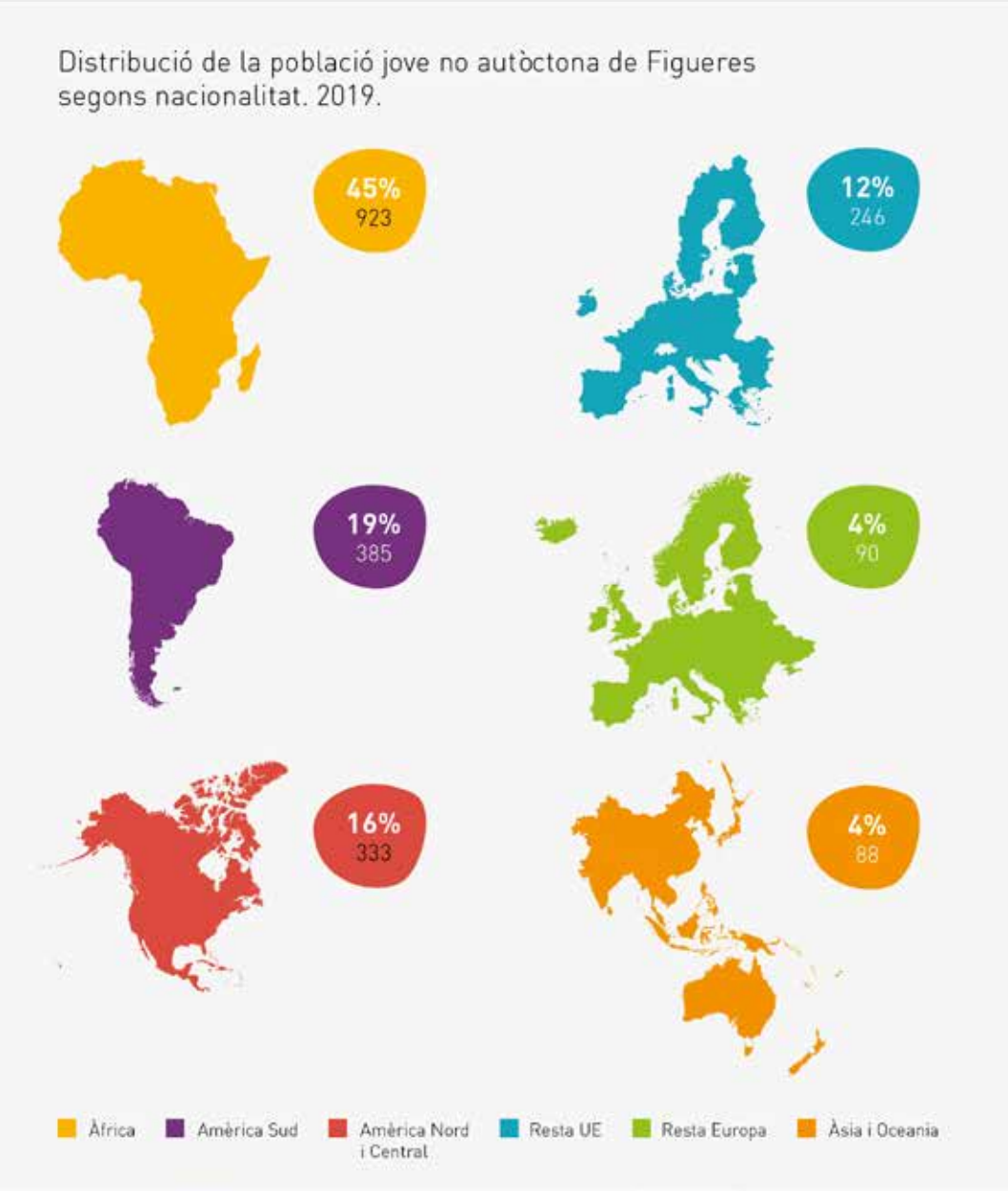

Gràfica núm. 12: Distribució de la població jove no autòctona de Figueres segons nacionalitat. 2019. Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT.

Aquesta gràfica ens permet veure que el **col·lectiu jove immigrat més important és l'africà**. Gairebé la meitat dels joves estrangers de Figueres són africans. I es denoten dos grans grups més, per una banda les i els joves provinents del continent americà i els de la resta d'Europa, també són considerables, mentre que els que provenen d'altres països europeus no comunitaris i els d'Àsia i Oceania són gairebé testimonials.

Analitzem ara la situació del conjunt de la població no autòctona de Figueres per saber les diferències amb el col·lectiu jove.

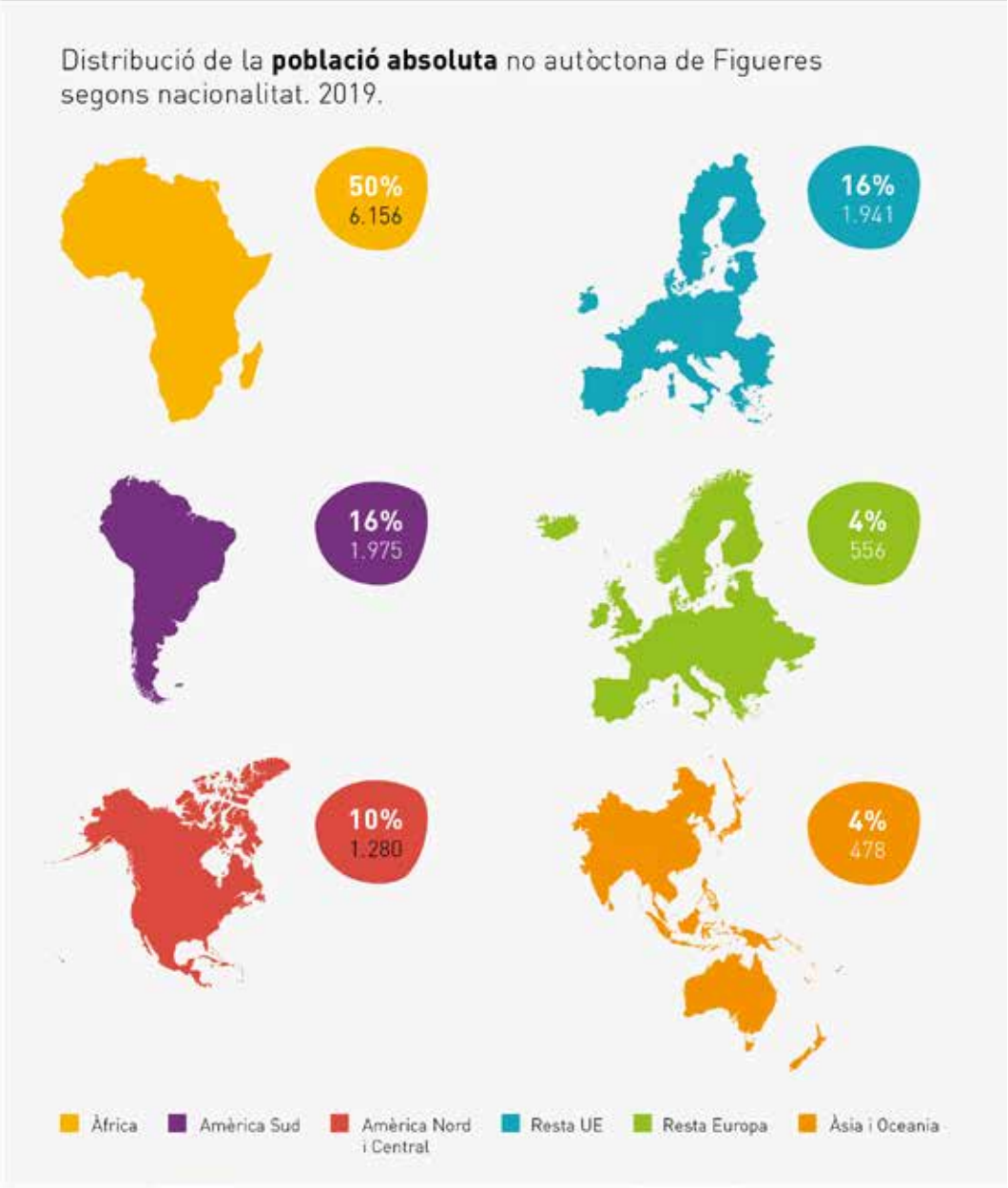

Gràfica núm. 13: Distribució de la població absoluta no autòctona de Figueres segons nacionalitat. 2019.Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT.

De la comparació de la distribució de la població jove de Figueres amb nacionalitat estrangera, amb la distribució del conjunt de la població Figueres també amb nacionalitat estrangera, en destaquen les informacions següents.

En concret: El col·lectiu de **persones provinents del continent africà són el més nombrós en ambdós casos**, amb una lleugera diferència de 4 punts percentuals en favor del conjunt de la població.

Pel que fa a la **resta de procedències**, **no es denoten tampoc grans diferències**, més enllà de les que presenta el col·lectiu jove sud-americà amb un 19%, mentre que el percentatge en el conjunt de la població és del 16%.

Per tant, pel que fa a la nacionalitat de les persones no autòctones de Figueres **no existeixen grans diferències entre la representativitat del conjunt de la població estrangera i la representativitat del col·lectiu jove estranger**.

L'àrea urbana de Figueres

Per tal de contextualitzar la realitat juvenil de Figueres no podem deixar de banda el fet que **Figueres és i actua com a capital de comarca i per tant, els seus serveis, recursos i actuacions no només incideixen en el dia a dia dels figuerencs i figuerenques, sinó que també en gran part de la població alt empordanesa.** En aquet sentit, es veu necessària la incorporació de l'anàlisi del que seria l'àrea contigua a la mateixa ciutat, el que en diem l'àrea urbana de Figueres.

Com s'ha recollit a les dades de la taula B (Evolució de la població), Figueres té un seguit de municipis contigus i que per proximitat geogràfica cal tenir-los en compte en l'anàlisi d'aquesta realitat. Estem parlant de Cabanes, El Far d'Empordà, Llers, Peralada, Vilabertran, Vilafant, Vilamalla i Vila-Sacra. També, malgrat que no són municipis fronterers a Figueres, el radi d'acció (i atracció) de la ciutat es pot ampliar a una segona àrea, que comprendria els pobles d'Avinyonet de Puigventós, Borrassà, Navata, Santa Llogaia d'Àlguema, Pont de Molins i Vilanant entre d'altres.

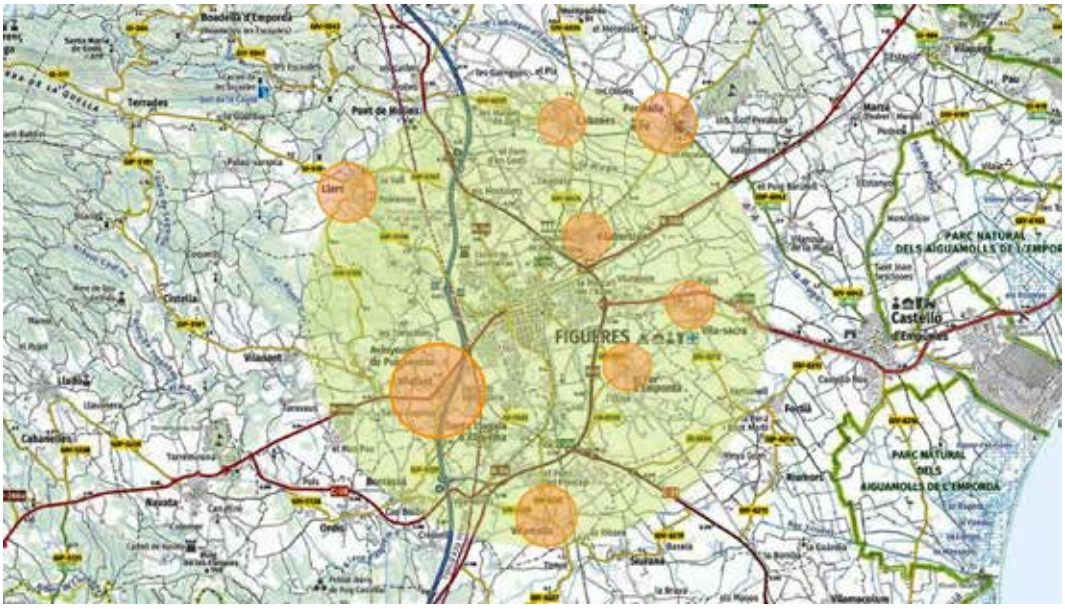

Imatge núm. 1: Àrea urbana de Figueres i el seu radi d'influència. 2019.
Font: elaboració pròpia.

Aquesta àrea urbana, més enllà de la proximitat geogràfica, presenta una xarxa viària prou extensa per a comunicar amb fluïdesa aquests municipis amb la capital. Així doncs, com es veu a la **imatge 2**, Figueres té dues vies principals que la creuen de nord a sud, una per l'oest AP7 i una per l'est, la N-II. Aquestes vies, però, són vies ràpides i que per tant no influeixen en la mobilitat interna a la qual fem referència.

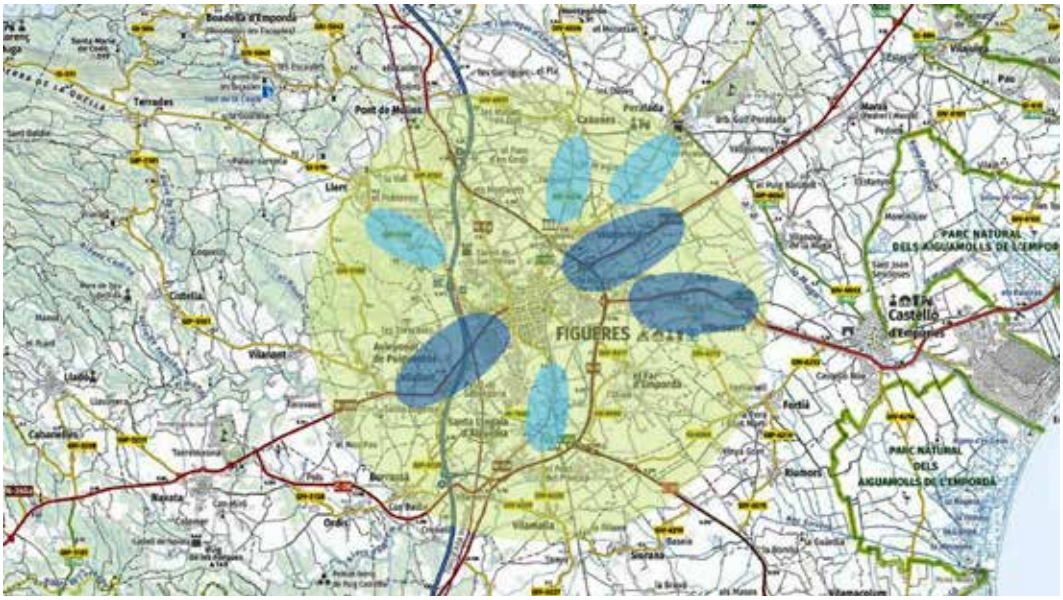

Imatge núm. 2: Àrea urbana de Figueres i la seva xarxa viària. 2019.
Font: elaboració pròpia.

En canvi, ens trobem amb un entramat de vies que permeten una bona mobilitat en tota aquesta àrea d'influència de la ciutat. Per una banda, tenim al sud la connexió amb Vilamalla, al nord, dues carreteres locals que connecten amb Cabanes i Peralada i al nord-oest, la carretera que va fins a Llers. I també ens trobem amb unes vies que permeten la connexió de la zona est (amb Vilabertran) i la zona oest amb Vilafant, Avinyonet de Puigventós i més allunyat, Navata o Vilanant. Finalment, la xarxa viària es complementa amb la C26, carreta que uneix la capital amb Vila-Sacra, i més important, amb la costa, direcció Castelló d'Empúries, Roses, etc...

Demogràficament parlant, la influència de la capital, arriba a uns 60.000 habitants (el que seria el radi d'acció de la corona limítrof - imatge 1) que **suposen el 42'5% del total de la població de la comarca**. En canvi, aquest percentatge es fa més notori **quan parlem de població jove (15-29 anys). Si a tota la comarca hi ha un total d'uns 22.000 joves[2], l'àrea urbana a què ens referim aplega un total de prop de 10.000 persones joves, un 45'6%.** Lògicament, aquesta dada s'explica pel nombre d'habitants que concentra Figueres i el pes demogràfic que té respecte a tota la comarca, ja que la resta de municipis als quals fem referència només suposen un total de 2.000 joves. Malgrat això, és important reflectir aquesta realitat per entendre en el seu conjunt, la realitat juvenil de Figueres.

Així doncs, veiem com l'àrea urbana de Figueres engloba gairebé la meitat de la població juvenil que hi ha a la comarca i aquesta realitat sociodemogràfica es veu reflectida per exemple en els recursos i serveis educatius.

Com s'ha visualitzat a l'anàlisi de les polítiques de joventut, **Figueres compta** amb una xarxa educativa important, amb un **total de 8 centres educatius destinats a la població jove, 5 de públics i 3 de privats. Això suposa gairebé el 50% dels 18 centres que hi ha repartits a la comarca.** Més interessant és veure la ubicació d'aquests centres educatius per valorar la influència en l'àrea urbana de la qual estem parlant. Així doncs, dels 10 centres eductius restants, només 1, el de Vilafant, està en un municipi d'aquesta àrea urbana i per tant, la gran majoria de la població jove de secundària que resideix en aquesta àrea urbana, realitza els estudis a Figueres.

2. Pla Comarcal de Joventut 2020-2024. Consell Comarcal de l'Alt Empordà. Setembre 2020.

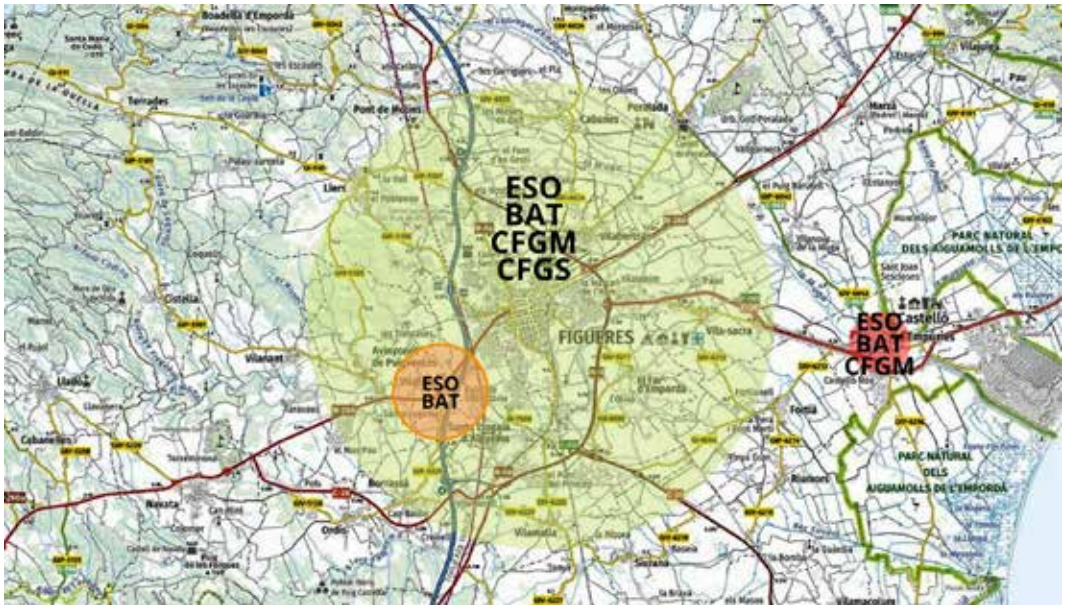

Imatge núm. 3: Àrea urbana de Figueres i els recursos educatius. 2019.
Font: elaboració pròpia.

Com demostren les dades analitzades en l'apartat de trajectòria educativa, **el pes de Figueres quant al nombre d'alumnes és molt important, ja que acull gairebé la meitat dels alumnes de tota la comarca, tant a l'etapa de secundària, com a l'etapa postobligatòria i encara pren més rellevància aquesta xifra en el cas dels estudis de cicles formatius, ja que gairebé el 80% de l'alumnat de cicles formatius, es concentra a Figueres.**

A tot aquest conjunt de recursos i servies educatius, cal afegir-ne d'altres, que tot i estar vinculats al sector privat, complementen l'oferta formativa de la ciutat i en conseqüència, de la seva àrea d'influència, com poden ser els centres que ofereixen PQPI, PTT o el centre de formació d'adults (públic). Aquests recursos sí que es troben concentrats a la capital i poques poblacions de la comarca poden oferir-ne de similars (Castelló d'Empúries, Roses o l'Escala) però cap d'elles en la zona d'influència de la ciutat.

Figueres, però va més enllà d'aquesta zona d'influència més directa i és que al ser la capital de comarca, **reuneix molts dels recursos i serveis de diversa índole que el fan el pol d'atracció no només del col·lectiu jove, sinó també de gran part de la població.**

Més enllà dels recursos laborals que es pot oferir cada municipi a escala local, **Figueres té la seu del SOC a l'Alt Empordà** fet que incrementa la influència de la capital vers la resta de la comarca. És més, els recursos laborals i ocupacionals que pot oferir una ciutat amb tants habitants només pot ser comparable a aquelles poblacions grans de la comarca i que tenen la particularitat de ser destinacions turístiques i que per tant ofereixen una ocupabilitat important pel col·lectiu.

El sector serveis, amb un 79%, seguit pel sector de la indústria amb un 12%, són els àmbits econòmics que més oportunitats ofereixen i tret de les poblacions més turístiques, Figueres capta tota aquesta oferta tant del sector de la restauració, turística, cultural, però també de serveis assistencials i sanitaris i com hem vist abans, educatius.

Altres elements que potencien la capitalitat de la ciutat són els recursos administratius. **Serveis com el Consell Comarcal de l'Alt Empordà o la mateixa Oficina Jove, doten de significat i contingut, aquesta influència que exerceix Figueres vers les poblacions de l'entorn,** poblacions que, tret de Vilafant, són més aviat petites (demogràficament parlant). Si ens fixem en les darreres dades de l'Oficina Jove, observem com el **2019**, de les més de **47.000 consultes** que es van rebre, unes **10.000, provenien dels 8 municipis limítrofs amb Figueres; més de 16.500 provenien de la mateixa ciutat i només unes 21.000 consultes, provenien de la resta dels 31 municipis d'on procedien les consultes de les persones joves.** La següent taula ens permet veure l'evolució del nombre i procedència de les consultes a l'OJ dels darrers cinc anys.

	2015	2016	2017	2018	2019
Total consultes	**29.848 100 %**	**49.328 100 %**	**16.770 100 %**	**48.735 100 %**	**47.587 100 %**
Figueres	12.176 40,79 %	19.354 39,24 %	8.960 53,43 %	19.913 40,86 %	16.558 34,80 %
Àrea Urbana (8 municipis)	6.221 20,84 %	13.424 27,21 %	1.391 8,29 %	9,323 19,13 %	10.228 21,49 %
Resta Municipis (31 municipis)	11.451 38,36 %	16.550 33,55 %	6.419 38,28 %	19.499 40,01 %	20.801 43,71 %

Taula C: Evolució de les consultes rebudes a l'OJ per la població jove de Figueres, àrea urbana i altres municipis de la comarca. Període 2015-2019.
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades extretes del SIJ de l'Oficina Jove de l'Alt Empordà.

Aquestes dades ens aporten informació més concreta sobre el pes que té Figueres com a punt central de difusió de la informació generalista cap al col·lectiu jove, no només del jovent que configura aquesta àrea urbana a què fem referència, sinó també, de la resta de jovent de la comarca, que malgrat tenir altres espais informatius més propers, també accedeixen als recursos que ofereix la capital.

Amb tot, molts dels serveis que s'ofereixen a la ciutat, són inexistents a la resta de poblacions veïnes i per tant, el col·lectiu jove en són uns potencials usuaris.

Parlem d'oportunitats tan diverses com temes vinculats a la salut, des de l'atenció mèdica especialitzada fins a l'oferta esportiva tant pública com privada o també d'oportunitats en l'àmbit cultural i d'oci i lleure.

Imatge núm. 4: Àrea urbana de Figueres i altres serveis per a la joventut. 2019.
Font: elaboració pròpia.

En definitiva, veiem com **Figueres esdevé pol d'atracció principal en la seva àrea urbana més immediata, sobretot en polítiques educatives,** però alhora exerceix de pol d'atracció de la resta de la comarca.

Trajectòria educativa

Un altre conjunt de dades i informació que ens permet copsar la realitat del col·lectiu jove de Figueres en la vessant més **formativa**, són aquelles dades vinculades a la trajectòria educativa, el segon eix de treball que planteja el PNJCat.

En aquest cas, l'obtenció de dades quantitatives es fa mitjançant les dades del Departament d'Educació i fan referència al nombre d'alumnes i a la taxa de graduació tant a l'ESO (4t d'ESO) com també al Batxillerat. Malgrat que són dades que ens permeten fer comparativa entre diversos cursos, pel que fa a la taxa de graduació les dades que tenim són d'àmbit comarcal i per tant el nivell de concreció municipal és menor.

Figueres compta amb 5 dels 14 centres públics d'ensenyament secundari que hi ha a la comarca. La resta de centres públics estan en poblacions allunyades de la capital, tret de l'INS Vilafant, ubicat al municipi de Vilafant, a tocar de Figueres. Complementen l'oferta educativa pública, la provinent de centres concertats o privats. A Figueres hi ha 2 centres concertats i 1 de privat. També hi trobem dos centres privats de formació ocupacional.

Entrem doncs a analitzar les dades que ens permetran valorar quantitativament l'estat de l'educació del col·lectiu jove Figuerenc. Les primeres dades a analitzar tracten l'evolució del nombre d'alumnes de secundària a la ciutat.

La primera gràfica mostra el nombre d'alumnes **d'ESO** que hi ha als diversos centres de Figueres i el nombre d'alumnes de secundària de la resta de centres de la comarca. D'aquesta manera podem veure el pes de la ciutat de Figueres en el conjunt de la població comarcal.

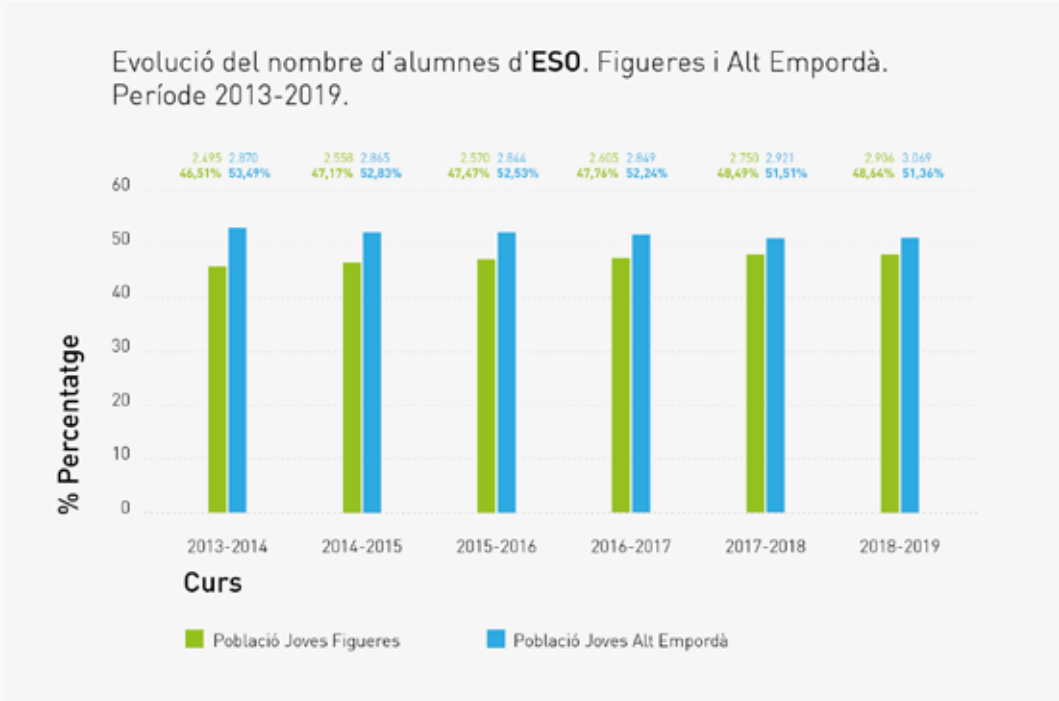

Gràfica núm. 14: Evolució del nombre d'alumnes d'ESO. Figueres i Alt Empordà. Període 2013-2019. Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament d'Ensenyament. Servei d'Indicadors i Estadística.

Observem d'aquesta gràfica, com Figueres gairebé té la meitat dels alumnes de secundària que estudien a la comarca. Al llarg dels cursos analitzats veiem com el pes de Figueres pel que fa al nombre d'alumnes ha anat augmentant i ha reduït distància amb la resta de centres de la comarca, de manera que el curs passat, el 2018-2019, la diferència d'alumnes entre els dos territoris analitzats era molt poca.

També ens interessa observar les dades dels alumnes de batxillerat. La següent gràfica ens mostra, també, la importància de Figueres en el sistema educatiu no obligatori de la comarca.

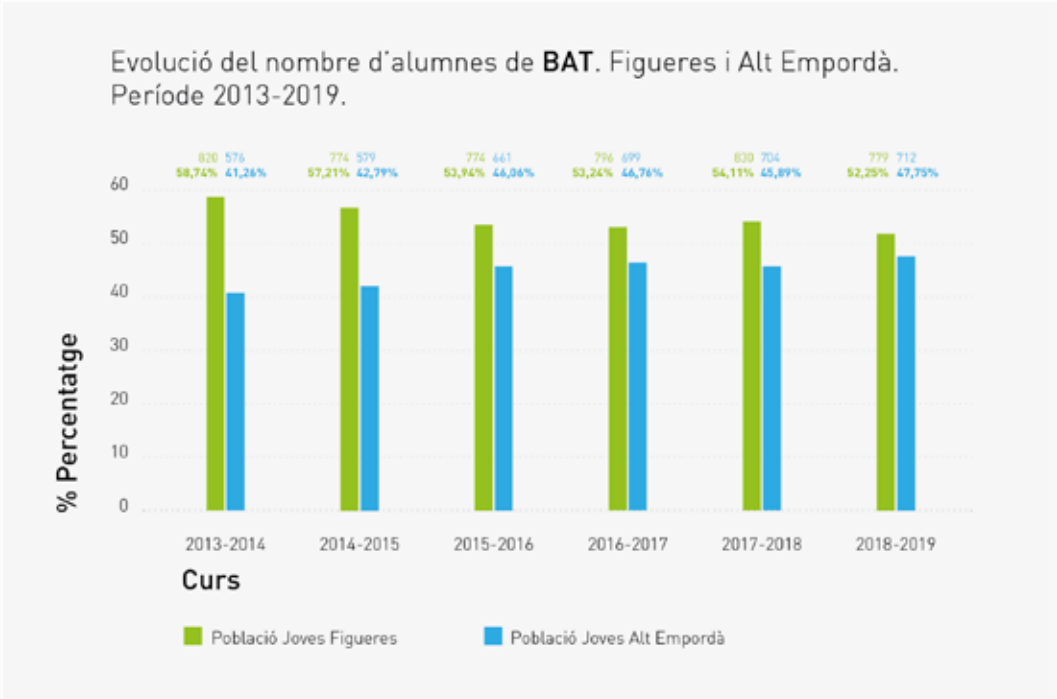

Gràfica núm. 15: Evolució del nombre d'alumnes de BAT. Figueres i Alt Empordà. Període 2013-2019. Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament d'Ensenyament. Servei d'Indicadors i Estadística.

Diferent és la situació que ens trobem amb l'alumnat de **batxillerat**. En aquest cas, veiem com la capital té més alumnes de batxillerat que no pas el conjunt de la resta de centres de la comarca. Si bé és cert, que el pes que tenia Figueres s'ha anat reduint amb el pas dels cursos. El primer dels cursos analitzats, Figueres tenia gairebé 20 punts percentuals més que la resta de centres junts, mentre que el darrer curs, aquesta diferència s'ha reduït a poc més de 5 punts percentuals. Aquesta reducció no es deu tant a la pèrdua d'alumnes de batxillerat per part de Figueres, sinó a l'increment de l'alumnat en els altres centres, sobretot a l'IES Vilafant que a partir del curs 2015-2016 va començar a tenir línia de batxillerat.

Remarquem, però que en el global de l'alumnat, l'Alt Empordà ha augmentat el nombre d'alumnes que estudien ESO i batxillerat, passant dels 5.365 alumnes del curs 2013-2014 als 5.975 del curs 2018-2019 i dels 1.396 del curs 2013-2014, als 1.491 del curs 2018-2019, respectivament.

Finalment, també és interessant copsar l'evolució del nombre d'alumnes que cursen cicles formatius tant de grau mitjà com de grau superior. La **gràfica 16** ens permet observar l'evolució en els darrers 6 cursos, on destaca, de forma predominada, el pes de la capital quant a oferta i nombre d'alumnes que fan cicles.

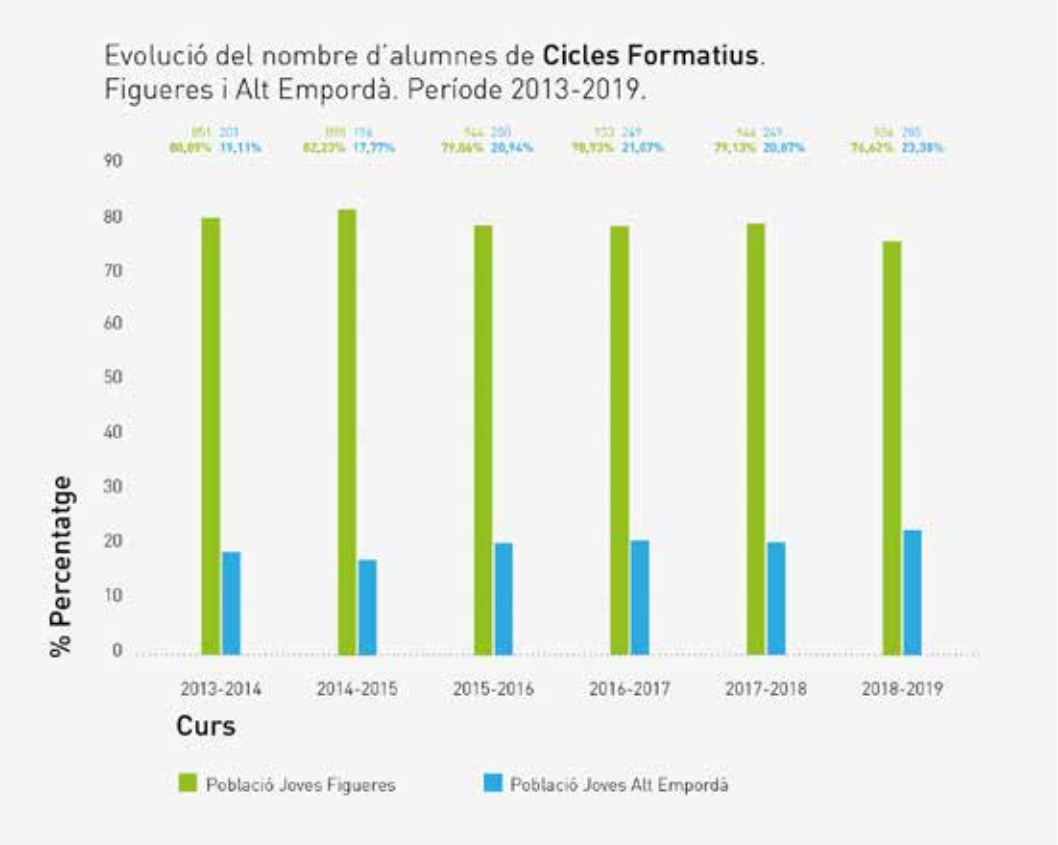

Gràfica núm. 16: Evolució del nombre d'alumnes de cicles. Figueres i Alt Empordà. Període 2013-2019. Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament d'Ensenyament. Servei d'Indicadors i Estadística.

En aquest cas, Figueres té xifres que ronden el 80% pel que fa a l'alumnat que cursa **cicles** a la comarca i per tant, és el municipi més important en formació professional de la zona. És més, pel que fa als cicles formatius de grau superior, només Figueres i Roses compten amb estudis d'aquest tipus d'ensenyament.

En resum, les dades ens mostren el gran pes que té Figueres en el sistema d'educació de la població juvenil a la comarca i que per tant, la importància de la ciutat en la trajectòria ducativa de les persones joves no tan sols del municipi sinó també de tota la comarca.

Un altre conjunt de dades que ens poden aportar informació rellevant sobre la realitat juvenil pel que fa a la trajectòria educativa és la taxa de graduació de l'alumnat tant a 4t d'ESO com a 2n de batxillerat. Cal dir, com ja s'ha esmentat anteriorment, que en aquest cas, les dades que podem obtenir són d'àmbit comarcal i per tant, no reflecteixen exclusivament la situació de Figueres. Sobre la taxa de graduació, les gràfiques ens permeten veure l'evolució dels darrers sis cursos i la seva comparativa amb Catalunya.

En primer lloc, la **gràfica 17** ens permet analitzar l'evolució de la taxa de graduats a **4t d'ESO** dels alumnes de l'Alt Empordà i comparar-ho amb la mitjana catalana.

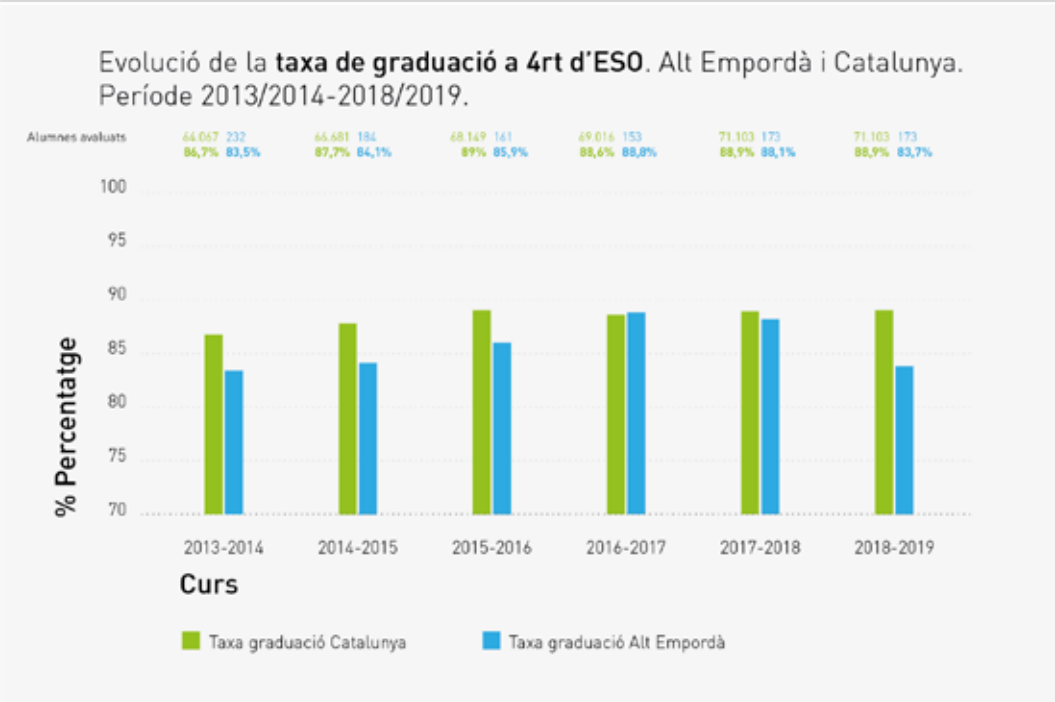

Gràfica núm. 17: Evolució de la taxa de graduació a 4t d'ESO. Alt Empordà i Catalunya. Període 2013/2014-2018/2019.
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament d'Ensenyament. Servei d'Indicadors i Estadística.

La gràfica ens mostra com les xifres de la taxa de graduació han mantingut un patró similar i és que estan per sota de la mitjana catalana.

Si ens fixem en les dades, **l'Alt Empordà està molt per sota de la mitjana catalana** i tot i que en els anteriors cursos es veia una reducció de la diferència, el darrer curs, la diferència torna a ser destacable, similar a la del curs 2013-2014. Si bé la mitjana catalana s'acosta al 90% de graduats, a l'Alt Empordà aquest percentatge no arriba al 85%. Per tant, tot i que són nivells alts de graduació, el fet que el darrer curs siguin xifres inferiors a l'anterior, fa que sigui una dada important a tenir en compte.

En canvi, si analitzem les dades pel que fa a la taxa de graduació del batxillerat, veiem certes diferències respecte a les dades anteriors (graduació d'ESO). Veiem com la següent gràfica ens permet analitzar la taxa de graduació de l'alumnat de l'Alt Empordà a 2n de batxillerat.

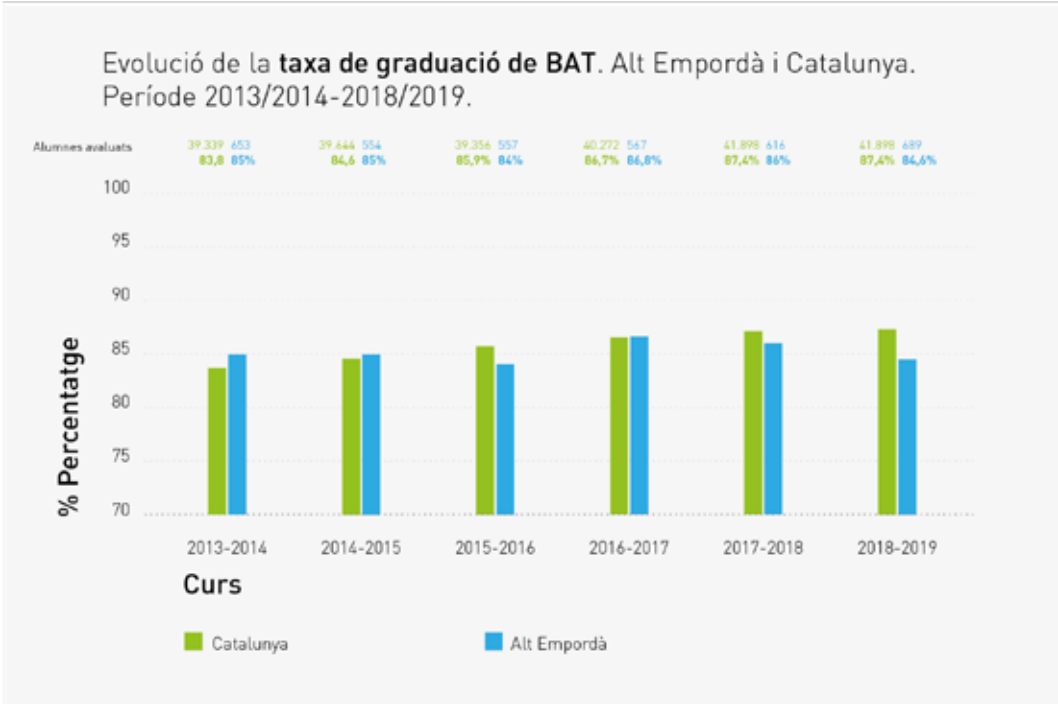

Gràfica núm. 18: Evolució de la taxa de graduació a BAT. Alt Empordà i Catalunya. Període 2013/2014-2018/2019.
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament d'Ensenyament. Servei d'Indicadors i Estadística.

En el cas de l'alumnat de **2n de BAT** observem primer que les diferències entre les dades comarcals i les catalanes són petites, amb diferències màximes de 3 punts percentuals en el pitjor dels casos (en favor de la mitjana catalana). En segon lloc, que en cursos anteriors la taxa de la comarca ha estat més alta que la catalana. I per acabar, que els índexs tant catalans com comarcals, estan al voltant del 85%. És significativa l'evolució de les dades obtingudes al batxillerat, ja que s'ha notat un canvi des del primer curs d'anàlisi, on la taxa comarcal era superior a la catalana, per donar pas a unes taxes inferiors a la mitjana catalana, sobretot el darrer curs.

També és important la informació que podem, obtenir d'altres informes d'àmbit més local, com per exemple el PLIA 2019-2023, on, en el seu apartat de dades educatives exposa la següent informació: **L'alumnat estranger escolaritzat a Figueres representa un 26,9%, segons dades del curs 2014/2015**. En relació amb la seva distribució en els diferents centres educatius, els indicadors mostren una desigual distribució d'aquest alumnat segons la titularitat dels centres:

el percentatge d'**alumnes estrangers escolaritzat a la xarxa pública (30,5%)** és més del doble que els que ho estan en **centres privats (12,7%).** En aquest sentit, és destacable que la xarxa pública assumeix, en molta major mesura, l'escolarització dels infants i adolescents d'origen estranger[3].

3. Pla Local d'Infància i Adolescència 2019-2023. Ajuntament de Figueres.

Per tal de complementar les dades d'àmbit local, fem ús de les dades extretes a l'enquesta de la població jove de Catalunya 2017, realitzada per l'Observatori Català de la Joventut. Aquestes dades ens permeten d'una banda comparar-les amb les dades més properes i per l'altre observar i detectar una tendència més generalista, però que pot tenir relació amb les dades locals.

Això doncs, si ens fixem en la taxa d'escolarització de totes les persones joves de 16 a 29 anys (Catalunya), veiem com l'any 2016 es va assolir el percentatge més alt des del 2000, amb un 34% de la joventut escolaritzada. **Això certifica que les persones estan allargant cada cop més el seu itinerari formatiu.**

No obstant això, es poden veure notables diferències entre territoris, com per exemple si ens fixem en la taxa d'escolarització als 17 anys del curs 2014-15 la mitjana de Catalunya es situava al 82,9%, l'Alt Pirineu i Aran en un 92,7% sent la màxima de tot el territori, mentre que comarques gironines era la més baixa, en un 73,6%.

Si ens fixem en la situació i necessitats de la joventut a les Comarques Gironines (també extret de l'anàlisi a partir de les dades de l'Enquesta a la joventut de Catalunya 2017), un indicador interessant per analitzar l'estructura educativa és la proporció de població jove que no assoleixen la formació obligatòria. (...) Doncs bé, també en aquest cas les Comarques Gironines tenen el percentatge més alt de població jove que no assoleix la formació obligatòria (12,7%), enfront del 9,9% del conjunt de Catalunya. L'existència d'aquestes diferències es confirmen quan s'analitzen les taxes d'assoliments d'estudis universitaris.

Les Comarques Gironines són de nou un dels àmbits de Catalunya amb una proporció de joves amb estudis universitaris més baixa, amb un 24,2%, davant una mitjana catalana del 28,4%.

Com dèiem, malgrat que les dades generalistes ens poden aportar informació poc concreta, és cert que permeten, juntament amb les dades més locals (i posteriorment amb la informació recollida dels grups de treball de diagnosi), apuntar aquelles tendències sobre la trajectòria educativa que tenen els i les joves de Figueres.

3. Pla Local d'Infància i Adolescència 2019-2023. Ajuntament de Figueres.

Trajectòria laboral

El **treball** és avui dia i sens dubte un dels temes que més preocupació genera en el col·lectiu jove i a la societat en general. La situació del col·lectiu jove respecte els temes laborals és coneguda per tots i la precarietat i la dificultat d'accedir a una primera feina, és una constant a la major part de municipis de Catalunya, també a Figueres.

Sobre la trajectòria laboral, ens trobem amb una situació similar a la de la trajectòria educativa pel que fa a l'anàlisi de dades quantitatives, ja que les dades que es poden obtenir no reflecteixen la situació real dels joves figuerencs respecte a la seva activitat econòmica. Malgrat això, es farà ús de dades que permeten mostrar una trajectòria sobre la situació del col·lectiu jove. Aquestes dades fan referència a la taxa d'atur registrat i a les demandes d'ocupació del col·lectiu segons diverses franges d'edat.

Començant per les dades sobre el registre de persones joves a l'atur, hem de comentar que són dades que reflecteixen aquelles persones joves que han anat a registrar-se a l'oficina del SOC, però això no vol dir que siguin totes les persones que estan sense feina, sinó només aquelles que han fet el pas de registrar-se als serveis públics d'ocupació. Les dades analitzades de diversos anys, ens permetran veure una evolució i explicar quines tendències s'estan donant en el mercat de treball i així actuar en conseqüència.

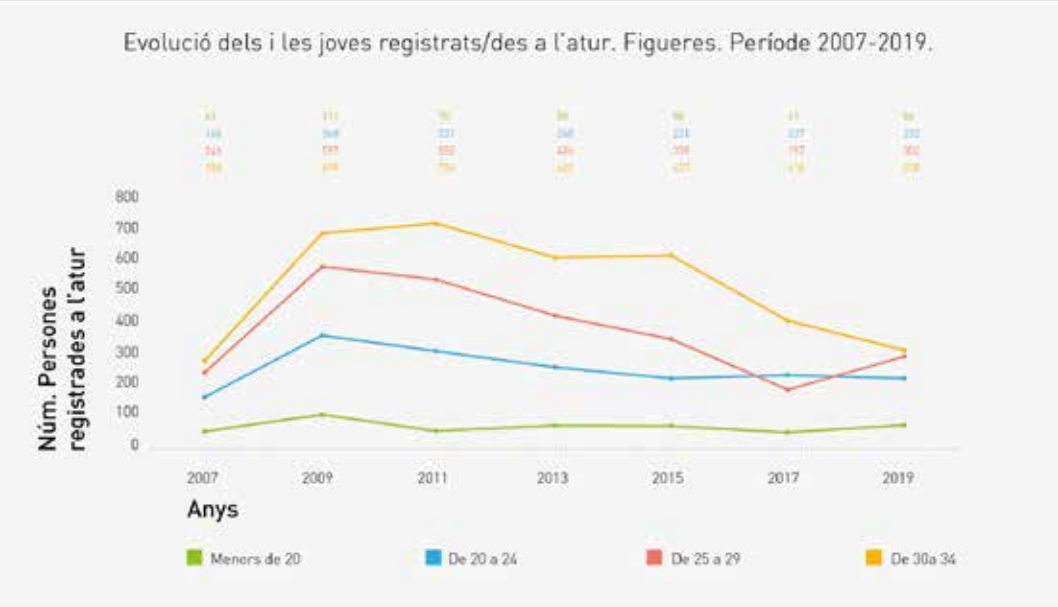

Gràfica núm. 19: Evolució dels i les joves registrats/des a l'atur. Figueres. Període 2007-2019*.
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori d'Empresa i Ocupació del Departament de Treball.
*Totes les dades prenen el mes de desembre de referència.

La gràfica deixa constància dels nombres absoluts, i posa en evidència que són els i les joves de més edat els i les més afectats/des per l'atur, i és així per diversos motius: han finalitzat els estudis, tenen més necessitats de mantenir-se al mercat laboral, i són alhora franges d'edat més poblades.

També mostra altres particularitats que cal mencionar. Per començar, veiem com l'esclat de la crisi econòmica va afectar de la mateixa manera als diferents sectors d'edat i veiem com a partir del 2007, l'increment de joves registrats a l'atur és considerable, tret del grup d'edat de 30 a 34 anys que té una dinàmica de creixement fins al 2011.

Per últim, sigui per una lleugera recuperació econòmica, o sigui perquè causen baixa del registre de l'atur, es percep un cert descens dels i de les joves registrats, amb una reducció molt dràstica de les persones joves que s'inscriuen a l'atur. És interessant veure com els registres de tots els grups d'edat (tret dels menors de 20 anys) s'igualen, i el 2019, tenen xifres similars o menys distants entre si, que no pas fa 5/6 anys. També interessant veure com els registres a l'atur han tornat a xifres similars als anys abans de l'esclat de la crisi del 2008 i per tant, podem percebre una millor laboral genèrica del col·lectiu jove.

La **gràfica 20** ens ofereix les dades registrals d'atur entre el col·lectiu immigrat i ens permet veure si hi ha similituds amb el col·lectiu genèric de joves o per contra es detecten diferències importants.

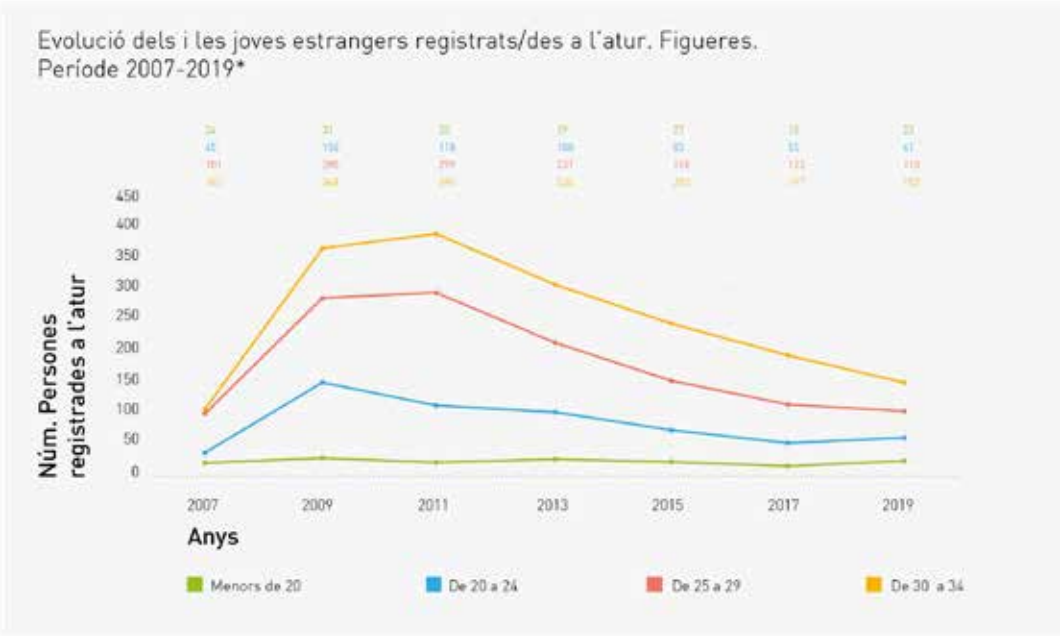

Gràfica núm. 20: Evolució dels i les joves estrangers registrats/des a l'atur. Figueres. Període 2007-2019*.Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori d'Empresa i Ocupació del Departament de Treball.
*Totes les dades prenen el mes de desembre de referència.

Com podem observar, malgrat que les xifres absolutes siguin inferiors, la dinàmica evolutiva és similar a l'observada en la gràfica anterior i per tant no trobem grans diferències més enllà d'alguna variació en la franja d'edat dels 20 als 24. També veiem com són els i les joves de més edat, les que tenen major tendència a apuntar-se a les oficines del SOC. Les dades d'aquest col·lectiu són més homogènies i no tenen alts i baixos com s'ha vist en el grup de tota la població jove. En aquest cas, la gràfica mostra un augment l'any 2009 (coincidint amb l'esclat de la crisi) i una davallada a partir del 2011.

La **gràfica 21** amplia la informació sobre les dades laborals del jovent de Figueres. En aquest cas, analitzem les dades sobre les demandes d'ocupació que ens permeten saber "l'interès" del col·lectiu jove per treballar. Com a demandants d'ocupació entenem aquell jove que s'inscriu al SOC per tal de fer cerca activa de feina i que no necessàriament està a l'atur, ja que poden ser joves que volen un canvi de feina. Per tant, com veurem a la gràfica, és lògic que els números siguin superiors als de la gràfica anterior.

Igual com passa amb el col·lectiu registrat a l'atur, són les persones joves d'edats més grans les que presenten números més alts com a demandants d'ocupació, ja que són els joves que ja han acabat la seva etapa formativa i per tant, estan en procés de recerca d'una feina estable i consolidada.

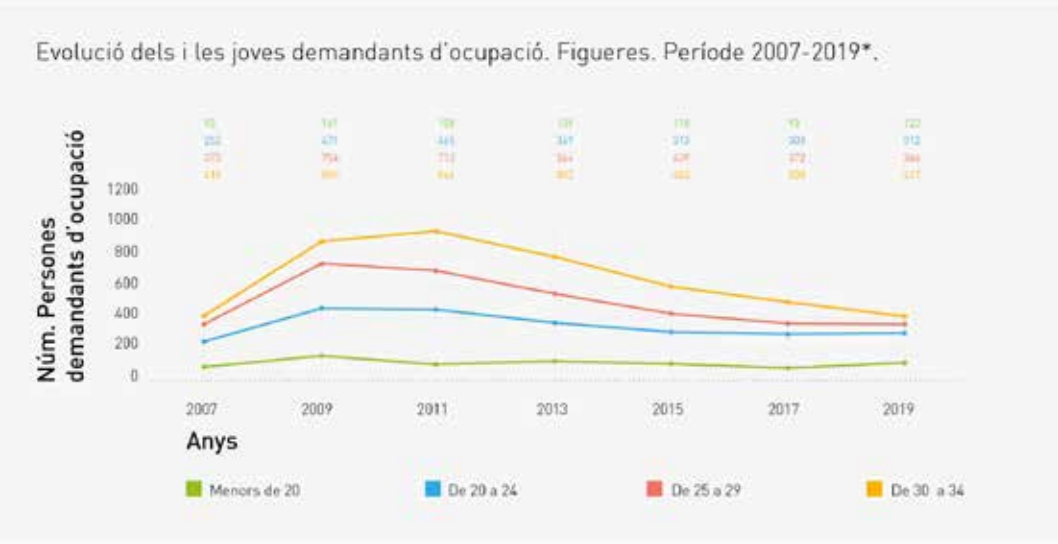

Gràfica núm. 21: Evolució dels i les joves demandants d'ocupació. Figueres. Període 2007-2019*.
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori d'Empresa i Ocupació del Departament de Treball.
*Totes les dades prenen el mes de desembre de referència.

Veiem una evolució similar i paral·lela a la dels registrats a l'atur, això si, amb dades absolutes superiors a les dels registres a l'atur. En aquest aspecte, veiem com l'esclat de la crisi va fer augmentar les demandes d'ocupació, una demanda que va anar minvant fins a arribar a les xifres actuals, molt similars a les del 2007, anterior a l'esclat de la crisi. Tots els grups d'edat segueixen un patró similar, tret del grup de joves menors de 20 anys, que tenen la seva particularitat (joves en edat formativa i que no tenen definit el seu objectiu professional).

Finalment, la **gràfica 22** ens mostra les dades per a la població jove estrangera i així poder-les comparar amb les persones joves no estrangeres. Igual com passa amb les dades sobre el registre d'aturats, les demandes d'ocupació de la població jove estrangera segueixen el mateix patró que les demandes fetes pels joves no estrangers i per tant, veiem com el comportament és el mateix i segueix les tendències de les dades obtingudes amb la taxa registral. Uns primers anys d'anàlisi amb més demanda d'ocupació, per tot seguit, obtenir una baixada en els registres que poden suposar o bé, una millora en les condicions laborals del col·lectiu o bé un interès menor en donar-se d'alta com a demandant d'ocupació als serveis públics.

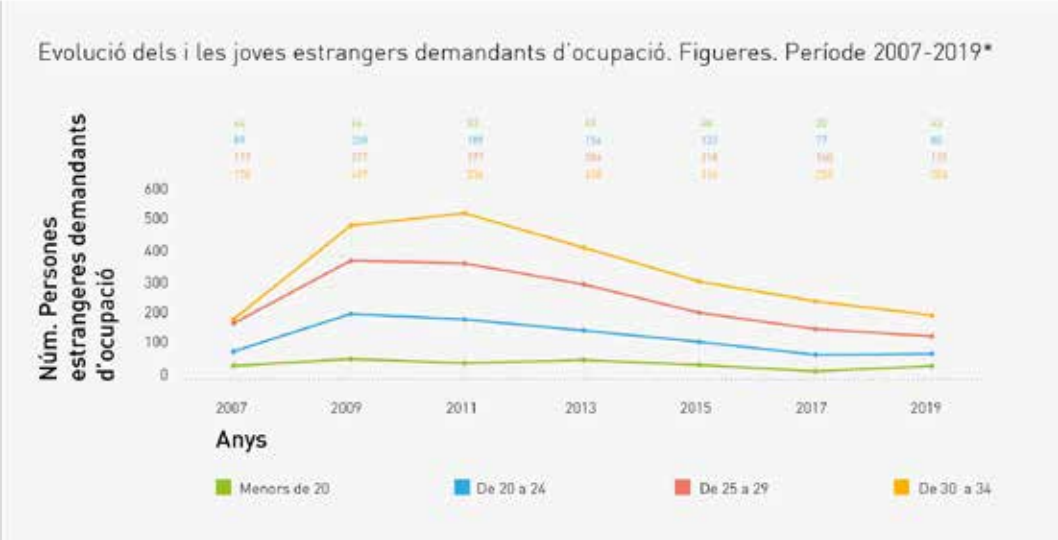

Gràfica núm. 22: Evolució dels i les joves estrangers demandants d'ocupació. Figueres. Període 2007-2019*.
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori d'Empresa i Ocupació del Departament de Treball.
*Totes les dades prenen el mes de desembre de referència.

Malgrat tenir aquestes dades que ens permeten obtenir informació de proximitat, s'ha considerat important, complementar aquestes informacions quantitatives, amb dades més generalistes que ens permeten apuntar tendències i en certa mesura corroborar les dades locals i així confirmar les anàlisis que s'han realitzat.

Per aquestes dades, hem utilitzat l'informe sobre l'Enquesta de la Població Activa del 4t trimestre del 2019, del qual n'hem extret una sèrie de dades significatives.

La reducció de l'atur es consolida i baixa de la barrera del 20%. La taxa d'atur se situa en el 19,2% i disminueix respecte al trimestre anterior en 2,5 punts percentuals i baixa respecte el 4rt trimestre del 2018 en gairebé dos punts percentuals (quan se situava en el 20,3%).

Sobre el perfil de la persona jove aturada, tenim que, com ha passat al llarg de tot el període de crisi, l'atur afecta més els homes, els que tenen un nivell formatiu inferior i la població estrangera. Mantenint la dinàmica dels darrers anys, **l'atur juvenil masculí (20%) supera el femení (18,3%).**

La taxa d'atur disminueix amb l'edat. Del grup de joves actius de 16 a 19 anys el 36,4% està a l'atur. Tot i que en aquestes edats és on hi ha menys població activa, l'atur continua essent elevat, especialment entre les persones joves que deixen aviat els estudis.

Per contra, la taxa d'atur entre les persones joves de més edat se situa al 14,5%, força més propera a la taxa de les persones de 30 anys i més (9,5%).

Des de l'inici de la crisi, **l'atur ha afectat més les persones joves amb menys estudis:** la taxa d'atur entre els joves que com a màxim tenen estudis obligatoris dobla la dels joves amb educació postobligatòria. **L'educació és, doncs, un element clau per tenir una posició relativament més segura al mercat laboral.**

La taxa d'atur juvenil de la població estrangera i de nacionalitat espanyola convergeixen. El darrer trimestre l'atur juvenil de la població estrangera (19,8%) s'apropa al de nacionalitat espanyola (19,2%). Tot i això, l'atur continua afectant més els homes, els més joves, els joves sense estudis postobligatoris i els joves estrangers. Aquesta situació s'ha mantingut estable al llarg de la crisi.

Igualment, la població estrangera també és un dels col·lectius socials més afectats per l'atur. Malgrat això, en els últims trimestres la taxa d'atur entre els estrangers ha disminuït amb força.

Emancipació domiciliària

Pel que fa a l'anàlisi de dades quantitatives sobre l'**emancipació domiciliar**, l'estudi més recent d'àmbit municipal és el Pla Local d'Habitatge 2010-2015 i també d'alguna manera, l'Estudi sobre l'ocupació d'habitatge buit, fet el desembre del 2019. En el primer cas, però, és un estudi que analitza dades de fa deu anys, principalment del 2007, 2008 i 2009 i per tant són dades poc actualitzades. En aquest sentit, les conclusions dels dos estudis s'utilitzaran més en la fase qualitativa de la diagnosi del Pla Local i no pas en aquesta part més quantitativa.

El que sí que s'utilitzarà en l'àmbit municipal, són les dades referents a l'evolució dels preus de lloguer. Dades que ens permeten obtenir informació molt pràctica i relacionar-la amb les dificultats o no, que pugui tenir el col·lectiu jove a l'hora de buscar un pis o una casa. A part i com a complement, ens servim de dades més generalistes extretes de l'Enquesta a la Joventut de Catalunya 2017 i altres estudis similars per a completar les informacions.

Així doncs, la informació obtinguda sobre els preus de lloguer ens permet valorar si Figueres és una ciutat cara en comparació amb el seu entorn més proper. La gràfica 23 ens mostra l'evolució del preu de mercat dels darrers 12 anys i permet veure'n una evolució. A més, es fa una comparativa amb les xifres de la resta de la comarca, de la resta del territori gironí i de Catalunya.

Gràfica núm. 23: Evolució anual del mercat de lloguer. Figueres, Alt Empordà, Comarques Gironines i Catalunya. Període 2006-2018.
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Servei d'Estudis i Documentació d'Habitatge, a partir de les fiances de lloguer dipositades a l'INCASÒL.

Les dades de la gràfica ens mostren dues informacions rellevants. Per una banda, la **poca o nul·la diferència entre els preus de mercat de Figueres i els de la comarca**. I per l'altra, **la diferència de preu amb la mitjana catalana.**

La capital de l'Alt Empordà, té uns i**mports inferiors considerables respecte a la mitjana catalana**. Veiem doncs, com Figueres és una ciutat amb un preu de lloguer relativament baix i sobretot que no desentona ni amb la comarca, ni tampoc amb els territoris més propers. Si ens fixem en l'evolució d'aquests preus en els darrers anys, observem com el preu de lloguer ha anat patint oscil·lacions, però que en el cas de Figueres va tenir una baixada important entre els anys 2010 i 2013, davallada que la resta de territoris no van patir amb tanta importància. També es nota l'augment del preu a partir d'aquest mateix 2013 arribant a les xifres actuals que ronden els 450 € de mitjana. Amb tot, destaca que la diferència analitzada en aquest període és poc perceptible i podem afirmar que Figueres està a preus de mercat similars als de fa 12 anys.

Més enllà d'aquestes dades, és moment de valorar les informacions més generalistes d'àmbit català. La informació recollida exposa que un dels trets que defineix la joventut catalana és el **baix percentatge de joves emancipats domiciliàriament, ja que només representen el 9.3% dels menors de 25 anys.** A més, es constata una prolongació en el procés d'emancipació familiar més enllà dels 29 anys. Entre els **30 i els 35 anys encara hi ha un 27% de la població catalana que no ha marxat del nucli familiar.**

En alguns pobles catalans existeix una problemàtica important d'opcions relacionades amb l'habitatge per als joves, la qual es concentra en tres elements: un preu elevat (sigui perquè el poble és turístic o pel boom de la construcció), una oferta de lloguer escassa i determinats ordenaments urbanístics que no permeten fer noves construccions.

Cohesió social i equilibri territorial

Diversos estudis realitzats a escala municipal ens permetran obtenir informació qualitativa respecte a l'àmbit de treball que ara encetem, però pel que fa a les dades quantitatives, l'escassetat de la informació existent en l'àmbit municipal, també afecta Figueres. Amb tot, però, es poden obtenir algunes dades que ens permeten generar alguna informació quantitativa d'àmbit local, important per la posterior anàlisi qualitatiu. Una anàlisi que es complementarà amb dades de caràcter generalista, provinents de l'Enquesta sobre la joventut, i amb les futures aportacions dels grups de treball.

D'una banda, tenim informació provinent del PLIA (ja esmentat anteriorment). Tal com posa en relleu el recent estudi d'Armangué (2017)[4], **hi ha una estreta relació entre una excessiva dependència al sector serveis (comerç i turisme), un mercat de treball poc qualificat, una destacada precarització laboral i, un elevat percentatge de desescolarització als 17 anys.**

Així mateix, entre el 2009 i el 2014 el mateix estudi indica que la **renda per càpita de Figueres va caure un 26,9%** i la de l'Alt Empordà un 25%, mentre que a Catalunya només es va reduir un 5%.

Amb tot, les dades mostren com la crisi econòmica ha tingut un fort impacte en el poder adquisitiu de les famílies figuerenques.

Pels que fa a les xifres de pobresa, l'informe posa en relleu la dramàtica situació en què viu un important sector de la població figuerenca.

En aquest sentit, el **42,5% de la població major de 16 anys es troba per sota del llindar de pobresa,** 17 punts percentuals més que en el conjunt de Catalunya (19,2% en 2016). Així mateix, la taxa de privació material a Figueres és del 34,9%, una xifra notablement per sobre de la mitjana catalana (15,5%).

Són també notoris els casos de sobreendeutament de les llars que no han pogut fer front al pagament dels lloguers i les hipoteques i en conseqüència, els processos de desnonaments han incrementat notòriament durant els últims anys.

Així mateix, segons Armangué, **Figueres és la cinquena ciutat catalana que més prestacions per ajuda alimentària rep situant-se l'any 2015 al 10,6%,** per sota de Badia del Vallès (13,2%), Lleida (13,4%), Salt (14,7%) i Tortosa (16,5%). Pel que fa a les ajudes alimentàries als infants de 0-18 anys, les dades encara són més dramàtiques perquè l'any 2013 el 31,9% d'infants de Figueres van ser receptor d'ajuda alimentària, percentatge només superat per Valls (44,1%) i Manlleu (37,6%), indicadors molt per sobre de la mitjana catalana (8,1%).

En definitiva, les dades mostren que una part important de la població de Figueres, entre ells infants i adolescents i les seves famílies, viu en condicions d'alta vulnerabilitat social.

4. Armangué, J. (2017). Figueres, l'estat de la ciutat: la crisi eixampla la bretxa econòmica i social. Anals de l'Institut d'Estudis Empordanesos (AIEE), vol 48, p. 273-293.

Més informació és la que obtenim en l'informe dels resultats de l'enquesta d'exclusió social i pobresa de Figueres sobre el coneixement dels serveis bàsics d'atenció social de la ciutat[5]. Segons l'enquesta, **l'11,3% de la ciutadania de Figueres de 16 anys i més declara que a la seva llar són usuaris d'algun servei o programa de Serveis Socials.**

A banda d'aquest 11,3% de la ciutadania de Figueres de 16 anys i més que declara que a la seva llar són usuaris, cal destacar que un 2,5% no coneix aquests serveis, però pensa que durant el pròxim any a la seva llar poden necessitar-los.

Els programes de Serveis Socials amb més usuaris/àries declarats són: Centre de distribució d'Aliments (8,2%), Teleassistència i els Plans d'ocupació (al voltant del 3% en són usuaris). Per la seva banda, els programes amb més usuaris potencials en total (actuals més els que creuen que ho faran servir el pròxim any): Distribució d'aliments (9,9%) i ajuts de suport a l'habitatge (5,9%).

Com dèiem, a part de les dades locals, també s'han volgut incloure dades que fan referència a Catalunya i que tot i ser molt generalistes, ens poden oferir aportacions interessants a tenir en compte per la seva possible similitud amb la realitat local. Primerament, recollint informació sobre la població jove segons la segregació residencial[6], es pot afirmar que **el fet de néixer i/o viure en un barri o un altre és un factor a tenir en compte en l'anàlisi de l'exclusió social i les diferents condicions i oportunitats de vida de la població jove.** Això es reflecteix fins i tot en la mobilitat quotidiana, ja que les persones joves dels àmbits vulnerables tenen la proporció més baixa d'ús del transport privat i la més alta de desplaçaments dins del mateix municipi, la qual cosa pot constituir una limitació afegida a les oportunitats d'accés als mercats laborals i a certs serveis.

Els indicadors analitzats situen les **Comarques Gironines com un dels àmbits que, en termes generals, presenta unes pitjors condicions de benestar entre la població jove**. Els i les joves d'aquest àmbit destaquen per un abandonament prematur dels estudis segurament per raó de l'existència d'un mercat laboral prou dinàmic. Ara bé, les ocupacions són, en bona part, de baixa qualificació i temporals. Així mateix, sense ser tan alta com en altres àmbits, **la proporció de joves en risc de pobresa és superior a la mitjana.** La satisfacció amb la vida i la salut percebuda són lleugerament inferiors a la mitjana, tot i que la població jove indica nivells baixos d'angoixa i depressió.

Cal dir que es detecta **més satisfacció entre els joves del món rural que no pas és de l'àmbit urbà o les capitals de comarca.**

5. Mapa de vulnerabilitat de Figueres. Ajuntament de Figueres. Desembre 2019

6. Font: Anàlisi de les dades de l'Enquesta a la joventut de Catalunya 2017 segons àmbit territorial, grandària poblacional, grau d'urbanització i segregació residencial del municipi.

La mobilitat continua estant molt vinculada al cotxe:

tots els joves depenen, en més o menys mesura, del vehicle privat. El transport públic es considera molt deficient: hi ha municipis que ni en tenen, i en d'altres la regularitat i els preus el fan poc atractiu. En aquest context és fàcil entendre que la majoria de joves de 18 anys tinguin carnet i que a les llars hi hagi tants cotxes com persones en edat de conduir.

El moment transicional més important i que marca fortament aquesta trajectòria és l'educatiu. En la major part dels casos, aquesta etapa comença amb la mobilitat diària, quan es va a l'institut, que és seguida d'una intermitent, sobretot quan se segueixen estudis superiors.

El **nivell educatiu condiciona** els moments transicionals següents, que tenen a veure amb **la inserció al món laboral** i amb l'**establiment d'una residència independent de la llar familiar.**

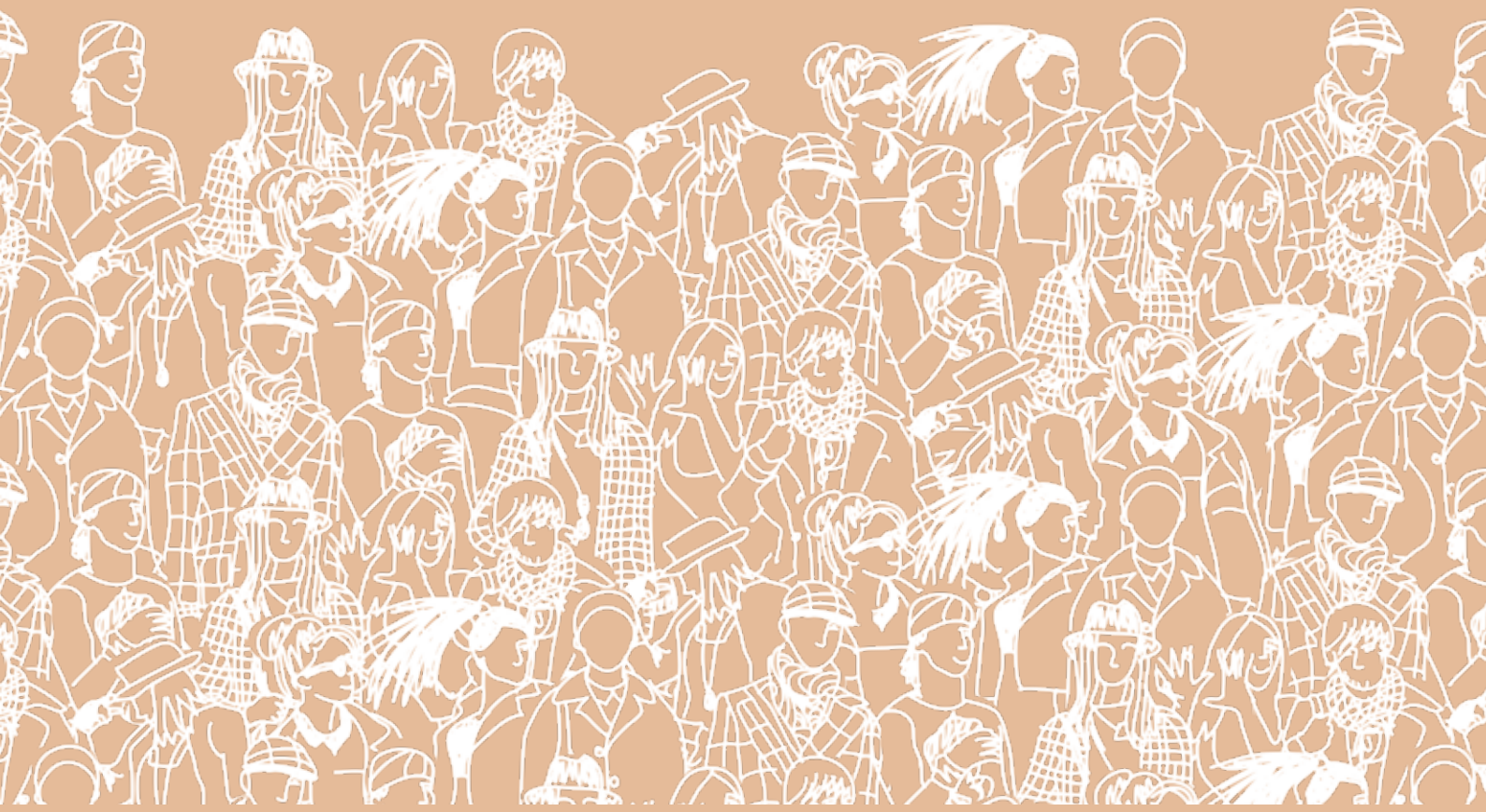

Participació i associacionisme

La **participació** és qüestió molt complexa de mesurar en tant que no existeixen dades oficials que les quantifiquin o que senzillament permetin contrastar reflexions o percepcions dels i les agents implicats/des. Malgrat tot, les poques dades disponibles i les opinions recollides permeten formar una primera imatge de l'estat de la qüestió que val la pena prendre en consideració.

Tornem a tenir informació provinent de dades de l'Enquesta a la població jove de Catalunya del 2017 que permet tenir una idea assimilable al que passa a Figueres. L'enquesta a la joventut de Catalunya del 2017, detecta a grans trets que el **46,2% dels joves col·labora, participa o és membre d'alguna associació o col·lectiu, però que aquest percentatge disminueix fins al 31,7% en el moment en què deixa de tenir-se en compte les entitats esportives.**

Per franges d'edat, l'enquesta determina una evolució inversa dels percentatges de participació i segons la tipologia d'entitat. En aquest sentit, i parlant sobre entitats polítiques, **els joves que més hi participen són els de 25 a 29 anys (18,5%) seguit pels de 30 a 34 anys (17%). En canvi, a les entitats no polítiques, els joves més participatius són els de 15 a 19 anys, amb un 23,9%, mentre que els que menys hi participen són els de 30 a 34 anys amb un 16,8%. Aquest fet es deu a que els joves de 15 a 19 anys encara arrosseguen dinàmiques associatives pròpies de l'adolescència on predominen organitzacions com les entitats de lleure, les culturals o les d'oci.**

Si ens fixem en la variable de gènere, no trobem diferencials substancials quant a participació en organitzacions polítiques, en canvi, en les no polítiques sí que hi veiem una participació més alta del col·lectiu femení.

Una altra variable important és la territorial. Si bé, no es detecten gaires diferències en funció de la mida del municipi, sí que es destaca que la participació en comarques gironines és inferior en general que en altres territoris. En aquest sentit, només un 7,6% col·labora en organitzacions polítiques i un 10% ho fa en les no polítiques.

Es constata, doncs, que la participació comunitària i la implicació política de la població jove guarden una relació força estreta amb les característiques del territori de residència. És sabut que la baixa participació va molt relacionada amb l'origen social i la categoria professional, així com amb el nivell d'estudis.

La participació de la població jove en entitats i associacions ens indica en certa manera la riquesa del teixit associatiu de cada territori.

A les Comarques Gironines un terç de la població jove participa en alguna entitat, un percentatge més elevat a la mitjana catalana. Hi ha altres formes de participació que es poden tenir en compte, com són la participació electoral, les manifestacions o altres formes de mobilització.

Les Comarques Gironines són un dels àmbits amb menys participació política, tant pel que fa a la participació electoral com en actes reivindicatius (només 1 de cada 5 joves va prendre part en alguna mobilització l'any anterior a l'enquesta). En canvi, mostren una implicació associativa prou elevada (el 30,3% de la població jove participa en alguna entitat, sense tenir en compte les esportives).

La participació (entesa com la capacitat d'intervenció i de decisió de les persones sobre tot allò que les afecta) és un element bàsic per millorar la cohesió social i l'assoliment de la plena

ciutadania. La participació electoral de les persones joves és un mecanisme fonamental a través del qual es pot prendre part en les decisions col·lectives. És cert que en les darreres dècades han aparegut moviments socials i formes de participació desvinculades de la participació electoral i que sovint han estat protagonitzades per joves; aquests moviments reforcen la democràcia, ja que una societat que només vehiculi la participació dels seus membres a través del vot és una societat amb importants dèficits democràtics. Tot i això, la participació electoral segueix sent un mecanisme bàsic de la democràcia, i per tant interessa conèixer quin és el comportament dels joves al respecte.

El tipus de programa més desenvolupat pels municipis catalans en l'àmbit del foment de la participació és la **dinamització d'espais i actuacions juvenils en exclusiva (23,8%) o en combinació amb actuacions i espais d'interlocució dels i les joves amb l'Administració (27,7%).**

L'escenari polític obert frena el distanciament de la joventut envers la política. Pel que fa a la participació política i social de les persones joves, tant el cicle econòmic com el context polític dels darrers anys també han tingut efectes sobre les seves percepcions i actituds. El context polític ha estat convuls comparat amb períodes anteriors: mobilitzacions socials com el 15M, l'esclat de nombrosos casos de corrupció, la irrupció de noves formacions polítiques, un calendari electoral intens i el procés sobiranista a Catalunya són elements contextuals que han afectat els comportaments i els valors participatius de la joventut.

La satisfacció amb el funcionament de la democràcia, des del 2006, s'ha passat a valors per sota del 15%. Aquesta insatisfacció, o fins i tot rebuig, no s'està traduint en indiferència o resignació. La irrupció de noves formacions polítiques –amb un suport molt alt entre l'electorat jove– que pregonen transparència i participació directa, podria estar mantenint, o fins i tot fent augmentar, aquests indicadors.

Els valors postmaterialistes (auto-expressió, la llibertat, la solidaritat i la qualitat de vida), el 2015 ja representava el 77,1% està vinculat a una formació educativa més gran de les noves generacions.

L'indicador d'identitat nacional catalana també ha mantingut una tendència creixent darrerament s'ha incrementat en uns deu punts, fet que coincideix en el temps amb l'inici del procés sobiranista a Catalunya.

Malgrat la insatisfacció envers les institucions o el funcionament del sistema polític, és possible que l'aparició de nous actors i formes de participació que les persones joves senten més properes, junt amb la sensació que es poden produir canvis importants a curt o mitjà termini, estigui mantenint un nivell d'interès i participació notables. D'altra manera, aquest desencís difícilment es traduiria en cap altra cosa que no fos desvinculació i distanciament.

Cultura

Mitjançant les dades de l'Enquesta a la joventut de Catalunya 2017 podrem obtenir unes pinzellades molt genèriques de les tendències actuals quant al consum **d'activitats culturals** i quina tipologia d'oci tenen els joves. Malgrat que estem parlant de dades de tot Catalunya, podrem detectar si les tendències que ens mostra l'enquesta es poden extrapolar al nostre municipi.

Principalment, una informació rellevant i a tenir en compte és el canvi d'usos i costums culturals que ha propiciat la "revolució" tecnològica, que ara ja està completament integrada en la vida cultural de tota la població i especialment en els joves. A més, la crisi econòmica ha modificat alguns hàbits culturals, de manera que tenim uns joves amb uns costums diferents dels joves de fa una dècada.

En aquest sentit, apareixen formes de consum cultural noves, clarament relacionades amb les possibilitats que ofereixen les noves tecnologies. La manera de veure la televisió, escoltar música, llegir els diaris o gaudir de films ha canviat per complet.

I també es detecta un canvi en el tipus d'oci que realitzen. La reducció d'activitats com anar de compres, llegir llibres, anar a espectacles culturals o viatjar fora de Catalunya afavoreix l'increment d'activitats "low cost" com quedar amb els amics, sortir a passejar, estar amb amics al carrer, jugar amb videoconsoles, etc.

Analitzant per tipologia concreta d'oci, trobem que el tipus d'oci que més fan els **joves de 15 a 34 anys** és el considerat **oci esporàdic** (activitat d'oci a casa o quedar amb amics) amb un **28,6%**. Per contra, el menys realitzat és l'anomenat **oci cultural** (joves que fan de tot però amb especial intensitat en les activitats culturals) amb només un **10%** dels joves enquestats. Els altres tipus d'**oci**, que són el de **baixa intensitat**, el **relacional** i el **lúdic digital**, suposen un **26,3%**, un **21,6%** i un **13,4%**, respectivament.

Salut: addiccions, sexualitat, esport i alimentació

En l'**àmbit de la salut** es fa difícil obtenir dades quantitatives a escala municipal de tot allò que intervé de manera rellevant en la salut de les persones joves. Malgrat aquest factor, per Figueres podem comptar amb estudis recents que són d'àmbit comarcal, com l'Estudi per a la prevenció i millora de la salut dels i les joves a l'espai transfronterer[7], publicat el 2018, un estudi que ens permet tenir una visió una mica més propera a la realitat local i per això en farem referència.

Aquest estudi es basa, entre altres informacions, en una enquesta feta a un total de 822 joves entre 13 i 28 anys. D'aquests la majoria, un 68% tenen entre 15 i 16 anys, seguit dels i les joves de 18 a 29 anys que representen un 15%, els/les joves de 17 anys que representen un 13%, i finalment els/les joves de 13 a 14 anys que representen el 5%. Per tant els i les joves de 13 a 15 anys representen el 40,8% i els i les joves de 16 a 29 anys representen el 59,2%. Malgrat que sigui un estudi d'àmbit comarcal, el fet que sigui de les poques anàlisis quantitatives que existeixen en el camp de la salut, és fa necessari fer-ne esment i valorar les dades com a punts de partida per la realització de polítiques juvenils de salut a Figueres. És més, tot i que a l'enquesta hi han participat joves de 56 municipis, les poblacions amb major representació són les de Figueres amb un total del 26,4%, Roses amb un 20,3% i Castelló d'Empúries amb un 10,2%.

Paral·lelament i per tal d'obtenir informació més extensa i àmplia, sobretot quant a grups d'edat (els i les joves majors d'edat enquestats només representen el 15%), s'han utilitzat els darrers informes publicats en l'àmbit català i que marquen la tendència genèrica de la nostra societat i per tant, ens pot servir, també, de referència a l'hora d'analitzar la salut dels i les joves a escala local.

Comencem però per l'anàlisi més propera. Segons l'anàlisi feta a l'estudi transfronterer, on es treballen els aspectes basats en la promoció de la salut i la prevenció d'addiccions i conductes de risc,

es constata que sobre el consum de tòxics es destaca que les drogues més consumides pels i les joves són l'alcohol (76,8%), el tabac (31,4%) i el cànnabis (25,4%).

Pel que fa al **tabac**, s'observa que el **25,7% de les persones de més de 15 anys són fumadores, diàries i ocasionals.** Cal destacar, però, que existeix una tendència de disminució en el consum. En segon lloc, en referència al consum d'**alcohol observem que el 3,8% de la població major de 15 anys fa un consum de risc d'aquesta substància**, essent aquest consum també superior en els homes que en les dones en totes les franges d'edat. El percentatge més elevat de bevedors de risc s'observa en el grup de 15 a 24 anys. En tercer lloc, quant al consum de **cànnabis, el 29,6% de la població de 15 a 24 anys ha consumit cànnabis en alguna ocasió, el 7,5% ho ha fet en els darrers 12 mesos, el 4,4% en els darrers 30 dies i l'1,6% diàriament.** El consum de cànnabis és superior en els homes que en les dones i el consum mensual i diari és superior entre les persones de 20 a 24 anys.

Entrant en detall sobre les **drogues (en general)**, si ens fixem en la percepció sobre la informació que reben sobre les drogues, **Un 39,5% dels i les participants manifesten sentir-se perfectament informats/des, un 45,9% suficientment informat/da, un 11,8% només a mitges**

7. Estudi per a la prevenció i millora de la salut dels i les joves a l'espai transfronterer. Consell Comarcal de l'Alt Empordà. 2018

i un 2,8% se sent mal informat/da. Pel que fa a l'accés i tinença de substàncies, l'estudi destaca com el **87% dels i les participants considera que és molt fàcil o relativament fàcil accedir a l'alcohol, el 86% creu el mateix pel tabac, el 59% pel cànnabis, el 54% pels tranquil·litzants i pastilles per dormir, el 38% per les coles o dissolvents i el 23% per la cocaïna.** Pel que fa als **al·lucinògens, heroïna, èxtasi i amfetamines els graus de facilitat d'accés oscil·len entre el 14% i l'11%.** Important també recollir la dada sobre el coneixement d'entitats que treballen vers la prevenció del consum de tòxics i és que el **92,5%** de la mostra **no coneix a cap entitat, empresa o col·lectiu especialitzat que treballi en l'àmbit de la prevenció i la reducció de riscos associats al consum de drogues.**

Pel que fa al consum de **tabac** en concret, l'estudi conclou que un **56% de joves enquestats/des no ha fumat mai, el 34% fuma, però no cada dia i el 10% fuma habitualment.** Els joves de més edat es declaren més fumadors que els joves de menys edat. Es destaca que el 19,9% de joves afirma que al seu grup d'amics/gues cap persona fuma tabac, el 13,1% afirma que fumen pocs, el 39,9% afirma que alguns fumen, el 22,1% que fuma la majoria i el 5,1% que fumen tots. Si parlem dels inicis del consum del tabac, es consumeix de mitjana per primera vegada als 14,3 anys. Amb tot, un 97,4% dels enquestats/des considera que fumar pot comportar problemes de salut o d'altre tipus.

Continuant el tema dels consums de tòxics, pel que fa a l'**alcohol**, el **73,3% de joves ha consumit alcohol alguna vegada a la seva vida, l'altre 26,7% no. Entre els/les joves d'entre 13 i 15 anys, un 67,8% ha consumit alcohol en alguna ocasió, i entre els/les joves d'entre 16 i 29 anys un 77,1%.** Només el 14,5% d'enquestats/des afirma que cap persona del grup d'amics/gues consumeix alcohol habitualment, el 17,3% que en consumeixen pocs, el 23,6% que en consumeixen alguns, el 31,3% que en consumeix la majoria i el 13,2% que en consumeixen habitualment tots/es. Per tant, podem dir que un 68% dels enquestats/des té un grup d'amics/gues on alguns, la majoria o tots consumeixen alcohol de forma habitual.

L'edat mitjana en què es prova l'alcohol per primera vegada es troba als 13,9 anys. Normalment a festes amb amics/gues o festes familiars. Els espais habituals de consum d'alcohol, són les discoteques, bars i festes (34%); les festes amb amics/gues (33,3%); les festes familiars (16,3%) i els caps de setmana (14,4%). El 46,9% dels i les joves manifesta que en els darrers 12 mesos no s'ha emborratxat cap vegada; el 28% que s'ha emborratxat entre una i tres vegades; i el 25,1% que s'ha emborratxat més de 5 vegades. Pel que fa a la percepció del risc sobre el consum d'alcohol, **el 39,5% dels enquestats/des considera que consumir alcohol habitualment comporta molts problemes, el 48,1% considera que comporta bastants problemes, el 12,4% que comporta pocs o cap problema.**

Per acabar l'apartat sobre els consums de tòxics, quedava per analitzar el consum de **cànnabis**. De l'enquesta n'obtenim que només el **29,9% dels i les joves ha consumit cànnabis alguna vegada enfront el 70,1% restant que no. Pel que fa a franges d'edat, el 18,9% dels/les joves d'entre 13 i 15 anys i el 37,4% dels/les joves entre 16 i 29 anys ha consumit cànnabis en alguna ocasió.** Per sexe, els homes que han consumit cànnabis representen el 35,3% i les dones el 25,1%. Si ens fixem en l'inici dels consums, de mitjana els i les joves han començat a consumir cànnabis als 15 anys. Una altra dada interessant fa referència al lloc de consum. L'espai més

habitual són els carrers, parcs o places amb un 51% dels casos. I pel que fa a l'obtenció, dels joves que han consumit cànnabis, un 52,4% no en compra; un 26,8% ho adquireix de forma conjunta amb altres companys/es i, un 20,8% ho compren ells o elles mateixes, principalment es compra a un 'camell' tot i que també a amics o amigues. Finalment, sobre la percepció de problemàtiques, **el 92,5% dels i les joves considera que consumir cànnabis habitualment pot comportar problemes per la salut, tot i que si els joves han consumit cànnabis, aquest percentatge es redueix lleugerament.**

Un altre aspecte analitzat a l'enquesta a la qual fem referència és sobre el **consum de pantalles,** un consum que en la darrera dècada s'ha començat a tenir en compte com un dels factors de pèrdua de salut. **En aquest aspecte, el telèfon mòbil és el dispositiu o pantalla més utilitzat (26%), seguit de l'ordinador (23%) i la TV (22%). El telèfon mòbil és el dispositiu al qual es destinen més hores, ja que el 37,8% dels i les joves destinen més de 4 hores al dia.** Quant a la percepció sobre les problemàtiques associades a les pantalles, gairebé un terç dels i les joves no perceben cap problema associat a l'ús de pantalles, el 15,9% creuen que els ha fet baixar les notes als estudis i un 13,2% problemes d'addicció.

L'enquesta també analitza els comportaments vinculats a la **sexualitat** i per tant, són dades interessants a incloure en la diagnosi. Sobre això, doncs, tenim que un **26,1% dels i les joves considera que la sexualitat és molt important per a ells/es; un 41,6% considera que és bastant important; un 23,6% poc important i un 8,6% que és gens important.** Un 54% dels enquestats/des afirma no haver tingut mai relacions sexuals de cap mena, un 32% afirma haver-ne tingut completes amb penetració, i un 14% sense penetració. **La mitjana d'edat de la primera relació sexual d'aquells/es joves que n'han tingut una és als 15 anys,** s'ha de tenir en compte que el 68% de la mostra encara no ha tingut una relació sexual completa i quan la tinguin faran que aquesta edat mitjana augmenti. Vinculada a la sexualitat, incloem les dades següents. **Un 13,4% dels i les joves afirma veure pornografia per Internet amb freqüència, un 16,6% alguna vegada, un 12,7% esporàdicament i un 57,3% mai.** La pornografia és consumida majoritàriament per homes. Existeix també certa relació entre, el consum de pornografia i el fet d'haver mantingut o no relacions sexuals. Les persones que han tingut relacions sexuals consumeixen amb més proporció pornografia. En aquest sentit, només un **10,7% dels enquestats/des afirma que mai ha rebut educació sexual.**

Centrant-nos en els **mètodes anticonceptius**, el més emprat és el **preservatiu masculí (53,6%), seguit de la píndola anticonceptiva (13,6%), i la "marxa enrere" (12,9%). Hi ha un 23% que afirma que en la darrera relació sexual no va utilitzar cap mètode anticonceptiu.**

Com hem vist, són molts els aspectes que influeixen en la salut de les persones, entesa aquesta més enllà de l'absència de malaltia, és a dir, des d'una visió integral i proactiva. L'enquesta recollida en l'estudi que s'ha utilitzat de referència, però, analitza sobretot les conductes de risc vinculades als consums i no entra en detall a altres aspectes. En aquesta línia, les condicions i els estils de vida, com la situació laboral, la manca d'ingressos, les situacions d'estrès, entre d'altres, són factors determinants i per analitzar-los, utilitzarem les informacions de caràcter generalista obtingudes en estudis d'àmbit català.

Així doncs, i segons l'informe de l'Estat de la Joventut 2017 de l'Observatori Català de la Joventut, l**es persones joves han aconseguit nivells més alts de benestar en els darrers deu anys,** tant pel que fa a la mortalitat, els hàbits i els consums, la salut sexual i la reproductiva o la salut laboral.

Una de les dades més destacades, tot i les diferències de gènere, és el descens de la mortalitat per accidentalitat viària entre les persones joves (els nois tenen més del doble de possibilitats de morir per accident que les noies), que s'ha reduït un 85% des de l'any 2000.

En general, la **població jove es mostra satisfeta amb la vida** (una mitjana de 7 sobre 10),

tot i que a les comarques gironines tenen un percentatge inferior respecte de la mitjana catalana. Aquests resultats poden estar relacionats sobretot amb la situació laboral, molt caracteritzada per la precarietat i la temporalitat.

L'esport és un dels elements claus que aporten salut i benestar a les persones. La pràctica de l'exercici físic a Catalunya també ha millorat moderadament; el 2015 un 79,7% de la població jove feia activitat física intensa o moderada. Però és a partir dels 25 anys quan una part de les persones joves abandona la pràctica esportiva.

Si mirem la **salut sexual preval l'avançament en les primeres relacions sexuals a edats cada cop més joves** i l'ús del preservatiu masculí com a mètode anticonceptiu més utilitzat.

Segons dades del 2010, els registres d'interrupció voluntària de l'embaràs permeten observar una tendència creixent del nombre absolut d'avortaments, en especial entre les noies joves a partir dels 20 anys.

Actualment la **discriminació de gènere** és un dels temes prioritaris de l'agenda pública i és una qüestió que tant els nois com les noies expressen la seva preocupació, especialment en temes com l'assetjament, els límits, el consentiment o l'ús de les xarxes social.

Observant les relacions sexo afectives que s'estableixen entre el jovent, veiem que encara prevalen les relacions heterosexuals, emmirallades en els **mites de l'amor romàntic** i on es detecten nombroses situacions de discriminació i violència per raó de gènere.

L'impacte de la COVID-19 vers la població jove

Un dels aspectes que aquesta diagnosi ha de recollir és la situació viscuda per la població jove, arran de la pandèmia de la **Covid 19**. L'important impacte que ha tingut en el dia a dia del conjunt de la població, però també i en especial manera, del col·lectiu jove, fa que sigui necessària fer un apartat exclusiu dins d'aquesta diagnosi de la realitat juvenil.

En aquest sentit, els informes publicats per l'Observatori Català de la Joventut, malgrat ser de caràcter general i no específic del nostre municipi, ens són de gran utilitat per veure com ha afectat aquesta pandèmia al col·lectiu jove i valorar la possibilitat des de les polítiques de proximitat, d'incidir en la realitat del nostre jovent.

Un dels documents analitzats és l'enquesta sobre l'impacte de la Covid-19[8], feta pel Centre d'Estudis d'Opinió durant l'abril del 2020. L'enquesta es va fer a més de 2.300 persones joves d'edats compreses entre els 16 i els 34 anys, de nacionalitat espanyola. El mateix informe al qual fem referència ja esmenta que l'enquesta sobre l'impacte de la COVID-19 s'ha realitzat amb un mètode experimental i els resultats no són plenament representatius. Malgrat això, és una informació que apunta tendències a tenir en compte i treballar per possibles intervencions.

Una primera idea que pren força dels resultats de l'enquesta és la percepció creixent que la **joventut està sent, i serà, el col·lectiu més afectat per l'impacte de la pandèmia.** Tot i això, els resultats mostren una vivència diferent de la situació, dins la joventut, entre les persones joves de menys edat (de 16 a 24 anys) i les de més (de 25 a 34 anys).

Pel que fa al col·lectiu de 16 a 24 anys s'ha vist afectat, principalment, per ser població dependent, no autònoma: la gran majoria de les persones dins d'aquest grup d'edat viuen a la llar d'origen, estudien i no treballaven abans de la crisi. En aquest sentit, entre la població activa (16-64 anys) ha estat el col·lectiu menys afectat laboralment per l'impacte de la crisi. Són el col·lectiu més optimista respecte les possibilitats de contagiar-se i respecte a les possibilitats de recuperar-se bé en cas de contagi. **Per consegüent, la valoració que fan de la pandèmia com una amenaça és més alta per als altres que per a ells.**

Malgrat això, el fet de ser un grup d'edat vulnerable en temes laborals, i el fet que una part d'aquestes persones ja estaven a l'atur, o eren inactius no estudiants, abans de la pandèmia, fa que s'incrementi la dependència d'aquest col·lectiu respecte la llar d'origen: més de la meitat d'aquests joves viuen en llars on s'han reduït els ingressos arran de la pandèmia, gairebé la meitat consideren que la seva situació econòmica s'ha deteriorat i gairebé una tercera part consideren que tindran dificultats per arribar a finals de mes.

Igualment, entre la joventut més jove és on els indicadors d'estats d'ànim obtenen els pitjors resultats, tant respecte als estats d'ànim negatius (tristesa, angoixa, avorriment i incertesa) com els positius (confiança i esperança). Dues terceres parts, la proporció més alta de tota la població, tenen problemes per dormir arran de la pandèmia.

8. Enquesta sobre l'impacte de la Covid 19 del Centre d'Estudis d'Opinió. Principals resultats referents a la població jove. Observatori Català de la Joventut, 4 de maig del 2020.

El grup de 25 a 34 anys és possiblement el més afectat, negativament, per l'impacte de la pandèmia. La seva situació de dependència és inferior (només una quarta part dels membres del grup no està emancipada), i per tant també es trobaven ocupats, abans de la crisi, en una proporció més elevada. Entre els que treballaven, una quarta part està ara en situació d'atur, ERO / ERTO. **Així, més de la meitat d'aquestes persones viuen en llars on s'han reduït els ingressos i la situació econòmica ha empitjorat i més d'una tercera part considera que tindrà problemes per arribar a finals de mes.**

Els estats d'ànims (positius i negatius), les dificultats per dormir i la percepció de poca capacitat personal i de dificultats davant el confinament també són altes i properes a les del grup més jove. També són el grup més empàtic amb les dificultats que creuen que el confinament té per altres grups. Es troben en una posició intermèdia entre els més joves i el grup següent d'edat respecte al seguiment i preocupació respecte a la pandèmia, les fonts d'informació, les possibilitats de contagiar-se i de recuperar-se bé i les activitats d'oci realitzades, entre d'altres.

En resum, aquesta síntesi extreta de l'estudi, ens permet detectar unes necessitats, que ens han de permetre tenir una visió global de com ha afectat la COVID19 al jovent figuerenc i per tant poder-hi actuar en cas de necessitat:

- En l'àmbit laboral, la COVID ha agreujat la precarietat del col·lectiu jove.
- També, la formació dels adolescents-joves (ESO, batxillerat i etapa universitària), ha estat afectada i pot alterar el seu creixement formatiu en un futur.
- La manera de relacionar-se i veure el món ha canviat, malgrat que considerin que és un col·lectiu menys vulnerable a aquesta malaltia.

Anàlisi qualitatiu

grups de discussió, entrevistes i resultats enquesta

Com hem anat veient en els punts anteriors, les informacions exposades estan vinculades a dades quantitatives, sobretot les dades sobre població, educació i treball i en menys mesura, l'altre conjunt d'àmbits analitzats.

Però aquesta anàlisi de la realitat juvenil no seria completa si no hi incorporéssim la visió més subjectiva però alhora de major impacte i proximitat, com és la informació dels grups de discussió i l'extreta de les entrevistes en profunditat amb experts i professionals vinculats al col·lectiu jove. També, completa aquesta anàlisi qualitativa, el buidatge extret dels resultats de l'enquesta on-line que ha respost el jovent figuerenc.

La informació que s'exposa tot seguit és un recull d'aquelles aportacions que més consens han generat en els diversos grups de treball i que per tant ofereixen una visió de proximitat de la realitat juvenil de Figueres. Per conèixer el detall de cada una de les sessions realitzades, l'annex recull àmpliament totes les aportacions fetes, tal com es van anotar, en els diferents grups de treball.

Pel que fa a les polítiques que faciliten **l'èxit en la trajectòria educativa** de les persones joves, hi ha preocupació per **l'abandonament prematur dels estudis**, ja que és una situació present i que a més reflecteix una desigualtat vinculada a una realitat econòmica però també a una manca de motivació. En aquest sentit, s'exposa que la poca oferta formativa postobligatòria de proximitat obliga molt jovent a marxar a fora (sobretot per estudis superiors) i per tant si les situacions econòmiques no acompanyen, aquesta formació postobligatòria no es pot fer, fet que agreuja la desigualtat dins el mateix col·lectiu jove. En general, **no tots els figuerencs tenen les mateixes facilitats d'accés als estudis i això agreuja les desigualtats i les cronifica dins els col·lectius més desafavorits.**

Aquesta desigualtat s'ha vist agreujada per la situació provocada per la pandèmia de la COVID19, on molts joves si adolescents han vist agreujada la seva situació per l'anomenada **escletxa digital** i la dificultat d'accedir a segons quins recursos per manca de recursos informàtics i tecnològics. A més, la situació viscuda durant el confinament ha reafirmat la realitat del col·lectiu jove (en general, no només del que està en risc d'exclusió social), i és que molts dels recursos que existeixen a primària (activitats de suport, extraescolars, acompanyaments, etc.) a secundària desapareixen i per tant el jove no té tants recursos al seu abast.

La realitat analitzada ens mostra dues tipologies de joves, aquell que està poc qualificat (sigui per un abandonament prematur o perquè no ha pogut continuar els estudis postobligatoris) i el que està molt qualificat. Sobre el primer col·lectiu, es destaca que cal treballar per socialitzar aquest col·lectiu, que **l'educació sigui més inclusiva i es converteixi en un espai socialitzador,** on l'adolescent trobi el seu propi espai i estigui motivat per continuar amb la seva formació. Aquesta tasca socialitzadora ha d'anar acompanyada d'una formació professional vinculada al teixit econòmic de la ciutat, per tal que pugui donar sortida a aquestes necessitats formatives que demanda aquest jovent menys qualificat.

Per contra, el segon grup, el molt qualificat, s'ha trobat amb el fet que ha hagut de **marxar fora per completar els seus estudis superiors** (sobretot en l'àmbit universitari) amb tot el que implica per la mateixa persona jove (sortir de la teva zona de confort i el cercle d'amistats més proper, "emancipar-se" del nucli familiar amb poca edat, combinar estudis i feina...) i també per la mateixa ciutat (molt del jovent que marxa, ja no torna a la ciutat un cop acaba la seva etapa formativa).

Molt lligat a l'etapa formativa, un altre element d'anàlisi per part dels grups de treball és el vinculat a les **polítiques de transició al mercat laboral**. Ens trobem que Figueres és un municipi, i segons els i les participants als grups de treball, amb certes dificultats respecte de la realitat sociolaboral. La seva realitat no difereix de la comarcal, i fins i tot de la resta de Catalunya, en quant la **situació laboral del col·lectiu jove** té uns trets característics definits arreu del territori: **dificultats d'accés, temporalitat i precarietat.** Malgrat que les dades quantitatives ens poden apuntar unes tendències, la realitat és que el nombre de persones joves registrades a l'atur i també les demandants d'ocupació s'han reduït amb el pas del temps. Aquest fet es pot deure en part a una lleugera recuperació laboral (els pitjors anys post crisi 2008 sembla que es comencen a allunyar) però també al fet que el jove hagi deixat de fer el tràmit de registrar-se als serveis d'ocupació. Amb tot, sabem, tal com mostra l'enquesta de població activa del darrer trimestre del 2019, que el percentatge de població juvenil aturat és d'un 20% i que aquest afecta més als homes que a les dones i sobretot als que tenen un nivell formatiu inferior i a la població estrangera.

Així doncs, la realitat del col·lectiu jove sumada a la particularitat del teixit econòmic figuerenc, és un escenari propici perquè les **desigualtats laborals esdevinguin dins el col·lectiu jove com una barrera al desenvolupament personal**, laboral i de projecte de vida de les persones joves amb menys oportunitats.

El treball en profunditat fet amb les sessions de debat ens aporten més informació, una informació de qualitat i propera a la realitat que es viu a Figueres. Un primes aspecte que ha sorgit en els diversos espais deliberatius és la idea que igual com passa amb els estudis, ens trobem amb dues tipologies de joves, per una banda, **el jove precari que té moltes dificultats d'accés al mercat de treball,** està poc format i per tant té poques oportunitats laborals al seu abast. És un jove que acostuma a utilitzar recursos i serveis de l'administració pública i que per tant si aquests no tenen continuïtat, l'estabilitat del jove es veu afectada. I d'altra banda, al lloc oposat hi ha les **persones joves amb alts nivells de formació** i que per tant, se'ls pressuposa una major possibilitat d'èxit en l'accés al mercat de treball. La realitat, però també ens mostra que en aquest col·lectiu no tot són facilitats i és que en alguns casos es posa de manifest la dificultat de treballar en el teu sector o fer feines que no requereixen nivells alts de formació. En aquest col·lectiu també ens torbem la mobilitat per temes laborals i és que pocs joves amb alts nivells formatius, treballen a la mateixa ciutat.

A aquesta realitat predominant, se li ha afegit la **situació d'estancament provocat pels efectes de la pandèmia de la COVID19.** Es posa de manifest que el col·lectiu jove ha estat un dels més mal parats, amb ERTE's o menys oportunitats de trobar feines relacionades amb els sectors predominants a la ciutat (serveis, restauració, turisme, oci i cultura...), ja que són sectors on la pandèmia ha fet més estralls.

Seguint amb les aportacions extretes dels grups de treball, **Figueres** (i gran part de la comarca) tenen un **sector econòmic molt vinculat als serveis, principalment restauració i turisme.** Més enllà del sector local, amb el petit comerç i petites empreses d'àmbit local, el teixit econòmic figuerenc es centra en uns determinats sectors concrets, sectors que són **molt estacionals i que per tant no donen una estabilitat laboral** i que en certs casos estan molt vinculats a una contractació precària (moltes hores, sous baixos...). A més s'argumenta que la poca sintonia entre la formació professional que s'ofereix a la ciutat i el teixit econòmic primordial, no ajuda que emergeixin nous sectors, que per la ubicació estratègica de Figueres podrien tenir bona sortida.

La poca diversitat econòmica fa que el col·lectiu jove que s'ha format a un alt nivell no trobi una especialització en la qual pugui desenvolupar-se professionalment i les persones joves amb poca formació depenen massa dels recursos de l'administració i de l'estacionalitat de les feines que tenen al seu abast.

Tenint en compte aquesta situació laboral, les dificultats **d'accés a l'habitatge** per part de la joventut figuerenca, són molt altes. El treball fet amb els grups de discussió reafirmem aquesta idea que **l'emancipació del jovent català és un procés que es fa tard.**

En general les aportacions fan referència al fet que el **col·lectiu jove principalment busca viure a fora de Figueres** on troba un preu més o menys assequible però en un entorn més agradable per viure. S'esmenta que fa anys aquesta idea es focalitzava en urbanitzacions properes a la ciutat, però que ara es tendeix a marxar a pobles veïns.

Important també tenir present el **fet preocupant de les ocupacions il·legals**, fet que ha sorgit en diversos espais de debat i que també recull l'estudi d'habitatge fet el 2019[9]. En aquest aspecte, l'estudi conclou un tret característic d'aquestes ocupacions: Acostumen a ser per necessitat i una opció de supervivència, gens senzilla i molt precària i on la solidaritat veïnal, molts cops, cobreix elements claus de supervivència i seguretat humana. A més, són **ocupacions fetes per persones majoritàriament joves, dones i d'origen estranger.** Com a tota ocupació, aquestes presenten un estigma social vinculat a delinqüència i problemàtiques, però l'estudi contradiu aquesta visió.

Cal esmentar que les principals actuacions que s'han desenvolupat al llarg dels darrers anys en matèria d'habitatge, han estat vinculades a l'emergència social i que això ha condicionat altres polítiques públiques d'habitatge. També és cert, que la situació d'alguns barris o zones de la ciutat amb alta concentració d'aquests habitatges d'emergència social, han estigmatitzat encara més la visió que es té sobre aquestes zones i ha fet que siguin zones amb menys interès per voler-hi anar a viure.

Aquest conjunt de circumstàncies fa que **molt jovent que marxa per feina o estudis a fora de la ciutat, acabi de plantejar-se el fet d'emancipar-se** en aquests llocs on ha desenvolupat l'etapa final de la seva formació i on ha iniciat la seva carrera professional i són poques les persones joves que tornen a Figueres per establir-hi un nou nucli familiar.

9. Estudi sobre l'ocupació d'habitatges buits a Figueres. Desembre 2019, Fundació Ser.Gi.

Un altre factor clau per entendre la realitat del col·lectiu jove de Figueres i que està molt vinculat a les polítiques educatives, laborals i emancipatives, és el treball de **cohesió social i inclusió**. La percepció que la desigualtat en certs col·lectius figuerencs és ben present, i en part entre el col·lectiu jove, fa que els grups de treball hagin centrat gran part del debat en aquest aspecte.

Un altre aspecte rellevant és el de la **multiculturalitat** o gran diversitat cultural existent a Figueres. Aquest fet, provinent de la migració, fa que en el treball inclusiu calgui tenir present aquesta visió multicultural. S'exposa que en determinats casos, **no només hi ha una barrera econòmica (a l'hora de fer activitats, per exemple) sinó que també hi ha un factor cultural, una barrera cultural que dificulta la integració.** Amb tot, es detecta que molts dels recursos integradors es donen a les etapes de primària i que els joves i adolescents no acaben tenint continuïtat en aquests recursos integradors. Cal tenir present que molts d'aquests adolescents i joves provenen de reagrupaments familiars o bé són joves que arriben a la ciutat per la mobilitat laboral dels progenitors (en feines estacionals i de poca estabilitat) i que poden mostrar poc interès per integrar-se i vincular-se al municipi.

Recuperant una de les idees sorgides sobre la trajectòria educativa, determinats grups de joves mostren poc interès i motivació pels estudis. Aquest fet, en part, també té a veure amb la realitat social i econòmica que viuen aquestes persones joves. **Hi ha certes zones de la ciutat on el jovent es passa el dia al carrer sense cap objectiu ni propòsit.** Aquesta situació lligada amb l'alt nivell d'abandonament escolar, fa que molts optin per endinsar-se a la recerca de feina (per poder ajudar a casa) sense cap mena d'èxit i per tant, es cronifiqui la seva desigualtat. D'altres, com que no troben feina, opten per activitats delictives com el tràfic de tòxics i per tant, els situa, encara més en situacions d'extrema vulnerabilitat.

Finalment, es detecta que si no hi ha un treball inclusiu des de l'administració, aquesta desigualtat no es treballa en cap altre àmbit, i per tant, **espais socialitzadors com poden ser les activitats fora de l'àmbit reglat, el món associatiu o l'espai públic no esdevenen esferes integradores** i és necessari trencar amb aquesta realitat. La participació com a eix vertebrador d'una societat inclusiva i que trenqui amb les desigualtats.

És en aquest punt on es detecta la necessitat de treballar per la implementació d'accions que facilitin la **participació de la població jove** amb menys oportunitats i així queda palès en aquesta anàlisi de la realitat juvenil. Es percep una idea global on s'afirma que hi ha poc jovent implicat o si més no, que només hi ha un tipus de jovent que s'implica. Amb tot, però, a **Figueres es pot comptar amb un bon nombre d'entitats juvenils** i a més amb dos òrgans de participació ciutadana vinculats a aquest grup d'edat, el Consell Local de Joventut i el **Consell d'Infància i Adolescència de la ciutat de Figueres.** Un bon nombre d'entitats de lleure i d'altres tipologies més socials, complementa aquest ventall d'entitats juvenils que hi ha a la ciutat.

Malgrat ser conscients del bon estat de salut de les entitats figuerenques, és cert que un **gran gruix de joves no forma part d'aquestes entitats.** Això fa que aquest jovent no associat tingui dificultats per relacionar-se amb el seu entorn, dificultant el contacte amb l'administració local, però també, i més important, no establint vincles i relacions socials amb la resta de la població. **Determinats col·lectius de joves no participen de la vida social**, cultural i relacional del municipi i si ho fan és en espais molt concrets, de proximitat al seu propi col·lectiu i sense integrar-se en la resta del món associatiu. Això **dificulta que les entitats puguin fer un paper integrador i inclusiu** d'aquests col·lectius.

Un altre tret característic és l'edat potencial del jovent que participa en les entitats. En aquest cas, les afirmacions són rotundes i **principalment són els joves majors d'edat els que més participen**. Malgrat les experiències municipals com el consell d'infants, és cert que el jovent més "petit" té unes altres dinàmiques i maneres de relacionar-se en societat.

Finalment, també cal remarcar que **el treball conjunt de les entitats en activitats concretes de ciutat, potencien el treball transversal** i de difusió de l'activitat de cada una de les entitats i que eines com el Consell Local de Joventut han d'estar a primera línia del teixit associatiu de la ciutat.

La manca de dades quantitatives sobre **aspectes culturals** fa que centrem tota l'anàlisi en les aportacions dels grups de treball, unes aportacions que denoten uns trets característics quant al consum i a la gestió cultural del jovent figuerenc.

Sobre aquesta qüestió, en general, es considera que **Figueres cobreix de manera prou positiva l'oferta cultural i d'oci,** oferint varietat i diversos espais on "consumir cultura". El nombre d'equipaments culturals és suficient i l'oferta pública es complementa en una oferta privada que va destinada tant al jovent més petit com al jovent més gran i autosuficient.

Amb tot, sí que es detecta una diferenciació segons el tipus de jove que gaudeix de la cultura. Per una banda, tenim **el jove que participa d'una cultura normativitzada**, de manera més tradicional, amb uns criteris de paritat, molt vinculada al món associatiu i que per tant interactua amb l'administració; i per l'altra **un altre sector de jovent,** que prefereix una cultura més de tipus urbana, poc igualitària i que **defuig de la interacció amb la resta** de la societat i de retruc amb l'administració. Són dues maneres de veure i viure la cultura completament diferent i que tenen difícil trobar un nexe de relació. En aquesta diferenciació entre les dues "tipologies" de joves, també hi intervenen factors multiculturals i que són difícils de trencar, com ja hem exposat en les conclusions sobre cohesió social i inclusió.

Un altre factor concloent és la **dificultat d'arribar al col·lectiu jove a l'hora de comunicar.** Aquesta dificultat ha estat exposada tant a novell tècnic com per part del mateix col·lectiu. Es considera que no s'acaba de comunicar bé i que per tant el missatge no arriba al jovent Aquesta idea es reforça amb els resultats de l'enquesta sobre el pla local que han realitzat les 280 persones joves de la ciutat.

Finalment, les aportacions ens indiquen que la majoria de l'oci cultural que realitza el jovent figuerenc és el que es fa a l'espai públic amb el seu entorn més proper i que no suposa una despesa econòmica important.

Sobre l'àmbit del **foment de la salut**, les aportacions dels diversos grups de treball, també destaquen les **bones pràctiques saludables vinculades a l'alimentació i a l'esport**. Gran part del jovent practica esport, ja sigui en l'àmbit formatiu i reglat (centres educatius) com en l'àmbit privat (entitats, clubs esportius o pràctica privada). Sí que es remarca, però, que hi ha **mancança en el nombre d'espais d'ús públic per practicar esport** (un esport més aviat d'oci) i que els que hi ha necessiten un millor manteniment. L'oferta de pràctica esportiva està molt lligada al sector privat i això pot crear dificultats d'accés per part del col·lectiu jove.

Abans d'acabar aquesta anàlisi qualitatiu, és important recollir el **treball d'anàlisi fet el 2017 pels serveis tècnics de joventut municipals** sobre tres aspectes clau en les futures polítiques juvenils municipals, com són la **inclusió, la igualtat i les polítiques emancipatives.** En aquest sentit, fem referència a l'anàlisi elaborat vers el **col·lectiu gitano de Figueres**, la multiculturalitat present a la ciutat i finalment, l'accés a l'habitatge.

Pel que fa a la **comunitat gitana**, s'extreu, del treball d'anàlisi fet el 2017 que hi ha joves gitanos molt proactius, amb ganes de trencar barreres i donar-se a conèixer. Només cal trobar els recursos econòmics i humans per millorar la seva situació. La realitat analitzada s'obté d'una **sessió de debat amb 8 persones gitanes de diferents edats i perfils, que viuen al barri de Sant Joan per tal de recollir com viuen a Figueres.** Una jove aviat anirà a la universitat, alguns d'ells no tenen l'Educació Secundària Obligatòria acabada, tres d'ells ja són pares de família, alguns no tenen feina, però d'altres treballen i en breu començaran un cicle formatiu per continuar la seva formació.

Tots aquests joves ja han nascut i crescut al barri de Sant Joan i l'han conegut en un estat decaient. Destaquen les destrosses del mobiliari urbà, la manca de manteniment (pintura, bombetes) i la inexistència d'espais esportius. Entre l'any 2009-2010 es va fer un estudi a la zona Nord-oest, on s'hi recull l'opinió de molts veïns que afirmen que la brutícia i

les plagues són un problema molt greu i habitual. Els joves gitanos són conscients dels problemes que hi ha al barri i tenen ganes de treballar per millorar-lo. Recentment l'Ajuntament de Figueres va promoure un Pla d'Ocupació amb alguns membres del barri. Durant sis mesos van estar treballant per millorar-ne la neteja, s'hi van pintar façanes, etc. Tots els joves destaquen el canvi positiu i estan animats per mantenir-ho.

Sembla haver-hi una barrera a l'entrada del barri de Sant Joan: pocs figuerencs d'altres barris tendeixen a anar-hi a passejar. Ells mateixos ens diuen que ells tampoc no hi entrarien veient-ne l'aspecte i sense conèixer la gent. Tot i això, els joves gitanos ressalten orgullosos que el mateix pintor Salvador Dalí era coneixedor de l'ètnia gitana i hi tenia contacte sovint, com bé il·lustren alguns dels seus quadres.

Les noies gitanes tendeixen a casar-se molt joves, però poques persones fora dels gitanos saben per què. Ràpidament ho aclareixen. La societat gitana tendeix a protegir molt la noia i els pares de família no veuen amb bons ulls que les noies surtin de nit, tot i que no hi ha cap problema pel que fa als nois. Ho il·lustren una parella de bessons (noi i noia) de 16 anys. A ell no li posen cap problema per sortir; en canvi, a ella sí. Així doncs, moltes noies joves, cansades d'aquestes limitacions, decideixen casar-se com a via d'escapament i per trobar una porta a més autonomia.

Els joves pensen que Figueres destina pocs recursos a un barri que necessita agafar embranzida per poder seguir caminant sol i de manera autònoma. També destaquen la manca d'equipaments esportius, no disposen de cap camp de futbol al barri.

Molts joves hi jugarien de bon grat, en comptes de matar el temps amb altres ocupacions més qüestionables que han acabat estigmatitzant el barri. S'han executat **projectes com el Khetanipé de la Fundació SER.GI, on s'ha aconseguit repescar 3 joves perquè aprovin el graduat de secundària i ja tenen una dotzena de joves interessats pel curs que ve. Figueres ha de treballar molt perquè desaparegui aquesta barrera entre el barri de Sant Joan i la resta de la ciutat.**

Els gitanos viuen escampats per tot Europa, però el caló és la seva llengua de comunicació habitual. Espanya és l'únic país d'Europa en el qual el caló ha desaparegut. Afirmen que això els sap molt de greu, ja que forma part de les seves arrels. Tots es consideren figuerencs a més de gitanos, ja que viuen a cavall entre la seva cultura ancestral i la del país on resideixen des de fa generacions. A vegades, però, les dues cultures xoquen i dins les mateixes famílies ho viuen de maneres diferents.

Els mateixos joves gitanos parlen del seu barri com un gueto i això no els agrada. Viuen còmodament entre la seva gent, però alguns en volen marxar, si en tenen l'oportunitat. Com a pare de família, un d'ells afirma que vol marxar per donar un futur millor als seus fills. No està content amb l'escola, que queda aïllada en una punta del barri i no vol que la seva filla hi vagi, tal com va fer ell. En tot el debat no hi ha cap paraula positiva pel que fa a l'escola del barri. D'altres joves, però, creuen que no s'adaptarien fora del barri i volen quedar-se per ajudar a millorar-lo. Coincideix que la majoria de joves que volen marxar tenen, com a mínim, els estudis secundaris superats.

Molts joves han experimentat en pròpia pell el rebuig dels figuerencs. Més enllà de les seves capacitats i vàlua personal, el seu color de pell fa que no els acceptin a moltes feines, sense tenir l'oportunitat de fer una prova o una entrevista. El rebuig es converteix en una tendència i molts es tanquen al barri i deixen de buscar altres sortides professionals després d'haver-ho patit molts cops. Per aquest motiu tendeixen a fer feines que depenguin d'ells mateixos: els mercats, la ferralla, etc.

Hi ha certs temes que no parlen junts nois i noies, de la mateixa manera que hi ha temes que encara no estan del tot acceptats dins la comunitat gitana com és l'homosexualitat. Tot i que la majoria no ho veuen amb bons ulls, afirmen que ho respectarien i que no hi hauria cap agressió per part seva. Un dels participants del debat explica que té un cosí gitano homosexual i diu que, quan ve a Figueres, alguns membres de la comunitat gitana no li dirigeixen la paraula, però que el tema no ha tingut més conseqüències. Tot i això, a diferència de l'opinió general dels participants del debat, una noia gitana afirma que ella veu l'homosexualitat com una realitat del dia a dia i que hi està a favor. Pensa que la comunitat gitana encara té molta feina d'acceptació en aquest tema.

L'altre tema destacat del qual en recollim el treball fet el 2017, és sobre la **multiculturalitat** existent al municipi. Avui dia conviuen a Figueres més de **93 nacionalitats diferents**, hi ha més de 25 centres de culte entre esglésies catòliques, evangèliques, oratoris musulmans i temples d'altres religions. Així doncs es pot afirmar que Figueres és, des de fa molts anys, una ciutat d'acollida.

Segons el cens de l'1 de gener de **2017, a Figueres hi havia empadronats un total de 6.588 homes i 5.851 dones de nacionalitat estrangera.** Des de l'àrea d'Immigració i Diversitat de l'Ajuntament de Figueres s'afirma que tampoc s'ha de fer gaire cas de les estadístiques, ja que, en aquest cas, es classifiquen segons "persones estrangeres", és a dir, que no tenen la nacionalitat espanyola i les "persones espanyoles", que vol dir que ja disposen de la nacionalitat. Tot i això, gaudir de la nacionalitat no vol dir que es visqui en una situació de benestar total. Exemplifica l'afirmació amb el cas d'immigrants marroquins, que van ser dels primers d'arribar als anys noranta, i alguns d'ells ja van per la tercera generació, però el fet de tenir un color de pell i un cognom concret ja els condiciona. I, malgrat que ells i els seus pares ja han nascut aquí i tenen la nacionalitat espanyola, no sempre són del tot acceptats com a figuerencs de ple dret.

S'explica que les persones que se solen atendre han vingut a Figueres per motius econòmics i a buscar oportunitats de vida millor. Solen ser persones joves i recalca que vénen molt motivades i amb moltes ganes de treballar per millorar. Moltes d'elles han emprès viatges llargs, difícils i perillosos i que per aquest motiu haver arribat aquí és tot un èxit. Tot i que a vegades coincideix, els seus usuaris no tenen un perfil com les que atenen a Serveis Socials, assenyala que més aviat és al contrari. Des del servei on treballa, s'ofereixen cursos d'acollida on s'explica on es poden fer cursos de llengua i s'explica el funcionament de la ciutat, on es poden trobar recursos, com accedir a la sanitat, etc. A vegades, però, la integració no és fàcil si es troben en una situació irregular. Per exemple no tenen accés al Servei Municipal d'Informació i Orientació (SMIO) i a altres ajudes.

Hi ha joves que arriben a Figueres en l'etapa adolescent a través d'un reagrupament familiar. Sovint el pare o la mare —o tots dos— han vingut primer a aplanar el terreny i han treballat de valent per poder portar, amb els anys, la seva mainada aquí. Cal parar especial atenció a aquests joves perquè arriben en època adolescent i, de cop i volta, han sortit del seu país i del seu ambient. Arriben a un país nou i potser fa força anys que no veuen els seus pares i al principi pot ser difícil de gestionar. Per això, és molt important tenir molt en compte aquests joves quan acaben d'arribar i fer un bon seguiment, per ajudar a integrar-los i a restablir els vincles amb els seus pares de manera correcta.

En l'informe presentat per la Universitat de Girona l'any 2017 sobre la situació de la infància, l'adolescència, la joventut, les famílies i el professorat a Figueres, **algunes famílies amb mainada de 0 a 3 anys destacaven Figueres com a multicultural o pluricultural així com a ciutat acollidora. El personal docent d'aquests infants destaca la manca d'estratègies i recursos per treballar amb persones en risc d'exclusió i la dificultat de comunicació amb famílies d'origen estranger.**

Les famílies d'infants entre 4 i 11 anys també coincideixen en el fet que **Figueres és una ciutat amb diversitat cultural. Els docents afirmen que els falten recursos econòmics per les aules d'acollida, estratègies per atendre la diversitat cultural satisfactòriament, així com millorar les relacions amb famílies de grups culturals diferents.** Així doncs, els docents entrevistats mostren preocupació relativa a l'atenció a la diversitat cultural existent en el territori i la població escolar.

Quan es va preguntar als **nens i nenes de 10 i 11 anys** enquestats quins creien que era el **problema principal de Figueres, un 30% va contestar que la brutícia, un 18% va afirmar que cap, però un 16% va respondre que la immigració.** En el cas dels joves de **12 a 18 anys**, deien que en un **39% dels casos la immigració** és el problema principal de Figueres. La mateixa pregunta en joves de 19 a 29 incrementava la xifra. **Un 44% dels joves de 19 a 29 anys creuen que el problema principal de Figueres és la immigració.**

Alguns **barris han tendit a estigmatitzar-se i a convertir-se en guetos**, els mateixos joves gitanos del barri de Sant Joan ho afirmaven. Si s'analitzen les dades del cens de l'1 de gener de 2016 de l'Ajuntament de Figueres, es poden identificar ràpidament els barris amb més presència estrangera. Per exemple,

a la **Marca de l'Ham hi viu un 54% d'immigració**, així com **un 36% a la zona de ponent i un 40% al nucli antic de Figueres, seguit per un 33% de la zona del Teatre Jardí i l'antic escorxador.**

L'habitatge també influeix socialment i, sovint, moltes de les persones immigrants —no sempre— solen tenir pocs recursos econòmics i això es reflecteix en l'habitatge. S'explica que les zones més poblades de Figueres amb immigrants coincideixen en ser les **zones antigues com és el centre històric** i són pisos força vells on moltes vegades no es pot instal·lar un ascensor o també coincideix amb les zones allunyades del centre com la **Marca de l'Ham**. La diagnosi sobre la Marca de l'Ham de l'Ajuntament de Figueres l'any 2004 ja fa palès del mal estat de molts edificis en aquest barri i 13 anys després les condicions no han millorat gaire. Aquest document cita altres exemples com ara problemes d'aïllament tèrmic, mancança d'ascensors, barreres arquitectòniques i greus problemes d'inseguretat i insalubritat, entre d'altres.

Dels nens i nenes enquestats entre 10 i 11 anys, n'hi ha 38 que afirmen a l'estudi de la Universitat de Girona que no els agrada el barri de la Marca de l'Ham o el barri dels gitanos, això representa un 8,3% dels participants en l'enquesta. Els joves de 12 a 18 anys també mencionen aquests barris negativament, però amb un tant per cent més baix. Els joves de 19 a 29 anys destaquen els problemes de segregació, dificultats en la cohesió i la inclusió social en tres punts de Figueres: centre històric, Marca de l'Ham i barri de Sant Joan. Com s'ha mencionat anteriorment, aquests tres punts coincideixen amb les estadístiques registrades pel padró municipal amb més presència de població estrangera.

Des del projecte Treball als barris, es fa orientació i assessorament laboral al centre històric de Figueres i a la Marca de l'Ham. S'afirma que la Marca de l'Ham no és diferent d'altres barris amb un alt nivell immigratori, sovint són persones joves amb un baix nivell formatiu, però també n'hi ha moltes que ja s'han escolaritzat aquí. Solen atendre un 25% de joves aproximadament i és habitual veure joves d'entre 20 i 25 anys ja amb càrregues familiars. Això comporta, sovint, que la dona no treballa i es queda a casa. Per això al centre cívic Joan Xirau de la Marca de l'Ham fan cursets professionalitzadors i de llengua amb servei de guarderia per incentivar les mares a formar-se.

Figueres, com hem vist en les dades quantitatives, té un percentatge molt alt de població estrangera. Així doncs **cal treballar perquè cada ciutadà se senti la ciutat de Figueres com a seva** vingui d'on vingui i ningú en quedi exclòs, ja que **la diagnosi sobre la Marca de l'Ham apuntava que els col·lectius amb més risc d'exclusió eren els joves, ancians, infants i residents de nacionalitat estrangera.** A les conclusions de l'estudi de la Universitat de Girona es conclou que una de les coses que defineix millor la ciutat de Figueres és la "diversitat cultural", juntament amb el "comerç i turisme" i, finalment, "art i Dalí". Pel que fa al problema principal de Figueres, la mitjana de tots els enquestats coincideix en un **21% que el problema més rellevant de la ciutat és la integració i la cohesió social.**

Per acabar, el tercer aspecte clau analitzat el 2017 és el de **l'accés a l'habitatge.** Un problema recurrent per la població jove i que no és només de Figueres.

Si ens fixem sobre **l'edat d'emancipació** dels joves europeus, veiem com el nostre país, juntament amb Portugal, Itàlia, Grècia, es troba a la **cua del continent.** De mitjana, **els joves s'hi independitzen amb 28,5 anys.** És interessant veure la diferència entre sexes: les noies solen marxar abans de casa, amb 27,9 anys, mentre que els nois acostumen a fer-ho ben arribats als 30 anys. Els suecs, en canvi, solen marxar de casa amb 20 anys. Els segueixen altres països com Estònia i Holanda, amb una mitjana d'emancipació de 23,6 i 23,7, respectivament. En gran manera, aquest retard en l'emancipació ve provocat a causa de l'atur juvenil generat per la crisi econòmica. Tot i que també hi ha molts joves que tenen feina, les **condicions laborals són molt precàries i fa que no puguin assumir el lloguer d'un habitatge.**

Actualment ni el govern, ni la Generalitat, ni l'Ajuntament de Figueres tenen cap ajuda específica per als joves i l'habitatge. La Generalitat de Catalunya posa a disposició dels ciutadans la Prestació permanent per al pagament del lloguer de la Generalitat de Catalunya, però no és de fàcil accés, ja que va molt orientada a persones en risc d'exclusió social i a vegades no és el cas dels joves. Amb les precàries condicions laborals d'avui dia entre la població juvenil, hi ha molt pocs joves que es comprin un habitatge, **la majoria escull l'opció de lloguer,** com s'afirma en articles de premsa publicats l'any 2016 "**Els experts i agents del mercat constaten amb preocupació com els menors de 35 anys gairebé no compren habitatges, en bona part per la seva precària situació laboral, però també per**

un canvi de prioritats generacional". Aquest article també afirma que els joves actuals no veuen clar endeutar-se si no poden assumir aquells diners al moment i que per això prefereixen llogar en comptes de comprar. Es tracta, doncs, també d'un canvi sociològic generacional.

El Consell Comarcal de l'Alt Empordà concentra els serveis d'habitatge des del 2012, tot i que **Figueres vol tornar a crear una Oficina d'Habitatge** com explicava l'alcaldessa de la ciutat a l'Hora Nova, arran d'un estudi sobre pisos buits a Figueres. **Actualment, però, és el Consell Comarcal el que gestiona la borsa de pisos de lloguer just.** Es tracta d'un servei en què el lloguer que s'ofereix és una mica més baix que el preu de mercat, al voltant d'un 20%, però el Consell Comarcal, s'encarrega de fer un seguiment del llogater, de l'estat del pis, assessorament, etc. A canvi, el propietari rep una rebaixa de fins al 95% en l'Impost de Béns i Immobles (IBI) anual. L'Ester Tomar explica, però, que actualment tenen aquest servei molt aturat i que hi ha més demanda de pisos que no pas oferta. El projecte de lloguer just a Figueres el va implantar la Fundació SER.GI, però ara ja no es porta des d'aquesta organització, sinó que ho fa el Consell Comarcal mateix. També es va començar un projecte de masoveria urbana i va aconseguir-se la recuperació d'un pis amb aquesta fórmula. Malgrat tot, el tema d'habitatge vol molta dedicació, ja que no només es fa captació d'habitatges, sinó també seguiment i assessorament a famílies en risc de desnonament i sobre endeutament, etc. Confeccionar i administrar una borsa d'habitatge és molt complex i cal molta dedicació i des de la Fundació SER.GI no arribaven a tot.

Tot i que el Consell Comarcal de l'Alt Empordà no disposa de xifres estadístiques separades per edats, es fa una aproximació genèrica de l'usuari que fa més ús del servei d'habitatge del Consell Comarcal. Normalment són persones d'entre 25 i 35 anys, seguides pel col·lectiu de 35 a 45 anys, sovint tots dos grups amb fills petits i menors d'edat. No reben gaires sol·licituds d'assessorament de joves de 18 a 25 anys. La gran majoria de persones que es dirigeixen a aquest servei són de nacionalitat estrangera. Es destaca que a les persones de nacionalitat espanyola els frena la vergonya de venir a demanar ajuda i que, tot i passar necessitats, sovint no s'apropen a demanar assessorament.

L'any 2016 l'Agència Catalana va rebre 1.439 sol·licituds d'habitatge de protecció oficial a l'Alt Empordà, 852 dels quals van ser a Figueres. Pel que fa a la prestació per al lloguer, hi va haver 995 sol·licituds, de les quals 286 eren de joves de fins a 35 anys. D'aquestes sol·licituds, 490 van ser a Figueres i 158 fetes per joves de la ciutat de fins a 35 anys.

Com s'ha mencionat anteriorment, **Figueres ha realitzat un estudi sobre pisos buits durant sis mesos.** Aquest estudi es va presentar el **maig del 2017**. La conclusió de l'estudi és que a la ciutat de Figueres hi ha més de 800 habitatges buits des de fa onze trimestres (pràcticament tres anys). Els pisos que fa menys temps que estan buits no s'han tingut en compte a l'hora de fer l'estudi. L'Ajuntament de Figueres tenia la voluntat de prendre mesures contra els pisos que fa molt temps que estan buits. Es va notificar als propietaris de més de 3 habitatges que s'obriria un expedient i això comportaria diversos costos. Als propietaris que tenien fins a 2 habitatges buits, se'ls va informar de subvencions, assessorament, lloguer just del Consell Comarcal, etc. per incentivar el lloguer o la venda. El Tribunal Superior de Justícia de Catalunya va emetre una sentència contra l'Ajuntament de Barcelona que dictaminava la nul·litat de les taxes sobre pisos buits i sentenciava que els ajuntaments no tenien competència en aquesta matèria. Aquesta competència és de la Generalitat de Catalunya i no pas dels ajuntaments. S'exposa que és una llàstima que tots els passos i els decrets que s'havien fet sobre l'habitatge buit quedessin parats.

Actualment de les poques competències que té l'Ajuntament en matèria d'Habitatge que no estiguin traspassades al Consell Comarcal és la de l'habitatge d'urgència, que es gestiona des de l'àrea de Benestar Social per a persones o famílies en situació d'exclusió residencial amb diversos recursos per garantir l'habitatge digne, l'abonament de rebuts de subministraments, entre d'altres. D'acord amb l'Agència Catalana de l'Habitatge, en tot l'Alt Empordà l'any 2016 es van atorgar dues prestacions especials d'urgència, una de les quals va ser a Figueres.

Amb tots aquests condicionants **no és fàcil que els joves figuerencs s'independitzin a causa dels baixos salaris i la dificultat de trobar un pis de lloguer en condicions.** Els joves pràcticament no compren pisos, però també en compra menys la resta de la població. Ha pujat la demanda de lloguer i es fa difícil trobar un habitatge en la qual una persona jove pugui viure.

Finalment, per tancar amb aquest apartat més qualitatiu, és moment d'analitzar els **resultats de l'enquesta on-line** que es va fer arribar al col·lectiu jove a través dels centres educatius i també de les entitats juvenils. L'enquesta es va fer mitjançant el format de **googleforms** i contenia qüestions vinculades a la formació, a la participació i cultura i a l'àmbit de la salut. Un total de 280 persones joves van respondre l'enquesta.

Cal comentar que l'enquesta, més enllà de recollir dades quantitatives i qualitatives al mateix moment, alhora que complir diferents objectius, és una eina que permet:

- Obtenir dades.
- Informar a la població jove de l'elaboració del Pla Local de Joventut.
- Fer conscients a les persones que en participen de les dificultats i necessitats del col·lectiu.

Cal tenir en compte que metodològicament l'enquesta no es pot considerar vinculant, ja que està subjecte a la voluntat dels i les joves a contestar, i per tant no reuneix les condicions de representativitat. Tot i això el resultat permet complementar la resta de dades i és de gran utilitat per detectar tendències i corroborar o confrontar aquelles informacions obtingudes en les sessions de treball.

L'enquesta ens permet recollir informacions diverses, però abans d'entrar en detall, anem a veure qui ens ha contestat l'enquesta. **De les 280 respostes, gairebé 3/4 parts ho ha fet el col·lectiu femení. Majoritàriament, han estat joves entre 12 i 15 anys i només 1/3 dels enquestats era major de 16 anys**. Aquest fet es deu que l'enquesta es va passar majoritàriament als centres educatius.

La darrera **pregunta** vinculada al **context sociodemogràfic**, ens aporta una informació rellevant. A la pregunta **"On vius?"**, ens trobem que un **48% de les respostes van ser l'opció "altres"**. Aquesta resposta no és tant perquè la persona jove no veiés el seu barri o veïnat a cap de les opcions plantejades, sinó més aviat al **desconeixement del barri o lloc concret on viuen.** Això ens pot fer pensar que només aquelles zones o barriades amb un fort caràcter de pertinença serveixen com a identificador del lloc de residència de les persones joves, i que la resta, no tenen aquest sentiment de pertinença a un determinat barri.

Centrant-nos en les respostes de l'àmbit formatiu, a tall informatiu, **la majoria de les respostes les han realitzat alumnes dels IES Alexandre Deulofeu i l'IES Olivar Gran, i en correspondència amb l'edat, han estat els alumnes de 1r i 2n d'ESO els que han respost majoritàriament, seguit dels de batxillerat.**

Entrant en detall, prop d'un **57% dels enquestats NO estan fent cap altra formació, més enllà dels estudis reglats.** Els que han respost que sí, principalment fan formació vinculada als idiomes i en menor mesura alguna activitat vinculada a la música o les arts escèniques (ball, teatre, cant, etc.). En menor mesura ens trobem amb respostes de l'àmbit esportiu (possiblement perquè molts dels enquestats no ho considerin una pràctica formativa), també algunes respostes vinculades a les tecnologies (robòtica, informàtica, etc..) i en comptades ocasions, trobem respostes sobre reforç escolar.

Sobre si l'oferta formativa a Figueres és bona, ens trobem una dada contundent i és que el 90% dels enquestats considera que sí. El 10% restant que ha marcat que no exposa els motius següents: poca diversitat sobretot pel que fa a la formació postobligatòria i d'altra banda els costos que suposa acomplir aquestes activitats.

Pel que fa a les qüestions sobre participació i cultura, **a la pregunta de si formes part d'alguna entitat del municipi ens trobem amb la resposta que només un 7% ha respost que sí.** Això suposa 20 persones joves de les 280. Aquest fet es pot deure, primer, a què realment no formin part de cap entitat (pensem en l'edat de les persones que han respost) i segon al fet que no contemplin els clubs esportius com a entitats que s'englobin en aquest apartat d'associacionisme o participació.

Rellevant també és la següent informació, un **13%** (gairebé el doble) dels enquestats **sí que forma**

part d'una entitat de fora de Figueres. Tot i que el percentatge continua sent baix, és destacable el fet que hi hagi més persones joves que han respost que sí a una entitat de fora que no pas a una de la ciutat.

Sobre la seva participació en les activitats, tant les organitzades per les entitats com les organitzades per l'ajuntament, ens trobem amb una participació molt baixa. Cal esmentar, però que el moment de respondre l'enquesta, venim d'una situació de confinament on moltes de les activitats s'han hagut de suspendre i per això, ens trobem amb aquests indicadors tat baixos. En tot cas, d'aquest conjunt de preguntes, el que és més rellevant és la causa que defineixen com a principal per tal de no haver participat en les activitats.

Tant en les organitzades per les entitats com en les organitzades per l'Ajuntament, gairebé el 50% del jovent, diu que no hi ha participat perquè no en tenia coneixement. En ambdós casos, un 30% diu perquè no ha pogut i només un 20% ha triat l'opció que no l'hi ha interessat.

Aquestes dades ens permeten "afirmar" que la informació no arriba de la mateixa manera a tothom i que per tant, l'accés a la informació es pot veure afectat en funció de l'edat de la persona. El fet que hi hagi uns percentatges tan elevats es pot deure a l'edat dels enquestats, malgrat que també pot demostrar una deficiència vers els mecanismes d'informació cap a la població jove. L'altre pregunta referent a l'accés a la informació, ja denota que els enquestats consideren que no estan ben informats i només un 35% considera que sí que rep una bona informació de les activitats que es fan. Sorprèn, però que el principal canal d'informació continua sent la difusió tradicional feta amb cartells i fulletons i a més distància, apareix l'instagram.

Preguntats sobre els **equipaments**, gran part dels enquestats tenen coneixement sobre l'existència dels equipaments municipals, tret de casos puntuals com l'OMAC o l'Auditori dels Caputxins. Malgrat aquest alt nivell de coneixement dels equipaments, una cosa ben diferent, és l'ús que se'n fa i en aquest sentit, molts dels joves enquestats no han utilitzat cap dels equipaments. **Només la biblioteca mostra un ús de l'equipament entre el col·lectiu jove**. Aquí sí que hem de destacar que possiblement aquesta resposta estigui influenciada per la situació actual de pandèmia i la no realització d'activitats.

Per acabar les qüestions de **cultura i oci**, es pregunta quin tipus d'oci fan i a on. Detectem que la majoria dels enquestats **realitzen l'oci a Figueres, sobretot l'oci esportiu, cultural i el familiar.** En canvi, **l'oci més vinculat a la festa i a sortir a les nits, el fan fora de Figueres.** El fet que la majoria contestin que fan l'oci a Figueres es pot deure a l'edat dels enquestats i la poca autonomia que poden tenir en aquests aspectes, però és cert que les sessions grupals (adolescents i consell local de joventut) també afirmen aquesta realitat.

Finalment, del conjunt de preguntes vinculades a l'àmbit de la **salut**, tenim que la majoria d'enquestats no detecten ni realitzen conductes de risc vinculades a diversos factors de salut. En concret, més d'un **80% considera que no es realitzen conductes de risc vinculades a la salut sexual.** Aquest percentatge baixa al **63% quan es tracta de conductes vinculades als consums de tòxics i al 69% quan es parla sobre relacions abusives i masclisme.**

Una gran majoria comenta que sí que té uns bons **hàbits saludables entorn de l'alimentació (gairebé el 72%) i pràcticament la totalitat (93%) considera que té bona conducta en referència a la mobilitat i seguretat viària.**

L'extracció de totes les respostes de l'enquesta es poden consultar a l'annex del document.

Conclusions de la diagnosi

INTRODUCCIÓ

Després de treballar amb les dades que ha aportat l'Anàlisi de les Polítiques de Joventut i les dades de l'Anàlisi de la Realitat Juvenil, estem en disposició de presentar les conclusions de la diagnosi.

L'objectiu de les conclusions que presentem no és disposar d'un retrat robot de les persones joves o de les polítiques de joventut de Figueres, sinó destacar aquells aspectes que més incidència tenen en la població jove i que han de ser objecte d'anàlisi d'aquest propi Pla per tal d'ajustar les propostes a les necessitats del col·lectiu jove.

Cal tenir en compte que les conclusions són tan sols un abstracte del conjunt de la informació recollida a la diagnosi. Per entendre el resultat d'aquesta, així com les conclusions derivades, cal conèixer el contingut íntegre del document; d'altra manera es podria tractar d'una visió parcial o esbiaixada.

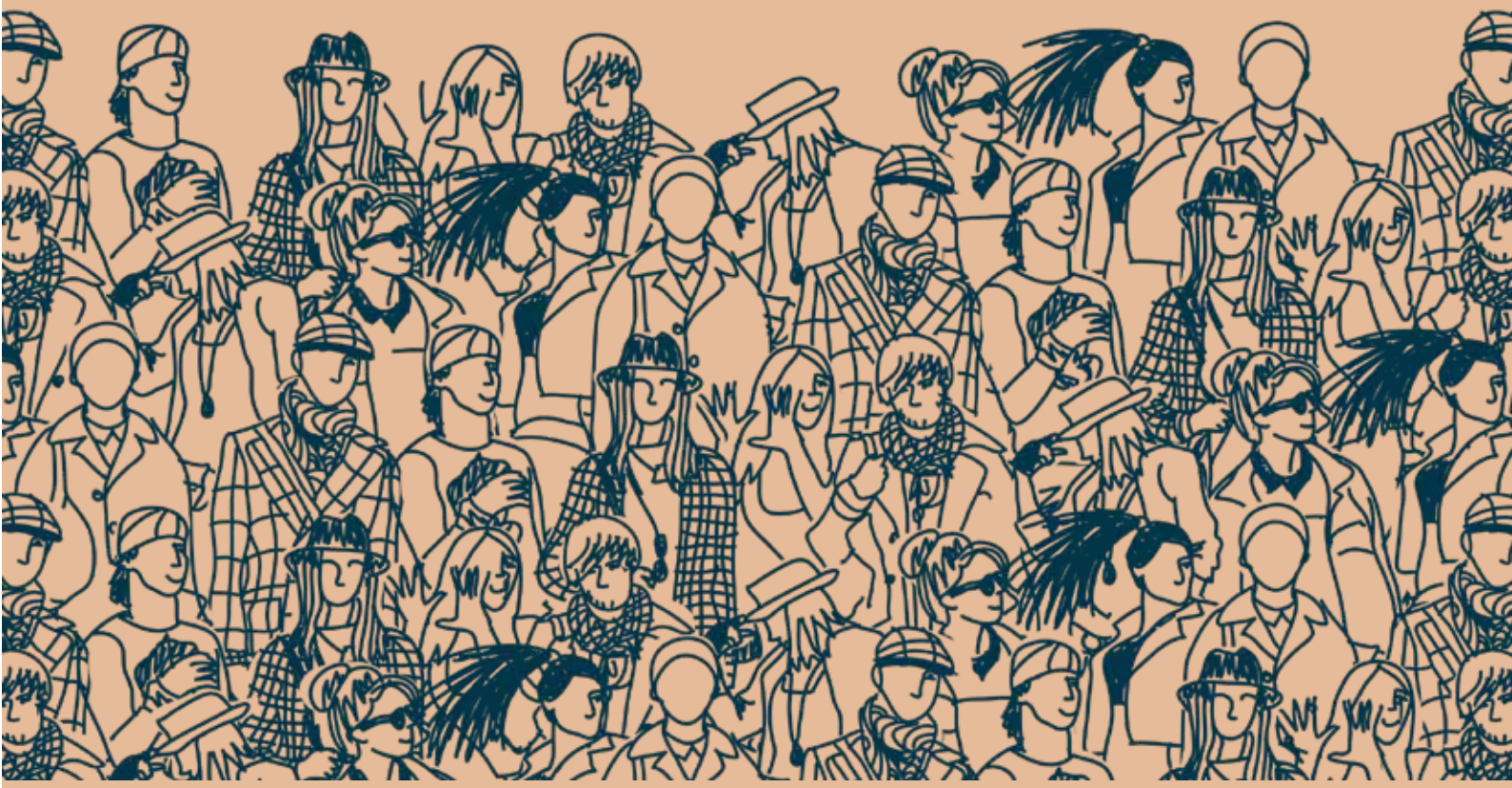

Dades sociodemogràfiques

Figueres, com passa al conjunt de Catalunya, destaca per haver viscut un **període d'explosió de la població** a cavall dels segles XX i XXI, moment àlgid de la febre de la construcció. En 10 anys (1999-2009), Figueres creix en 10.000 habitants, mentre que en els següents deu anys (2009-2019), aquest creixement només és de 3.000 habitants, per tant, ens trobem amb **una població en constant creixement**, però que arrossega un augment poblacional considerable de la primera dècada del segle XXI.

Aquest creixement ha repercutit en les polítiques urbanístiques dels darrers anys i de retruc en les polítiques de serveis i recursos que s'han hagut de realitzar. Destaca com l'evolució poblacional de la comarca està lligada a la de Figueres, sent molt similar en percentatge. Això denota el pes específic de la ciutat en el si de la comarca.

Pel que fa a les dades sociodemogràfiques, la població de Figueres destaca per tractar-se d'una població majoritàriament adulta, on les franges d'edats més nombroses corresponen a les que van dels 35 als 49 anys.

Les persones d'entre 15 i 29 anys de Figueres a qui s'adrecen les polítiques públiques de joventut són 8.066, concretament un **17,29% del total de la població** de Figueres. D'aquest gran grup, el més nombrós és el format pel quinquenni 24-29 anys, per tant, també la franja alta de la "joventut".

Malgrat que el nombre de joves a la ciutat s'ha reduït notablement (fa deu anys, hi havia prop de 10.000 joves a la ciutat i un 21% de població juvenil), cal tenir en compte que l'índex de joventut de la ciutat es manté per sobre de la mitjana comarcal i catalana i per tant, Figueres manté una bona salut quant a població juvenil es refereix.

Figueres manté un bon índex de joventut i un nivell de població adulta predominant en el conjunt de la població.

Naturalesa de la població

Com hem vist tant en les dades quantitatives com en les qualitatives, Figueres es caracteritza per tenir una **població estrangera considerable**. L'any 2019, 3 de cada 10 figuerencs són d'origen estranger. Aquesta proporció s'enfila encara més si ens fixem en la **població jove, que arriba a 4 de cada 10**, és a dir, prop de la meitat dels joves de Figueres, són d'origen estranger. Aquesta dada és significativa, ja que el creixement de la població jove estrangera s'ha multiplicat en els darrers 20 anys, passant d'una taxa d'immigració jove de l'11% el 2001, a una taxa del 42% el 2019. Aquesta realitat no és diferent de la que passa a la comarca i a la resta de Catalunya, on les xifres també han crescut, però no en tan gran nombre com a Figueres.

Aquesta realitat és imprescindible tenir-la en compte a l'hora de confeccionar les polítiques municipals de joventut. A més, **la distribució territorial** d'aquesta població jove immigrada no és homogènia a tot el territori, tal com reflexa el PLIA 2019-2023 (dades del 2015): "Els barris amb major percentatge de població estrangera són la Marca de l'Ham amb un 54% i el Nucli Àntic amb un 39,6%, en contrast amb les zones com Ponent que la població estrangera representava un 16,2% o l'Olivar Gran amb un 4,5%.

Si ens fixem en la procedència d'aquesta població estrangera, tant en el conjunt de la població com en el col·lectiu jove, **l'origen predominant és el continent africà**. La meitat de les persones estrangeres de Figueres són provinents d'aquest continent.

El 42% de persones joves que viuen a Figueres tenen un origen estranger, sent el col·lectiu de joves provinents del continent africà, el grup més nombrós. Aquest índex se situa molt per sobre de la mitjana de la comarca (34%) i de la catalana (29%).

Trajectòria educativa

Figueres té un pes predominant en l'educació del jovent, no només figuerenc, sinó que també del de tota la comarca, esdevenint pol d'atracció de joves d'arreu de l'Alt Empordà.

Pel que fa a la trajectòria educativa, observem per una banda, que Figueres compta amb gairebé la meitat dels alumnes de secundària de la comarca. Si ens fixem en les dades del batxillerat, Figueres sempre ha tingut més alumnes de batxillerat que la resta dels centres de la comarca, si bé és cert que la diferència s'ha anat reduint en favor de la comarca. Per acabar, on sí que es nota la importància de **Figueres com a ciutat formativa, és en els estudis de cicles formatius, ja que la ciutat acull el 80% de l'alumnat**, matriculat a cicles. Aquest fet es deu que només dues poblacions ofereixen estudis de cicles i per tant, el pes d'aquest tipus de formació, recau principalment en Figueres.

Si ens fixem en les dades sobre la taxa de graduació, veiem que a la comarca hi ha un **16,3% de joves que no obtenen el graduat en secundària**, mentre que la mitjana catalana supera en poc el 10%. Al batxillerat es dóna una situació similar, amb un 15,4% dels joves que no es treuen el batxillerat, pel 12,6% de la mitjana catalana. Més dades a tenir en compte, són les que s'exposen al PLIA 2019-2023, on es recull que "la taxa d'escolarització als 17 anys a Figueres experimenta una important davallada durant el període 2012-2015, passant del 75,8% l'any 2012 al 62,1% el 2015. Aquesta dada indica que, en els darrers anys, **el percentatge de joves de 17 anys que es troba escolaritzat s'ha reduït de manera preocupant a la ciutat".**

Les desigualtats en l'accés als estudis són ben presents entre el col·lectiu jove, hi ha una escletxa important en funció dels recursos què pot disposar i per tant l'abandonament escolar o la no continuïtat dels estudis postobligatoris és una realitat a combatre en l'àmbit de l'educació i la formació.

Trajectòria laboral

La realitat de la joventut de Figueres quant a les possibilitats d'accés al mercat de treball topen amb unes dificultats derivades per una banda de la realitat econòmica de la zona i de les problemàtiques estructurals amb què ha de lluitar el col·lectiu jove per estabilitzar-se laboralment com són la temporalitat, la precarietat i uns sous baixos.

Ens trobem amb un col·lectiu de persones joves que tenen altes dificultats d'accés al mercat de treball, i que si ho fan és de manera precària o bé ho han de fer allà on han realitzat els seus estudis superiors.

Cal diversificar els sectors econòmics de l'àrea urbana de Figueres i obrir-se a noves formes de productivitat, vinculades a sectors emergents i en els quals Figueres pot jugar un paper cabdal. D'aquesta manera es trencaria amb l'estacionalitat laboral que afecta molt del jovent figuerenc.

Deixant de banda el comerç i l'empresa local, a Figueres hi predomina el sector serveis, vinculat a una estacionalitat (4-6 mesos) que determina molt l'estabilitat laboral del col·lectiu jove.

Emancipació domiciliaria

Les dificultats del col·lectiu jove figuerenc per emancipar-se són molt altes i la majoria opten per establir-se allà on ha acabat la seva etapa formativa i iniciat la carrera professional.

Sobre la transició domiciliar, l'anàlisi de dades quantitatives aporta una informació que malgrat ser d'utilitat, s'ha d'entendre com un global de la ciutat i per tant, es fa molt necessari acompanyar-les amb les informacions extretes dels grups de treball. En aquest sentit, Figueres mostra unes dades del nivell del preu del lloguer per sota de la mitjana catalana i en molta consonància amb les dades comarcals i de tota la província. D'això se'n podria extreure que el preu d'accés a un habitatge de lloguer no sigui una de les dificultats que té el jovent per emancipar-se. Però la realitat ens mostra una idea contrària. Les dades quantitatives són agregades del conjunt i ofereixen un preu mitjà, fet que fa que **hi hagi zones de Figueres amb uns preus baixos (acostumen a ser zones poc atractives pel jovent i amb unes particularitats que en dificulten l'accés) però d'altres zones amb preus molt per sobre de la mitjana i per tant de difícil accés pel jovent.**

Aquestes apreciacions provenen del treball fet en l'anàlisi qualitatiu. Un treball que ens ha permès detectar uns trets característics de les dificultats que té el jovent en general per poder accedir a un habitatge.

Per una banda, tenim que a **Catalunya**, les dades sobre l'edat d'emancipació del col·lectiu jove, són forces preocupants, com demostra el fet que **1 de cada 4 joves d'entre 30 i 35 anys encara no estigui emancipat del nucli familiar.** Es constata una prolongació en l'edat d'emancipació, que a Catalunya es situa al voltant dels 29 anys, mentre que en altres països de la Unió Europea la mitjana pot arribar a baixar als 25 anys.

Cohesió social i equilibri territorial

Vinculat amb les polítiques emancipatives, i un dels àmbits d'anàlisi primordials d'aquesta diagnosi és el relacionat amb la inclusió i la cohesió social. Figueres, com ens han mostrat les dades, és una ciutat amb diverses problemàtiques socials i amb alts índex de pobresa, tal com indica l'informe Radiografia de la pobresa a Figueres 20171[10], on **el 42,5% de la població menor de 16 anys es troba per sota del llindar de pobresa.** També l'alta taxa d'immigració és un factor important a tenir en compte a l'hora de desenvolupar les polítiques inclusives, i tal com hem vist en les dades sobre la naturalesa de la població, el col·lectiu jove, té un índex d'immigració molt elevat.

Seguint amb les dades extretes d'informes generalistes, un condicionant molt present en la vulnerabilitat de les persones joves és la **segregació residencial**, ja que el fet de néixer i/o viure en un barri o un altre és un factor a tenir en compte en l'anàlisi de l'exclusió social i les diferents condicions i oportunitats de vida de la població jove. Figueres no és una excepció d'aquesta afirmació, ja que, tal com s'ha dit en els grups de treball, el jovent nascut en una determinada zona de la ciutat té menys oportunitats que no pas altres persones joves que no hi hagin nascut i la seva vulnerabilitat és major. Per tant, ja **ens trobem uns condicionants deterministes en la vulnerabilitat de les persones joves**, que va més enllà del seu origen, **com és el lloc on viuen dins la ciutat**. Deixant de banda factors econòmics, que també són molt presents en la realitat de moltes famílies, el factor residencial és cabdal i cal entendre-ho per tal d'aplicar-hi les mesures òptimes.

10. Extret del PLIA 2019-2023. Abril 2019. Ajuntament de Figueres, Servei d'Educació.

Cert jovent de Figueres no només té els factors d'origen i econòmics que el limiten de poder tenir les mateixes oportunitats, sinó que també els factors residencials hi tenen molt a veure. Cal tenir en compte la interseccionalitat com a factor present en el treball inclusiu.

Un altre aspecte rellevant és el de la **multiculturalitat** o gran diversitat cultural existent a Figueres. Aquest fet, provinent de la migració, fa que en el treball inclusiu calgui tenir present aquesta visió multicultural.

Les dificultats d'integració i inclusió de determinats col·lectius venen donades no només per una barrera econòmica, sinó també cultural que en dificulta la seva participació en el teixit social i cultural de Figueres.

Participació i associacionisme

Les principals conclusions sobre participació les extraiem de l'anàlisi qualitativa provinent dels grups de treball, ja que les dades numèriques que ens aproximen a la realitat del jovent figuerenc són escasses o pràcticament inexistents. Malgrat això, sí que és bo contextualitzar una mica i en aquest sentit, ens fem ressò de les dades generalistes que exposen que nomes un **31% del jovent participa en entitats** (no es tenen en compte les entitats esportives).

El teixit associatiu a Figueres és potent, gaudeix de bona salut, malgrat que determinats col·lectius de joves no en siguin partícips i això dificulti el treball integrador i inclusiu que podria fer el món associatiu.

Cultura

Figueres com ciutat important recull un seguit d'oferta i activitat cultural complementada amb un seguit d'equipaments i espais on el jovent pot gaudir tant d'un oci cultural més programat com d'un espai públic i lliure on poder realitzar el seu lleure. És per això, que la cultura, entesa com a element socialitzador no presenta grans mancances en l'anàlisi d'aquesta realitat juvenil.

L'oferta cultural de Figueres és bona i diversa, malgrat que no tot el jovent en gaudeixi. Un factor clau és la dificultat en comunicar bé aquesta oferta i per tant el jove no l'acaba consumint.

Salut: addicions, sexualitat, esport i alimentació

El consum de tòxics (alcohol, tabac i cànnabis) que es dóna entre la població jove figuerenca principalment en moments concrets i determinats, és un dels principals factors de risc en la salut del col·lectiu jove.

L'àmbit del foment de la salut és un dels altres eixos de treball en el qual es fa difícil l'obtenció de dades quantitatives. En aquest cas, però, tal com ja s'ha esmentat anteriorment, l'estudi realitzat en l'àmbit comarcal ens permet tenir unes informacions que cal remarcar en les conclusions d'aquesta diagnosi i que afegides al treball qualitatiu, ens donen una aproximació a la realitat juvenil en matèria de salut.

De les dades quantitatives, el fet remarcable que n'obtenim és que les principals conductes de risc en matèria de sanitat són les vinculades als **consums de substàncies tòxiques, principalment el tabac i l'alcohol i en menor mesura, el cànnabis.** Aquest tipus de consums es donen majoritàriament (i no només) entre la població jove, en l'espai públic i concentrat a determinats esdeveniments o moments concrets (caps de setmana, festes majors i altres esdeveniments lúdics). Malgrat això, la realitat present és que no existeix un consum específic ni diferenciat del que pot fer qualsevol persona jove de qualsevol lloc de Catalunya.

En general es destaca que en l'àmbit de la salut jove **existeixen forces recursos destinats a la divulgació i la prevenció de les conductes de risc** i que per tant, aquest àmbit està ben cobert. A més, **es treballa de manera integral la visió de la salut** i aspectes com la salut emocional o temes de sexualitat també s'aborden en les polítiques que es destinen al jovent. És cert, però, que la situació actual de la pandèmia ha fet aflorar altres **necessitats**, com per exemple, **l'ús i abús de les pantalles** i de les TIC, i per tant, el pla local haurà d'incorporar aquesta nova necessitat. També, com s'afronta des d'una perspectiva de la prevenció, les possibles frustracions vinculades a la no consecució del projecte de vida, fet en què es troben molts joves de Figueres, que no tenen accés a estudis o al mercat de treball.

Els recursos i accions destinades a la prevenció i la divulgació per evitar conductes de risc, són ben presents en les polítiques de salut jove i no es detecten grans mancances ni necessitats en aquest àmbit.

Disseny

INTRODUCCIÓ

La concreció de la missió i dels objectius del present PLJ, així com el recull de les propostes, són el pas natural que succeeix a la fase de diagnosi, que ha permès conèixer en detall la realitat del col·lectiu jove a través de l'Anàlisi de la Realitat Juvenil i les accions existents a partir de l'Anàlisi de les Polítiques de Joventut.

El disseny de la intervenció té la finalitat d'obtenir una concreció dels resultats obtinguts en la diagnosi i fer-los aterrar a la realitat de la ciutat per tal que sigui aplicable, eficaç i eficient.

Metodologia

Per a l'elaboració de la fase de disseny, i concretament de l'apartat d'objectius estratègics i del pla d'actuació, s'han tingut en compte -tal com s'ha esmentat- els principis rectors de qualitat, participació, transformació i integralitat que marca el Pla Nacional de Joventut de Catalunya 2010-2020 i que permeten dotar al document que ens ocupa de la necessària rigorositat i correspondència.

Un cop tancada la diagnosi i elaborades les conclusions, aquestes han estat utilitzades per fonamentar el treball de propostes.

Objectius estratègics

Derivats de la missió i dels resultats de la diagnosi, s'estableixen els objectius estratègics que orientaran el treball de disseny, la concreció dels programes i les polítiques de joventut del municipi en el seu conjunt.

La base dels objectius plantejats rau en les prioritats plantejades en l'inici d'aquest pla local, combinat amb els resultats extrets de la diagnosi, en aquest sentit, la planificació estratègica del nou pla local es focalitza en tres grans eixos:

Eix estratègic 1. Emancipació:

Promoció de l'emancipació juvenil. Totes les persones joves han de poder acomplir el seu projecte vital, una trajectòria educativa i laboral completa i tenir garantit l'accés a una vida independent.

Eix estratègic 2. Inclusió:

Un jovent inclusiu per a una ciutat inclusiva. Les persones joves han de poder tenir garantits per igual els seus drets i tenir les mateixes oportunitats per dur a terme el seu projecte de vida.

Eix estratègic 3. Transformació social:

Protagonistes de la transformació social. Els adolescents i els joves figuerencs han de ser actors de la ciutat, amb plena llibertat per fer sentir la seva veu i per participar.

Al seu temps, aquests tres eixos estratègics es diversifiquen en diversos àmbits de treball, i es concreten en uns objectius que hauran de permetre avaluar la consecució dels diferents reptes plantejats.

A mesura que es plantegen les diferents intervencions, s'aconsegueix una concreció que defineix com intervenir vers el col·lectiu jove i obtenir uns resultats quantificables i mesurables al final d'aquest pla local de joventut.

Així doncs, cada eix estratègic acull un o més àmbits de referència. Aquests àmbits es concreten per una banda amb uns objectius i per l'altra amb unes propostes d'intervenció que definiran la línia de treball d'aquest pla local.

Eix estratègic 1. Emancipació

Àmbit: 1.1. Formació:

- **Objectiu genèric 1:** Garantir l'equitat, l'atenció i la prevenció en tots els processos formatius.
- **Objectiu genèric 2:** Fomentar una educació integral des dels diversos contextos educatius.
- **Objectiu genèric 3:** Promoure la formació continua per millorar la trajectòria educativa de la població jove.
- **Objectiu genèric 4:** Millorar els percentatges de joves que tenen estudis secundaris obligatoris (ESO) i postobligatoris.

Àmbit: 1.2. Ocupació

- **Objectiu genèric 1:** Promoure la formació i la capacitació professional dels i les joves.
- **Objectiu genèric 2:** Millorar l'acompanyament al món laboral de la població jove.
- **Objectiu genèric 3:** Fomentar l'ocupació i la contractació juvenil.

Àmbit: 1.3. Habitatge

- **Objectiu genèric 1:** Vetllar per la presència d'una perspectiva jove en el Pla Local d'Habitatge.
- **Objectiu genèric 2:** Facilitar recursos i eines de suport a la població jove en l'accés a l'habitatge.
- **Objectiu genèric 3:** Informar sobre nous models de tinença d'habitatge (cooperatives d'habitatge, habitatge compartit, compra parcial, masoveria urbana...).
- **Objectiu genèric 4:** Promoure el retorn de les persones joves que han marxat per estudis o treball.

Eix estratègic 2. Inclusió

Àmbit: 2.1. Cohesió social:

- **Objectiu genèric 1:** Afavorir la inclusió del col·lectiu jove amb menys oportunitats amb accions que trenquin amb les barreres culturals i urbanístiques.
- **Objectiu genèric 2:** Vincular el teixit associatiu amb el col·lectiu estranger creant sinergies per tal d'obrir les entitats locals a les persones joves estrangeres.
- **Objectiu genèric 3:** Consolidar les accions inclusives vinculades al col·lectiu jove, promovent una mirada interseccional en les diferents actuacions.

Àmbit: 2.2. Multiculturalitat

- **Objectiu genèric 1:** Trencar amb les barreres culturals que dificulten la integració i la interacció entre diversos col·lectius de joves, promovent la igualtat entre totes les persones.

Àmbit: 2.3. Equilibri territorial

- **Objectiu genèric 1:** Facilitar l'accés als recursos i serveis de la ciutat a totes les zones de Figueres
- **Objectiu genèric 2:** Trencar amb la segregació residencial de certes parts de la ciutat.
- **Objectiu genèric 3:** Descentralitzar les accions que es realitzen amb i cap al col·lectiu jove.

Eix estratègic 3. Transformació social

Àmbit: 3.1. Participació:

- **Objectiu genèric 1:** Oferir suport a les entitats juvenils, teixint noves sinergies i mecanismes de col·laboració.
- **Objectiu genèric 2:** Promoure noves formes de col·laboració, cooperació i intercanvi entre iguals.
- **Objectiu genèric 3:** Treballar per la inclusió del jovent amb menys recursos mitjançant la participació en la vida social, cultural i associativa de la ciutat.

Àmbit: 3.2. Foment de la cultura i l'oci juvenil

- **Objectiu genèric 1:** Potenciar els mecanismes de difusió i comunicació de la programació cultural que es realitza.
- **Objectiu genèric 2:** Promoure eines de difusió i aproximació dels serveis i recursos culturals i d'oci per a les persones joves.

Àmbit: 3.3. Promoció de la salut

- **Objectiu genèric 1:** Millorar els espais d'oci i lleure per a la joventut, per tal de fer de l'oci un actiu de salut amb diversitat d'opcions.
- **Objectiu genèric 2:** Potenciar el benestar de la població jove a través de la promoció de la salut, l'esport i el benestar emocional, des d'un vessant integral de la salut.

Pla d'actuació

El pla d'actuació ha de permetre de forma esquemàtica la visualització del pla de treball que s'ha d'anar desenvolupant al llarg d'aquest pla local. **La seva funció és la d'ordenar, clarificar i concretar els objectius estratègics en accions d'intervencions**, és portar de la teoria a la pràctica, tota l'estratègica d'intervenció de la política municipal de joventut.

EIX ESTRATÈGIC	**1. Emancipació. Promoció de l'emancipació juvenil. Totes les persones joves han de poder realitzar el seu projecte vital, una trajectòria educativa i laboral completa i tenir garantit l'accés a una vida independent.**				
Àmbit.	**1. 1. Formació**				
Objectiu 1	**Garantir l'equitat, l'atenció i la prevenció en tots els processos formatius.**				
Núm.	Mesures	PROGRAMES / PROJECTES ACCIONS	Edats	Referents municipals i/o altres agents	Cronologia
1.	Lluitar contra l'abandonament escolar des d'una perspectiva de gènere i interseccional.	• Pla d'absentisme escolar. • Impuls del reforç escolar a través de la creació de 2 centres oberts. • Comissió d'absentisme escolar.	12 - 16 anys	Servei d'Educació i Infància, Servei Educatiu de l'Alt Empordà, Guàrdia Urbana.	2021 2022 2023 2024
2.	Promoure l'educació com a element generador d'oportunitats socials.	• Ajuts a estudiants que es desplacin diàriament fora de Figueres per a l'adquisició d'abonaments amb transport públic. • Beques a la joventut	12 - 16 anys	Servei de Joventut. Servei d'educació.	2021 2022 2023 2024

Objectiu 2	Fomentar una educació integral des dels diversos contextos educatius.				
Núm.	Mesures	PROGRAMES / PROJECTES ACCIONS	Edats	Referents municipals i/o altres agents	Cronologia
3.	Fomentar la col·laboració entre agents educatius del territori per impulsar una educació integral.	• Fira d'intercanvi de llibres. • Casal d'estiu. • Casal Jove. • Interlocució i col·laboració amb el CFGS d'educació infantil per a la programació d'activitats a la Factoria Lúdica i de l'Enginy (parc de Nadal). • Premi Josep M. Álvarez a treballs de recerca de medi ambient i natura. • Premi Albert Compte a treballs de recerca d'humanitats i ciències socials.	12 - 16 anys	Servei d'Educació. Servei de Joventut, Servei de Benestar Social. Servei de Joventut, Oficina Jove Alt Empordà. Servei de Joventut, Servei d'Educació, IES Ramon Muntaner. IAEDEN, amb suport de l'Ajuntament de Figueres. Institut d'Estudis Empordanesos amb el suport de l'Ajuntament de Figueres.	2021 2022 2023 2024
4.	Promoure el paper educatiu dels equipaments juvenils i equipaments culturals.	• Buc d'assaig a disposició de formacions musicals i escoles de música. • Sala polivalent per teatre, dansa, i expressió corporal. • Cursos i tallers de l'Oficina Jove de l'Alt Empordà.	16 - 24 anys	Servei de joventut i Oficina Jove de l'Alt Empordà.	2021 2022 2023 2024

Objectiu 3	Promoure la formació continua per millorar la trajectòria educativa de la població jove.				
Núm.	Mesures	PROGRAMES / PROJECTES ACCIONS	Edats	Referents municipals i/o altres agents	Cronologia
5.	Promoure l'orientació educativa per tal de facilitar la continuïtat en els estudis.	• Okup'alt. • Punt de Suport de la UOC.	12 - 16 anys	Oficina Jove de l'Alt Empordà Oficina Jove de l'Alt Empordà, UOC.	2021 2022 2023 2024
6.	Informar i assessorar en matèria de mobilitat internacional amb relació als estudis.	• Assessoria mobilitat internacional de l'Oficina Jove de la Selva.	16 - 29 anys	Oficina Jove de l'Alt Empordà.	2021 2022 2023 2024
7.	Oferir recursos i serveis per al suport a l'estudi dels adolescents i joves.	• Espais de suport educatiu i biblioteques obertes. • Aula d'Estudi per a estudiants Universitaris. • English Day.	16 - 25 anys	Serveis d'Educació, Joventut i Acció Cívica. Servei de Joventut, Consell Local de Joventut, Col·legi d'Arquitectes. Servei Educatiu de l'Alt Empordà.	2021 2022 2023 2024

Núm.	Mesures	PROGRAMES / PROJECTES ACCIONS	Edats	Referents municipals i/o altres agents	Cronologia
8.	Desenvolupar accions positives que millorin els processos i els resultats educatius de la població adolescent i jove.	• Pla Educatiu d'Entorn. • Impuls del reforç escolar a través de la creació de 2 centres oberts. • Projectes de reforç escolar impulsats pels centres de serveis socials.	12 - 16 anys	Servei d'Educació i Infància, Servei de Joventut, Serveis Socials i Oficina Jove de l'Alt Empordà.	2021 2022 2023 2024

9.	Identificar, estudiar i impulsar la possibilitat d'incorporar noves famílies professionals.	• Promoure nous cicles formatius, tant de Grau Mitjà com de Grau Superior.	16 - 29 anys	Servei d'Educació, Centres educatius i Departament d'Educació.	2022 2023 2024

Àmbit.	**1. 2. Ocupació**				
Objectiu 1	**Promoure la formació i la capacitació professional dels i les joves.**				
Núm.	Mesures	PROGRAMES / PROJECTES ACCIONS	Edats	Referents municipals i/o altres agents	Cronologia
10.	Potenciar els programes de segona oportunitat o integrals específics per a joves amb baixes qualificacions per promoure'n la reincorporació al món educatiu i la seva capacitació i acreditació professional per a la inserció al món laboral.	• Okup'alt. • Projectes Singulars. • PFI. • FP Dual. • Centre de segones oportunitats	12 - 24 anys	Servei de Joventut, Oficina Jove de l'Alt Empordà, Centres Educatius, Entitats Tercer Sector.	2021 2022 2023 2024
Objectiu 2	**Millorar l'acompanyament al món laboral de la població jove.**				
Núm.	Mesures	PROGRAMES / PROJECTES ACCIONS	Edats	Referents municipals i/o altres agents	Cronologia
11.	Elaboració d'un mapa de recursos d'orientació i ocupació juvenil a la ciutat.	• Identificació i mapificació dels serveis i recursos existents. • Ordenar, analitzar duplicitats i/o mancances en el territori.	16 - 29 anys	Servei d'Ocupació, Servei de joventut i Oficina Jove de l'Alt Empordà.	2022 2023 2024
12.	Garantir l'acompanyament personalitzat i el disseny d'itineraris professionalitzadors.	• Referent d'Ocupació Juvenil. • Programes de Garantia Juvenil.	16 - 29 anys	Servei de joventut i Oficina Jove de l'Alt Empordà.	2021 2022 2023 2024

Objectiu 3	**Fomentar l'ocupació i la contractació juvenil.**				
Núm.	Mesures	PROGRAMES / PROJECTES ACCIONS	Edats	Referents municipals i/o altres agents	Cronologia
13.	Promoure accions de prospecció i borses de treball joves i de proximitat.	• Projecte Pla Barris i/o altres iniciatives. • Borses de treball jove.	16 - 29 anys	Serveis Socials. Servei de Joventut, servei d'Ocupació i Oficina Jove de l'Alt Empordà.	2021 2022 2023 2024
14.	Impulsar i fomentar iniciatives de contractació directa de persones joves.	• Joves en pràctiques.	18 -29 anys	Servei de joventut, Oficina Jove de l'Alt Empordà, Entitats de la ciutat.	2021 2022 2023 2024

Àmbit.	**1. 3. Habitatge**				
Objectiu 1	**Vetllar per la presència d'una perspectiva jove en el Pla Local d'Habitatge.**				
Núm.	Mesures	PROGRAMES / PROJECTES ACCIONS	Edats	Referents municipals i/o altres agents	Cronologia
15.	Participar en les taules de treball per l'elaboració del Pla Local d'Habitatge.	• Pla Local d'Habitatge.		Serveis tècnics i urbanisme i Servei de Joventut.	2021 2022 2023 2024

Objectiu 2	Facilitar recursos i eines de suport a la població jove en l'accés a l'habitatge.				
Núm.	Mesures	PROGRAMES / PROJECTES ACCIONS	Edats	Referents municipals i/o altres agents	Cronologia
16.	Elaboració d'un mapa de recursos sobre habitatge.	• Identificació i mapificació dels serveis i recursos existents. • Analitzar mancances en el territori.		Oficina Comarcal d'habitatge, Servei de joventut.	2023 2024
17.	Coordinació entre l'oficina d'habitatge comarcal i el servei de Joventut.	• Taula d'habitatge.		Oficina Comarcal d'habitatge, servei de joventut i Oficina Jove de l'Alt Empordà.	2023 2024
Objectiu 3	**Informar sobre nous models de tinença d'habitatge.**				
Núm.	Mesures	PROGRAMES / PROJECTES ACCIONS	Edats	Referents municipals i/o altres agents	Cronologia
18.	Informar sobre la creació de cooperatives d'habitatge i altres iniciatives que plantegin noves modalitats de tinença.	• Sessions d'informació sobre nous models d'habitatge. • Iniciar assessorament sobre nous models de tinença.	24 - 29 anys	Servei de Joventut, Servei d'urbanisme. Servei de Joventut i Oficina Jove de l'Alt Empordà.	2022 2023 2024
Objectiu 4	**Promoure el retorn de les persones joves que han marxat per estudis o treball.**				
Núm.	Mesures	PROGRAMES / PROJECTES ACCIONS	Edats	Referents municipals i/o altres agents	Cronologia
19.	Incentivar el lloguer assequible a persones joves.	• Rebaixes fiscals (IBI's, taxes,...) als pisos que es posin a lloguer a preus assequibles. • Facilitar la interlocució i la intermediació entre propietaris i joves.	24 - 29 anys	Ajuntament de Figueres.	2023 2024

EIX ESTRATÈGIC	2. Inclusió. Un jovent inclusiu per a una ciutat inclusiva. Les persones joves han de poder tenir garantits per igual els seus drets i tenir les mateixes oportunitats per realitzar el seu projecte de vida.				
Àmbit.	**2. 1. Cohesió social**				
Objectiu 1	**Afavorir la inclusió del col·lectiu jove amb menys oportunitats amb accions que trenquin amb les barreres culturals i urbanístiques.**				
Núm.	Mesures	PROGRAMES / PROJECTES ACCIONS	Edats	Referents municipals i/o altres agents	Cronologia
20.	Treballar per incorporar la perspectiva inclusiva i comunitària en aquells espais i activitats, que puguin oferir diferents agents del municipi.	• Pla de formació per a personal municipal per treballar la mirada i els conceptes de la inclusió comunitària. • Formació en matèria d'igualtat.		Pla d'inclusió social de Figueres. Servei de Joventut, Oficina Jove de l'Alt Empordà, Servei d'Informació i Atenció a la Dona.	2021 2022 2023 2024
21.	Promoure iniciatives d'intercanvi entre els i les joves.	• Fira d'intercanvi de llibres. • Creació d'un banc del temps jove.	16 - 24 anys	Servei d'Educació i Servei de joventut.	2021 2022 2023 2024
22.	Reforçar el paper de la cultura com a eina d'inclusió social.	• #Repensem l'Embarraca't. • Dissenyar i promocionar espais culturals d'acord amb les necessitats dels col·lectius en risc d'exclusió i garantir-ne l'accés.	18 - 24 anys	Servei de Joventut i Consell Local de Joventut. Servei de joventut, PLIS, Cultura i Biblioteca.	2021 2022
23.	Generar processos participatius amb la població infantil i juvenil del municipi, incorporant la diversitat cultural.	• Consell d'infància i Adolescència de la ciutat. • Consell Local de Joventut.	12 - 18 anys	Servei d'educació i servei de Joventut. Consell Local de Joventut.	2021 2022 2023 2024

Objectiu 2	Vincular el teixit associatiu amb el col·lectiu estranger creant sinèrgies per tal d'obrir les entitats locals a les persones joves estrangeres.				
Núm.	Mesures	PROGRAMES / PROJECTES ACCIONS	Edats	Referents municipals i/o altres agents	Cronologia
24.	Promoure el coneixement de les entitats juvenils entre el col·lectiu jove amb menys oportunitats.	• Trobada d'entitats juvenils de l'Alt Empordà. • Pràctiques a les entitats.	16 - 24 anys	Servei de joventut, Oficina Jove de l'Alt Empordà i entitats. Servei de joventut, centres educatius i entitats juvenils.	2021 2022 2023 2024
25.	Reforçar el paper de l'esport com a eina d'inclusió aprofitant la fortalesa de les entitats esportives de Figueres.	• Garantir l'accés a les activitats i entitats esportives evitant motius socials, econòmics i culturals. • Convocatòria de subvencions plurianuals.	12 - 18 anys	Servei d'Esports, Serveis Socials i Servei de joventut.	2021 2022 2023 2024
Objectiu 3	**Consolidar les accions inclusives vinculades al col·lectiu jove, promovent una mirada interseccional en les diferents actuacions.**				
Núm.	Mesures	PROGRAMES / PROJECTES ACCIONS	Edats	Referents municipals i/o altres agents	Cronologia
26.	Plantejar la intervenció, vers el col·lectiu jove amb risc d'exclusió, des d'una mirada interseccional.	• Formació per a professionals sobre interseccionalitat.		Servei de joventut	2023 2024
27.	Promoure la igualtat de gènere en les activitats que es realitzin a la ciutat.	• Tallers d'igualtat. • Punt Lila per Festa Major. • #Repensem l'Embarraca't.	15 - 24 anys	Servei de joventut, Oficina Jove de l'Alt Empordà, Consell Local de Joventut.	2021 2022 2023 2024

Àmbit.	2. 2. Multiculturalitat				
Objectiu 1	**Trencar amb les barreres culturals que dificulten la integració i la interacció entre diversos col·lectius de joves, promovent la igualtat entre totes les persones.**				
Núm.	Mesures	PROGRAMES / PROJECTES ACCIONS	Edats	Referents municipals i/o altres agents	Cronologia
28.	Donar visibilitat a les i els joves d'orígens culturals diversos i en especial atenció a les noies i dones joves.	• Oferir una oferta d'activitats culturals d'origen estranger. • Facilitar espais d'interacció entre jovent de col·lectius diversos.	16 - 29 anys	Servei de joventut, serveis socials, Consell Local de Joventut. Servei de Joventut, Oficina Jove de l'Alt Empordà.	2021 2022 2023 2024
29.	Millorar l'acollida de persones nouvingudes, potenciant el suport educatiu com a eina d'integració.	• Projecte "Rossinyol"	12 - 16 anys	Servei d'Educació, Universitat de Girona.	2021 2022 2023 2024

Àmbit.	2. 3. Equilibri territorial				
Objectiu 1	**Facilitar l'accés als recursos i serveis de la ciutat a totes les zones de Figueres.**				
Núm.	Mesures	PROGRAMES / PROJECTES ACCIONS	Edats	Referents municipals i/o altres agents	Cronologia
30.	Donar visibilitat als serveis i recursos de joventut del territori.	• Campanya de difusió dels serveis de joventut a les zones de major dificultat i accessibilitat. • Programa PIDCES	12 - 16 anys	Servei de joventut i Oficina Jove de l'Alt Empordà.	2021 2022 2023 2024

31.	Millorar la connectivitat urbana de les zones més allunyades del centre de la ciutat.	• Potenciar la xarxa de carrils bici dins de la ciutat.	12 - 18 anys	Serveis de joventut, serveis d'urbanisme.	2023 2024
Objectiu 2	**Trencar amb la segregació residencial de certes parts de la ciutat.**				
Núm.	Mesures	PROGRAMES / PROJECTES ACCIONS	Edats	Referents municipals i/o altres agents	Cronologia
32.	Fer partícips al col·lectiu jove en l'elaboració del POUM.	• Oferir espais participatius al jovent que viu en zones segregades per opinar sobre el model de ciutat.	18 - 29 anys	Serveis de joventut, serveis d'urbanisme.	2021 2022
33.	Estudiar la incorporació d'equipaments juvenils en zones allunyades del centre de la ciutat.	• Pla d'equipaments juvenils de la ciutat. • Descentralitzar serveis de l'Oficina Jove de l'Alt Empordà. • Creació de 2 centres oberts.		Serveis de joventut, serveis d'urbanisme i Oficina Jove de l'Alt Empordà.	2021 2022 2023 2024
Objectiu 3	**Descentralitzar les accions que es realitzen amb i cap al col·lectiu jove.**				
Núm.	Mesures	PROGRAMES / PROJECTES ACCIONS	Edats	Referents municipals i/o altres agents	Cronologia
34.	Fomentar accions per a joves que es desenvolupin fora dels espais habituals.	• Programa PIDCES. • Potenciar els tallers i xerrades als centres educatius. • Taules temàtiques de joventut. Espais de trobada als barris.	12 - 16 anys	Serveis de joventut, Oficina Jove de l'Alt Empordà i centres educatius.	2021 2022 2023 2024
35.	Empoderar persones joves provinents de col·lectius amb menys oportunitats.	• Projecte de referents joves dins els col·lectius amb menys recursos. • Antenes joves: referents informatius	18 - 24 anys	Servei de joventut.	2023 2024

EIX ESTRATÈGIC	3. Transformació social. Protagonistes de la transformació social. Els adolescents i els joves figuerencs han de ser actors de la ciutat, amb plena llibertat per fer sentir la seva veu i per participar.				
Àmbit.	**3. 1. Participació**				
Objectiu 1	**Oferir suport a les entitats juvenils, teixint noves sinèrgies i mecanismes de col·laboració.**				
Núm.	Mesures	PROGRAMES / PROJECTES ACCIONS	Edats	Referents municipals i/o altres agents	Cronologia
36.	Suport a l'associacionisme juvenil.	• Conveni de col·laboració amb el Consell Local de Joventut. • Convocatòria de subvencions plurianuals. • Cessió d'espai i magatzem a entitats juvenils. • Cessió gratuïta de material a entitats juvenils. • Cessió de sales de reunions a entitats juvenils. • Assessorament i suport als tràmits de les entitats.		Àrea de serveis a les persones. Servei de joventut i Oficina Jove de l'Alt Empordà.	2021 2022 2023 2024
Objectiu 2	**Promoure noves formes de col·laboració, cooperació i intercanvi entre iguals.**				
Núm.	Mesures	PROGRAMES / PROJECTES ACCIONS	Edats	Referents municipals i/o altres agents	Cronologia
37.	Promoure espais d'intercanvi i interacció amb i entre les entitats.	• Trobada d'entitats juvenils de l'Alt Empordà. • Servei de mobilitat de les associacions. • Servei de mobilitat internacional: Voluntariat. • Interlocució amb les entitats de lleure educatiu per a la direcció de la Factoria Lúdica i de l'Enginy (parc de Nadal)		Àrea de serveis a les persones. Servei de joventut i Oficina Jove de l'Alt Empordà. Servei de joventut i Consell Local de Joventut.	2021 2022 2023 2024

38.	Implicar les entitats i els i les joves no associats/ des en el seguiment del Pla Local de Joventut.	• Taula de seguiment del pla local de joventut.		Servei de joventut i entitats juvenils i joves no associats.	2021 2022 2023 2024
Objectiu 3	**Treballar per la inclusió del jovent amb menys recursos mitjançant la participació en la vida social, cultural i associativa de la ciutat.**				
Núm.	Mesures	PROGRAMES / PROJECTES ACCIONS	Edats	Referents municipals i/o altres agents	Cronologia
39.	Fomentar espais d'interlocució amb l'administració local.	• Consell d'infància i adolescència de la Ciutat. • Consell Local de Joventut.	12 - 14 anys 18 - 29 anys	Servei d'educació, Servei de joventut i Consell Local de Joventut.	2021 2022 2023 2024
40.	Potenciar espais de participació individual en el marc d'activitats consolidades.	• #Repensem l'Embarracat. • Projecte de referents joves dins els col·lectius amb menys recursos.	16 - 24 anys	Servei de joventut.	2021 2022 2023 2024

Àmbit.	**3.2. Foment de la cultura i l'oci juvenil.**				
Objectiu 1	**Potenciar els mecanismes de difusió i comunicació de la programació cultural que es realitza.**				
Núm.	Mesures	PROGRAMES / PROJECTES ACCIONS	Edats	Referents municipals i/o altres agents	Cronologia
41.	Millorar la comunicació de les xarxes socials per tal de fer-la més atractiva al jovent.	• Pla de comunicació dels serveis de joventut. • Xarxes socials de l'Oficina Jove de l'Alt Empordà • Renovació del portal de joventut a la web municipal.		Servei de joventut i Oficina Jove de l'Alt Empordà.	2021 2022 2023 2024

Objectiu 2	**Promoure eines de difusió i aproximació dels serveis i recursos culturals i d'oci per a les persones joves.**				
Núm.	Mesures	PROGRAMES / PROJECTES ACCIONS	Edats	Referents municipals i/o altres agents	Cronologia
42.	Acostar la programació de les activitats municipals a la població jove.	• Reforçar els recursos de proximitat que impulsen activitats d'oci, de lleure i culturals. • Vincular el teixit associatiu a la creació de programació cultural.		Servei de joventut i Oficina Jove de l'Alt Empordà.	2022 2023 2024

Àmbit.	**3.3. Promoció de la salut.**				
Objectiu 1	**Millorar els espais d'oci i lleure per a la joventut, per tal de fer de l'oci un actiu de salut amb diversitat d'opcions.**				
Núm.	Mesures	PROGRAMES / PROJECTES ACCIONS	Edats	Referents municipals i/o altres agents	Cronologia
43.	Millorar els espais públics destinats al col·lectiu jove.	• Pla de millora dels espais juvenils. • Potenciar la xarxa de carrils bici dins de la ciutat.	12 - 18 anys	Servei de joventut i servei d'urbanisme.	2023 2024
44.	Estudiar la incorporació d'equipaments juvenils en zones allunyades del centre de la ciutat.	• Pla d'equipaments juvenils de la ciutat.	12 - 18 anys	Servei de joventut i servei d'urbanisme.	2023 2024

Objectiu 2	Potenciar el benestar de la població jove a través de la promoció de la salut, l'esport i el benestar emocional, des d'una vessant integral de la salut.				
Núm.	Mesures	PROGRAMES / PROJECTES ACCIONS	Edats	Referents municipals i/o altres agents	Cronologia
45.	Promoure els hàbits saludables entre la població juvenil.	• Xerrades i tallers als centres educatius. • Serveis de salut de l'Oficina Jove. • Activitats de foment de la salut. • Programa central salut mental	12 - 18 anys	Servei de joventut i Oficina Jove de l'Alt Empordà SEAE	2023 2024
46.	Incentivar la pràctica esportiva del jovent.	• Programa de suport a les entitats esportives. • Instal·lacions esportives. • Beques esportives.	12 - 24 anys	Servei d'atenció a les persones, servei d'esports.	2023 2024

Seguiment i Avaluació

INTRODUCCIÓ

Garantir una correcta avaluació del Pla és una de les prioritats de l'equip, motiu pel qual s'han treballat per tal de definir al detall els diversos mecanismes d'avaluació, així com els criteris i indicadors que han de permetre fer un bon seguiment dels resultats.

Així doncs s'han previst diversos òrgans i espais d'avaluació i seguiment que tenen com a objectiu garantir que el Pla es desenvolupa segons els criteris i terminis previstos. Alhora que ha de permetre ajustar-se a les necessitats canviants i assentar les bases dels futurs Plans Locals.

Presenten a continuació els espais previstos.

Avaluació Continuada

Descripció

L'avaluació continuada té l'objectiu de recollir la valoració de tècnics i tècniques, i usuaris i usuàries en cadascuna de les actuacions dels programes per tal d'introduir canvis, ajustos o millores en el seu desplegament, si es considera adient.

Alhora les valoracions recollides seran d'utilitat per tal de disposar d'informació per l'avaluació anual i final.

Agents implicats/des

- Els i les participants a les activitats/accions/programes.
- Organitzadors/es, en el cas que l'activitat no sigui pròpia de la regidoria de Joventut.
- L'equip de la regidoria de Joventut, com a responsable del desplegament.

Temporalització

La valoració de les activitats per part dels i les agents implicats/des es realitzarà al finalitzar les activitats/accions/programes.

Aquesta temporalitat es pot veure modificada si els i les diferents agents implicats/des així ho consideren necessari.

Metodologia

- En el cas de les activitats s'elaborarà una fitxa estàndard que es repartirà als i les participants. Els organitzadors i organitzadores també disposaran d'una fitxa per poder, sota el seu criteri, fer arribar la seva opinió o valoració.
- La regidoria de Joventut també disposarà d'una fitxa estàndard per valorar tant les activitats com les actuacions que es desenvolupin.
- El resultat del buidatge de les fitxes es treballarà a les reunions de coordinació que es considerin.

Avaluació Anual

Descripció

S'elaborarà a finals de cada any natural i té com a objectiu valorar el funcionament dels programes, així com el resultat de l'avaluació continuada. D'altra banda, serà el moment de revisar, amb certa perspectiva, el desplegament del PLJ, passat i futur, així com l'adequació de les actuacions als objectius.

Agents implicats/des

- Polítics/ques: regidor o regidora de Joventut, així com aquells regidors o regidores l'àmbit dels quals, hagi tingut un paper destacat en les actuacions recollides.
- Equip de la regidoria de Joventut i altres professionals que hagin tingut un paper destacat en les actuacions dels programes.
- Persones de serveis o organismes externs a l'Ajuntament, si és el cas.
- Representants del col·lectiu jove i/o de les entitats juvenils, si és el cas.

Temporalització

Al mes de desembre de cada any amb el Pla en vigència. A excepció de l'any 2023 que es celebrà al mes d'octubre, abans de la sessió d'avaluació final.

Metodologia

L'objectiu de l'avaluació anual és analitzar amb certa perspectiva l'evolució del desplegament del PLJ en funció dels objectius establerts. Per fer-ho possible es realitzaran sessions de treball amb els i les diversos/es agents esmentats/des.

Caldrà disposar dels resultats de les avaluacions continuades.

Avaluació Final

Descripció

Es celebrarà a final del període de vigència de l'actual PLJ. Té com a objectiu valorar el desplegament dels programes i del conjunt del PLJ.

El resultat de l'avaluació ha de ser útil per afrontar el següent PLJ i, per tant, aportar aquells canvis i millores que s'hagin considerat necessaris.

Agents implicats/des

- Polítics/ques: regidor o regidora de Joventut, així com aquells regidors o regidores l'àmbit dels quals, hagi tingut un paper destacat en les actuacions recollides.
- Equip de la regidoria de Joventut i altres professionals que hagin tingut un paper destacat en les actuacions dels programes.
- Persones de serveis o organismes externs a l'Ajuntament, si és el cas.
- Representants del col·lectiu jove i/o de les entitats juvenils, si és el cas.

Temporalització

L'últim trimestre de 2023.

Metodologia

L'objectiu de l'avaluació final és analitzar el grau de compliment i d'adequació del PLJ, per tant caldrà disposar del resultat de les avaluacions continuades i anuals.

Per fer-ho possible es realitzaran sessions de treball amb els diversos i diverses agents esmentats.

A diferència de les anteriors avaluacions, cal prendre una clara consciència de visió de futur, ja que el resultat de l'avaluació final, ha de determinar en bona part l'elaboració del següent PLJ.

Tancament

INTRODUCCIÓ

La regidoria de joventut de l'Ajuntament de Figueres fa anys que treballa amb el col·lectiu jove. El Pla Local de Joventut 2020-2023 representa un pas més en l'evolució de les polítiques de joventut, però també un petit punt i a part en el seu plantejament. La nova realitat socioeconòmica ho requereix.

La diagnosi ha posat sobre la taula la realitat d'un col·lectiu, i el PLJ vol donar resposta a les necessitats detectades, i ho fa donant prioritat a les polítiques d'emancipació, al treball inclusiu de tots els col·lectius i a la transformació social com a eina d'empoderament juvenil. És aquest doncs el punt de partida de les noves polítiques de joventut de l'Ajuntament de Figueres.

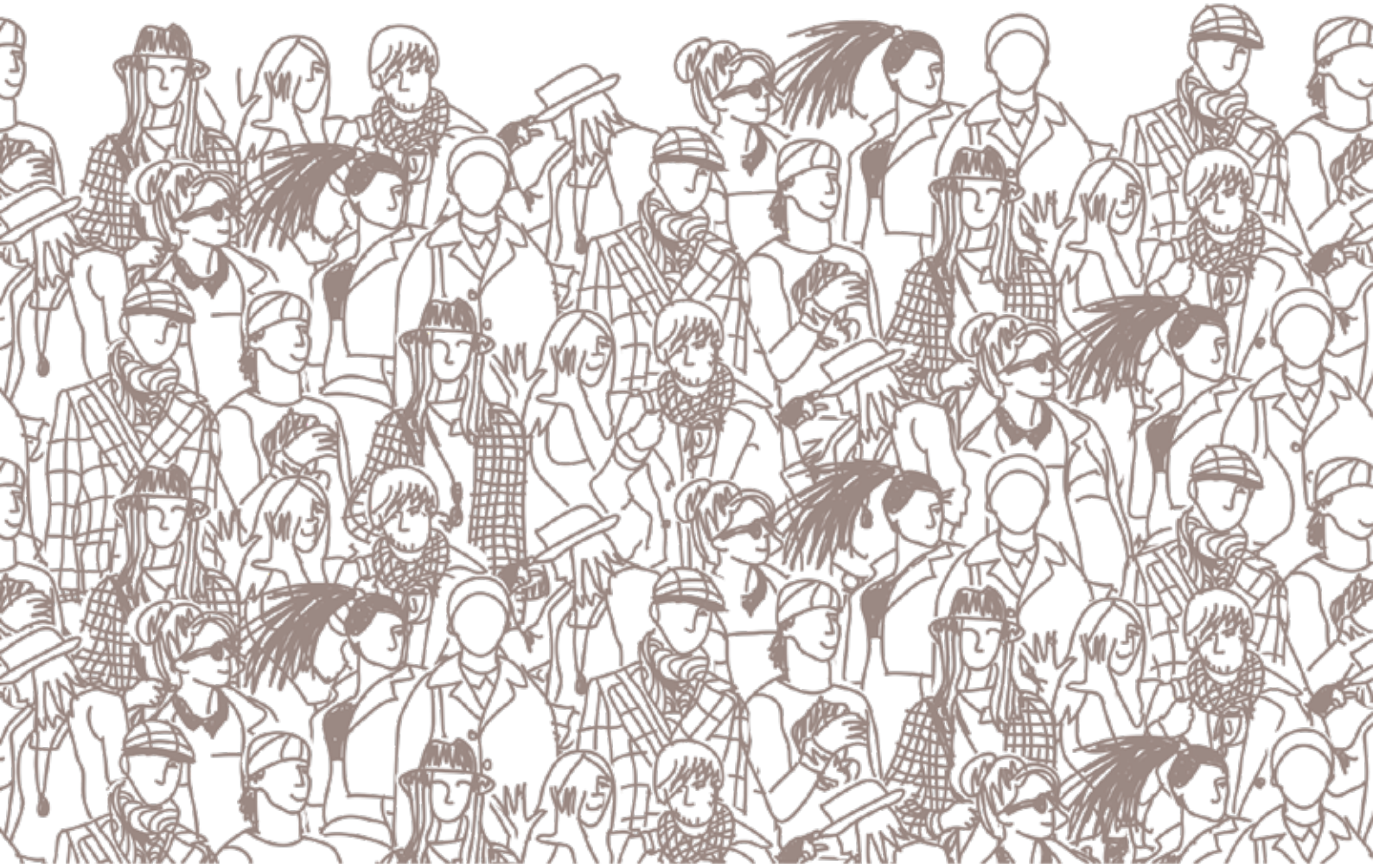

El retorn i la difusió del PLJ

Tal com queda recollit en el mateix PLJ el procés d'elaboració requereix en última instància del retorn de la informació a totes les persones implicades -joves associats/des, joves a títol individual, tècnics i tècniques, i polítics i polítiques- així com a la resta de la ciutadania, especialment al col·lectiu jove.

Durant el procés d'elaboració i mentre es tancaven les etapes corresponents a l'elaboració del Pla, s'ha anat lliurant els documents a les persones que han participat del procés, permetent correccions, noves incorporacions d'informació... fins a obtenir un document consensuat.

Un cop tancat el Pla s'engegaran les següents actuacions per a donar a conèixer el PLJ i les propostes que acull:

- Presentació del PLJ un cop s'aprovi pel Ple Municipal.
- Enviament d'exemplars del document a totes les persones que han participat en l'elaboració del Pla i a les persones que hauran d'aplicar-lo.
- Difusió del PLJ d'una forma entenedora a través dels canals propis de l'Ajuntament i els específics de la regidoria de Joventut.

Més enllà de procurar donar a conèixer el PLJ a tota la població amb especial atenció als professionals implicats i al jovent del poble, un aspecte molt important és poder continuar treballant amb els i les joves que s'han implicat en l'elaboració de la política pública. Per a fer-ho, l'equip de joventut contactarà amb les persones participants i es mirarà la millor opció per mantenir el contacte amb cadascuna d'elles.

El seguiment

El procés d'elaboració del PLJ ha implicat una sèrie de persones i ha creat sinergies que val la pena aprofitar i dotar de continuïtat. Alhora, caldrà fer seguiment i anar analitzant com es va desenvolupant el PLJ d'una forma més o menys regular.

És per aquest motiu que més enllà de les reunions establertes entre l'equip de joventut i les reunions de treball amb les àrees implicades per desenvolupar actuacions concretes, es farà una reunió de seguiment anual, per tal de revisar l'execució del PLJ i establir prioritats i correccions de cara el següent any. El Pla Local de Joventut de Figueres 2020-2023 és un document viu i atent a la realitat.

Consideracions finals

El **PLJ ha de ser una eina de treball** que dirigeixi l'Ajuntament de Figueres cap a bon camí i cap a l'**obtenció dels objectius plantejats i dels resultats definits.**

És per això que s'espera que **d'aquí a quatre anys**, la implementació de polítiques emancipatives que facilitin al jove la realització del seu projecte de vida, siguin **una realitat consolidada.** S'espera que la regidoria de Joventut sigui eina per a la transformació social del col·lectiu jove i una eina i recurs més per a l'apoderament del col·lectiu. I també, que esdevingui un element més del treball conjunt que es realitza a l'Ajuntament per la inclusió dels col·lectius amb menys oportunitats.

Pla Local de Joventut 2020 - 2023
Annexos

Buidatge sessions de treball de diagnosi

Recollida de reflexions

Sota aquestes línies exposem les aportacions tal i com han estat recollides en els diferents grups de treball de diagnosi, amb l'objectiu de visualitzar amb certa facilitat les aportacions dels diferents col·lectius implicats.
Les reflexions s'apunten doncs tal i com han estat recollides, és a l'apartat d'Anàlisi de la Realitat Juvenil on les reflexions apareixen correctament desenvolupades i integrades a la resta de la informació disponible.
Els grups de treball realitzats i que s'exposen a continuació han estat:

- Dues sessions amb el grup motor del PLJ (regidor de joventut, tècnic municipal de joventut i tècnic comarcal de joventut.
- Sessió amb professionals de diferents àrees municipals.
- Sessió amb els portaveus dels grups municipals a l'oposició.
- Dues sessions amb el Consell d'Infància i adolescència de la Ciutat de Figueres.
- Sessió amb entitats juvenils.
- També s'exposa l'entrevista en profunditat realitzada en la fase de diagnosi.

Sessió (virtual) de treball de diagnosi de la realitat juvenil

PLJ de Figueres 2021-2023

Dimarts, 21 i 28 d'abril de 2020 a les 12:00 h.

Participants:

- Regidor de joventut: Josep Alegrí
- Tècnic de joventut: Ferran Campistol
- Tècnic comarcal de joventut: Joan
- Tècnic de Neòpolis: Amadeu Breva

Eixos PNJCat: Educació / Treball / Habitatge / Salut / Cultura i oci / Participació / Cohesió social i equilibri territorial.

Àmbits particulars: Inclusió i problemàtiques socials / Àrea urbana / Emancipació

Treball coordinat: Figueres (capital) de comarca / Oficina Jove de l'Alt Empordà

El grup de debat comença exposant un dels àmbits de molta rellevància que la diagnosi hauria de reflectir i que és el de la **cohesió social i la inclusió**. A tall informatiu es comenta que des de l'oficina jove han detectat que principalment hi ha joves estrangers que fan estades curtes a diverses poblacions de la comarca, principalment a causa del treball estacionalitzat i que Figueres com a capital és un pol d'atracció. Reconeixen que la comarca és diversa i que recentment hi ha un gruix de comunitat centreamericana que ha vingut de cop en els últims anys.

S'afegeix la percepció que hi ha joves (secundària) que fan un anar i venir. Gent que arriben, s'estan un temps, però no acaben d'establir-se (possiblement jovent provinent d'aquestes famílies que fan treball estacional).

El tècnic de joventut fa una altra aportació en referència a les dades quantitatives. Considera que aquesta dada de que un de cada dos joves és estranger, no es té molt en compte en gran part de les polítiques municipals. Pensa principalment en les polítiques participatives, on el col·lectiu jove té menys presència i si a més és col·lectiu estranger, encara té menys participació. Sobretot en les franges més joves hi ha dificultat perquè accedeixin a les entitats.

Afegeix, però, que una fortalesa que pot haver-hi és el consell ciutadà d'infants, ja que allà a les escoles hi ha representació de tothom, hi ha més presència de persones nouvingudes i per tant s'estan educant en la cultura participativa. Aquests infants, quan passin a l'adolescència i la joventut portaran un bagatge participatiu que pot ajudar a revertir la situació.

Preguntant sobre les demandes que es reben a l'OJ, el tècnic comarcal, comenta que les consultes són diverses segons el col·lectiu immigrat i l'autòcton. Exposa que el col·lectiu immigrat demana principalment sobre temes assistencials en temes com l'educació i la formació, el treball, etc., mentre que el jovent "autòcton", més aviat pregunta sobre activitats participatives i accions puntuals i de tipus cultural. També fan demandes al servei de treball, però són molt diverses i encarades a buscar feina d'alt nivell formatiu.

Afegeix, però que en molts casos, el motiu per no participar en les activitats culturals que ofereixen a l'OJ no és només per temes econòmics sinó que també culturals. En aquest sentit, s'apunta que és primordial treballar per evitar un possible doble exclusió, a part de ser immigrants, que no hi hagi exclusió entre els mateixos immigrants en funció de l'origen. Comenta que segons quines activitats, els diferents grups se les fan seves i no interactuen entre ells.

Parlant sobre la interacció entre grups de joves, s'aprofita per preguntar si en altres espais més normativitzats, com els centres educatius es dóna la mateixa situació que en espais "lliures". El regidor de Joventut, comenta que als IES, en els espais que no són d'aula, també es pot donar aquesta realitat, cada grup té el seu espai i potser hi ha poca interrelació, però que en l'àmbit d'instituts s'hi treballa i a la llarga el treball d'interacció donarà resultat.

Sobre com es treballa la integració, es comenta que a infantil i primària es treballa molt, la cooperació i la igualtat, la integració i quan arriben a la secundària tot aquest treball es perd. El regidor corrobora aquesta percepció. El llistat de recursos del servei educatiu municipal va molt enfocat a infants i no pas tant a secundària, on els recursos desapareixen.

Pel que fa a la situació sobre la **trajectòria educativa**, el tècnic comarcal comenta que és cert que a secundària s'incorporen noves temàtiques, però són espais informatius i que no aprofundeixen (sobretot als temes de consums de tòxics, sexualitat, addiccions...). I hi ha molts joves que tampoc accedeixen a aquesta formació, ja que abandonen els estudis prematurament.

En l'àmbit d'ubicació geogràfica, hi ha dos nuclis (barri de Sant Joan, zona oest) i la zona de la Marca de l'Ham. Són dos barris amb casuística diferent, però que són "guetos". A cada barri hi ha una escola que acullen els infants que viuen en aquest barri.

La realitat social dels barris a Figueres és diversa. El barri de Sant Joan té una concentració de població gitana molt alta, mentre que la Marca de l'Ham, hi ha principalment col·lectiu immigrant. Després tenim que al barri de Sant Josep i barri del Poble Nou hi ha centres de primària que són centres d'alta complexitat, així com el Narcís Montoriol.

Parlant sobre la realitat d'aquests barris, es comenta la necessitat d'equipaments al barri de Sant Joan. Afegeix que està en la mateixa situació que fa 20 anys i que el 2000 es va inaugurar la Llar d'infants del bon pastor, últim equipament realitzat en aquella zona. És cert que la zona esportiva de Figueres està a tocar d'aquest barri, però "està d'esquena" (l'orografia fa que els equipaments quedin d'esquena al barri i que per tant, la gent d'aquella zona no hi accedeixi).

Sobre els recursos destinats, es comenta que des de serveis socials s'ha anat contractant personal específic per dinamitzar aquests barris, però que no hi ha una estructura de treball orgànica entre serveis socials, joventut, educació, treball que facin una tasca transversal i que per tant tot queda a les oportunitats que sorgeixen en funció de cada moment i que per tant són actuacions intermitents.

Un altre tema que es debat, és la **situació laboral** i d'accés al mercat de treball del jovent figuerenc. Des de l'OJ s'exposa que tenim una gran bossa de joves precaritzats, que trobaran feines de baixa qualificació. S'afegeix que sortir d'aquest bucle els serà molt difícil. La seva percepció és que falten recursos clars, que no siguin pedaços. Calen serveis més estabilitzats, a l'estil de cases d'oficis i no tant accions concretes que tenen una durada determinada.

També a l'altra banda hi ha els joves amb talent. Considera que es perd el capital que generem des de la comarca, ja que molts joves marxen a estudiar a fora (Girona/Barcelona) i no tornen perquè no hi ha feines de qualitat. En aquest sentit, hi ha l'opinió contrària, en el sentit que Figueres està molt ben comunicada (amb l'AVE) cap a Girona i Barcelona i això fa que el jovent pugui anar i tornar a treballar (o formar-se) sense perdre el fet de viure a la ciutat. Amb tot es coincideix que hi ha poca diversitat quant als sectors d'ocupació i que segons quins perfils professionals tenen poca sortida professional.

En aquest sentit, el regidor comenta que caldria explotar tot el tema del sector logístic, ja que Figueres i la comarca en general, tenen una bona ubicació geogràfica i de comunicacions.

Pel que fa a la **transició domiciliar** i el que afecta les polítiques d'habitatge, el tècnic municipal comenta que a Figueres no hi ha una política pública adreça i pensada pel col·lectiu jove i que ja ve de lluny. Comenta que el darrer POUM és del 1983 i per tant la realitat ha canviat moltíssim. Ara sembla que s'està posant fil a l'agulla al nou POUM i que caldria tenir molt present la visió del col·lectiu jove.

Revisant les dades quantitatives, exposa que els preus de mercat de lloguer, excepte els dos barris concrets (Marca de l'Ham i Sant Joan), no hi ha grans diferències i per tant les dades quantitatives són realistes.

Es comenta que en els darrers anys ha existit la tendència del col·lectiu jove a marxar fora de Figueres i anar a buscar una casa adossada a urbanitzacions properes d'altres municipis i que en l'actualitat s'hi ha afegit una nova tendència d'anar a viure a pobles (i no tant en urbanitzacions), malgrat que el dia a dia el continuen fent a Figueres. És gent que se sent de Figueres i continua utilitzant els seus recursos i serveis.

El tècnic comarcal afegeix a aquesta aportació que la gent nouvinguda ha substituït aquest grup que marxa. Comenta, en referència als temes de participació, que és nouvinguda i que no participa.
Sobre el parc immobiliari, es comenta que hi ha cases i pisos buits. Hi ha un registre de cases/pisos ocupats amb gent que hi viu i que els estudis realitzats, sobre els pisos deshabitats al centre de Figueres calculen que hi ha un 80% d'habitatges (sobretot pisos a sobre de les botigues) buits. En aquest sentit, l'Ajuntament està fent un cens d'habitatges buits.

Un cop analitzats els àmbits que fan referència als eixos emancipats (formació, treball i habitatge), és moment d'encetar l'anàlisi de les polítiques d'àmbit participatiu.

Pel que fa a la **cultura i l'oci juvenil** hi ha una reflexió compartida per tothom i és que es té la sensació que hi ha dos tipus d'oci juvenil, un primer que planteja la festa en termes d'igualtat, punt lila, paritat en els grups que es contracten...i una ideologia contrària, que no es planteja mai aquestes qüestions. Es puntualitza que és un tema generalitzat entre el col·lectiu jove, i no pas exclusiu de Figueres.

En general, els joves que participen a les activitats i estan en entitats són els que realitzen aquest oci més paritari. A aquest fer se li afegeix que Figueres té un bon gruix d'entitats juvenils i amb joves participatius, però, després hi ha un conjunt molt nombrós de joves, que té aquesta altra forma de participació i oci. Es fa el comentari que potser l'administració no hi sabem arribar a aquest segon grup.

El tècnic municipal diu que ja hi ha algunes propostes on els joves s'acosten a l'administració per poder participar (pelea de gallos, etc.), però que va tenir el rebuig des de la mateixa administració. Són dues ideologies que es realitzen en paral·lel, que no contacten, però tampoc entren en conflicte.

Des de l'ajuntament s'intenta captar aquest nou jovent, però no hi ha hagut resposta a l'hora d'organitzar segons quines activitats. Es comenta que és difícil que aquests nous joves entrin en la dinàmica d'aquestes noves associacions.

Es coincideix en el fet que Figueres té una oferta cultural i d'accés a l'oci bastant completa, principalment dirigida al jove que participa en les entitats (temporades de teatre, amb preus reduïts, cessió d'espais, sala de creativitat, centre cívics amb activitats gratuïtes, etc.).

Finalment, des de l'OJ han vist que a través de la música i la dansa sí que han trobat aquesta utilització dels serveis i recursos de l'administració per part dels dos grups. Un l'utilitza de forma reglada i formal i els altres més de manera lliure. Explicita, però que no interactuen i que és un repte a plantejar en aquest nou PLJ.

Enllaçat amb l'àmbit de l'oci, es debat sobre l'estat de la salut, entesa no com a la mancança de patologies sinó com un factor integral, que afecta tant físicament com emocionalment. Parlant sobre els consums que realitza el jovent, es considera que no hi ha més "botelló" que a altres llocs i també que a escala de festes no hi ha un creixement d'emergències vinculades a gran quantitat de consum d'alcohol.

A Figueres hi ha força recursos per la prevenció de la salut i es fan molts esforços, però els resultats sembla que són iguals que en altres poblacions o zones territorials. Es treballa molt per la prevenció i la informació i també des d'altres visions de la salut, com la salut emocional.

En general, però, es percep que des de la crisi econòmica de fa 10 anys, el tema de la botelló va anar en augment i més recentment detecta un creixement en temes de cànnabis, ja no només per l'autoconsum, sinó com a forma de subsistència.

Finalment, es tracta el tema de l'educació sexual on es considera que moltes vegades la informació que es transmet no acaba d'entrar i fer incís en el col·lectiu. Afegeixen que un tema poc abordat és el de les noves addiccions a pantalles.

Un altre àmbit que planteja el Pla Nacional de Joventut i del qual se n'han fet algunes pinzellades anteriorment és el de la **participació**. A Figueres hi ha el Consell Local de Joventut (òrgan amb personalitat jurídica pròpia, és independent i pot fer convenis amb l'administració). En l'àmbit municipal es comenta que depèn massa de la junta que hi ha al davant i que en funció de les ganes fan més o menys.

Torna a comentar-se la bona salut associativa que Figueres té quant a entitats i en. Es valora que l'estructura que hi ha d'entitats és potent, però que hi haurà entitats que si no s'adapten a les noves maneres de convenir-se amb l'ajuntament (papers, memòries, etc.) a la llarga acabaran desapareixent. Per contra, es coincideix en afirmar que el col·lectiu que no està en les entitats és difícil que s'interrelacioni amb l'ajuntament.

En l'àmbit comunicatiu tot passa per l'OJ. El tècnic comarcal considera que les xarxes són un element clau i la web també és una eina potent, ja que no hi havia cap contacte directe amb el jovent a escala virtual.

Per acabar aquesta anàlisi es planteja el tema de la **mobilitat i l'equilibri territorial.** Es coincideix en el fet que no és un tema que preocupi, malgrat el vehicle privat és l'opció més utilitzada. Hi ha molt transport i variat a més de les ajudes que es donen des de l'Ajuntament. Però també és cert, que existeix una altra realitat, sobretot pel jovent de fora la comarca i que per sortir de figueres és diferent de la realitat per arribar a Figueres, és a dir de comarca cap a Figueres. La capital és un pol d'atracció, però no està acompanyat d'un bon servei de transport públic, i això descompensa la realitat territorial de l'entorn més proper a la ciutat.

Sessió (virtual) de treball de diagnosi de la realitat juvenil

PLJ de Figueres 2021-2023

Divendres, 17 de juliol de 2020 a les 12:00 h.

Participants:

- Tècnic de joventut: Ferran Campistol
- Tècnic d'ocupació: Helena Lázaro
- Tècnic d'educació: Núria Castells
- Tècnic d'habitatge: Francesc Saiz
- Educador social: Beth Lázaro
- Tècnic de Neòpolis: Amadeu Breva

Eixos PNJCat: Educació / Treball / Habitatge / Cohesió social

Àmbits particulars: Inclusió i problemàtiques socials / Àrea urbana / Emancipació

El tècnic de Neòpolis fa una introducció a la sessió de treball i exposa els temes i eixos a debatre.

Es comença amb un tema cabdal per les polítiques municipals i en especial de joventut, com és la **inclusió.** Comença la intervenció la Beth Lázaro, exposant que la seva feina principal està vinculada a un projecte amb els IES. Comenta que darrerament es troben amb dificultats de contactar amb les famílies i que la COVID ha agreujat aquestes problemàtiques. També les dificultats econòmiques són molt presents en determinats col·lectius.

Afegeix que hi ha 2 o 3 barris amb molt de jovent al carrer, sense un objectiu clar. El fet de no tenir un objectiu clar, fa que passin l'estona fumant o bevent. Considera que en aquest sentit, que cal una xarxa de centres oberts dedicats a joves perquè actualment només n'hi ha un. En aquest aspecte, en Francesc Saiz afegeix que està previst que s'obrin 2 centres oberts més destinats al jovent.

Es comenta que a Figueres hi ha un nivell de pobresa important i això fa que molts joves abandonin el sistema escolar per buscar feina i així poder ajudar amb l'economia familiar. A aquest fet se li afegeix una desmotivació per seguir amb els estudis. El fet que hi hagi poques places a la UEC, l'accés és molt limitat i agreuja la situació d'abandonament escolar prematur.

La Núria Castells corrobora aquesta idea que falten força recursos per acollir aquest volum de jovent que no segueix el curs establert. A més molts demostren desconeixement sobre que fer amb el seu futur, es denota manca d'acompanyament i assessorament per la manca de recursos i el gran volum de jovent que ho necessita. Es pregunta sobre l'escola d'adults i la tasca que pugui fer de seguiment d'aquests joves que abandonen el sistema educatiu i després passen pel món laboral (amb èxit o sense). Comenten que fan seguiment d'aquests joves i que els deriven cap a ocupació o els recomanen tornar a formar-se a l'escola d'adults. Des d'ocupació fan èmfasi que ara molts llocs de treball demanen tenir la ESO com a estudis mínims i per això es vincula molt el treball amb educació.

En Francesc afegeix que hi ha el Pla integral del poble gitano que es duu a terme al Pous i pagès. És un projecte que intenta implicar als familiars per combatre l'absentisme entre la població gitana i que puguin treure's l'ESO com a mínim i així tenir uns estudis mínims per accedir al mercat laboral.

Un altre col·lectiu que es treu a debat és el dels menors no acompanyats. L'Helena exposa que la Generalitat ha tret dos programes vinculats al treball i formació. Un per contractar 10 persones que per la covid s'hagin quedat sense feina (no és exclusiu per a jovent). I el programa joves tutelats i extutelats. És una prova pilot, ja que els temes de regulació amb feina en un ajuntament encara no s'ha provat. És un projecte que s'iniciarà a l'octubre i està coordinat amb altres àrees i entitats que tenen joves tutelats. Complementa la informació, la Beth, que exposa que a Figueres hi ha 5 pisos (d'entitats) de menes. 2 de nois i 3 de noies.

Pel que fa a temes d'inclusió, s'acaba per comentar que a les entitats del municipi hi ha poca inclusió. És molt difícil que els nanos s'acostin a aquestes entitats ja sigui participant en les seves activitats com per formar-ne part.

Finalment es comenta que hi ha un projecte sobre les drogodependències que s'està iniciant. És un projecte amb el CESMIJ. Tot i que hi ha aquest projecte, a la pregunta de si és una problemàtica molt concreta del jovent, es comenta que és una problemàtica més, que no destaca per sobre de les altres.

Encetem els temes d'**ocupació**. L'Helena exposa que es gestionen alguns programes destinats al jovent. Tenen la referent d'ocupació juvenil que dóna suport en aquesta i altres programes. Comenta que el problema principal és amb joves que no tenen l'ESO i tenen menys de 18 anys. Tot i haver-hi els PFI's detecten que falten formacions de caràcter ocupacional. Afegeix que es va començar a treballar amb empreses a escala de comarca i amb els cicles formatius dels centres de secundària per potenciar els certificats de professionalitat de nivell 1 i també poder fer els itineraris fins a nivell 2 i nivell 3. Es comenta que cal aprofitar la indústria perquè si no es tendeix a una activitat econòmica molt enfocada a la temporalitat (època d'estiu). Ara mateix les formacions ocupacionals que hi ha són molt bàsiques i curtes. En aquest sentit, s'aporta que molts de joves que no hi accedeixen ho fan per desinterès. Segons ells, diuen que si són curtes no els interessa però si són llargues tampoc.

Com ja s'ha comentat anteriorment, fan molt de treball per demanar que tornin a l'ESO per treure's el títol perquè en l'àmbit contractual cada cop costa molt, les empreses no ho volen.

Com deien, pel que fa als tipus de contractacions, hi predomina la temporalitat. És un problema estructural, però que afecta i molt al col·lectiu jove. En aquest sentit, l'aposta del servei d'ocupació és per feines que tinguin una durada que no estigui vinculada a la temporada (principalment d'estiu).

L'Helena aprofita per comentar que també atenen a un altre perfil de jove, aquell que estudis i estan formats. Per aquest grup de jovent, es du a terme el projecte de joves en pràctiques, vinculat al programa Garantia Juvenil del SOC. Tot i saber la situació de dificultat per accedir al mercat de treball del jovent, cada any els costa ocupar les cinc places que demanen en el projecte.

Sobre aquest col·lectiu, tenen detectat que si troben feina vinculada a la seva formació, ja no tornen al servei i que si troben feina que no és dels seus estudis, és feina de nivell inferior al titulat. Tant en un sentit com en l'altre, hi ha la percepció que en general, el jovent que troba feina a fora de Figueres (feina més estable i vinculada a la seva formació) és un jovent que ja no torna al municipi.

Un altre dels temes essencials a tractar és el de la **trajectòria educativa**. La Judit exposa que té contacte amb els responsables dels centres de secundària i que existeix una bona coordinació. Aquests darrers mesos s'ha notat molt l'escletxa digital amb certs col·lectius de joves que tenien dificultats per accedir a equipaments i material, així com una bona xarxa de wifi. En aquest sentit, consideren que aquesta escletxa digital dificulta l'opció d'alternatives a la formació "normal" com podria ser una formació online com l'IOC.

S'afegeix que per la COVID han entrat casos nous a serveis socials, per exemple durant un mes i mig, hi havia uns 20-25 caos nous diaris. Comenten que han detectat un augment de relacions deteriorades a causa del contacte diari que hi ha hagut a les famílies, entre el jovent i els seus pares/mares.

Això ha afectat molt a la desmotivació en general dels adolescents. És comentat que si bé els casals ajuden amb els infants i adolescents però amb joves no, perquè hi ha menys oferta i arriben a una franja d'edat limitada. En Ferran comenta que s'ha fet el CIATE amb el consell esportiu, però que amb els joves, en general, costarà més perquè no hauran tingut aquest recurs durant l'estiu.

En Ferran aprofita per comentar que molts recursos que hi ha a l'etapa de primària desapareixen a secundària i sembla com que no calgui treballar la inclusió, com si la feina ja estigués feta.

El quart tema estratègic a abordar és el vinculat a les polítiques d'**habitatge i emancipació domiciliar**. En Francesc comenta que hi ha el problema estructural del preu del lloguer i que es deixa tot en mans del mercat immobiliari i per això el preu del lloguer és difícil d'assumir pel col·lectiu jove.

Exposa que les polítiques d'habitatge de Figueres s'han centrat en emergència social. Que no es va més enllà. Malgrat això, s'està creant una oficina d'habitatge per tal d'implementar polítiques municipals amb la idea de crear una borsa de lloguer públic de l'ajuntament per a joves que no són utilitzen els recursos de serveis socials, és a dir, més enllà dels habitatges d'emergència social.

Un tema vinculat a l'habitatge és el tema de les ocupacions il·legals. Hi ha una percepció que hi ha un nombre elevat d'ocupacions i aquestes són fetes per joves i dones. En aquest sentit, exposa que s'ha començat una taula per engegar el tema sense llar, no exclusiu als sense sostre i que pot afectar a joves que volen marxar de casa i no poden.

També fa un apunt, considera que també hi ha "racisme" en les immobiliàries, en el sentit que depèn de quin col·lectiu siguis, les immobiliàries no et lloguen cap pis.

Sobre el tema ocupacions, la Beth afegeix que principalment hi ha col·lectiu gitano, menes, marroquí i sud-americà. Ocupen il·legalment perquè no tenen accés a les ajudes perquè no estan empadronats ni tenen permisos. Per en Francesc, el tema padró és important i s'està treballant en un protocol nou, per facilitar la resolució d'aquestes problemàtiques vinculades a l'empadronament.

Sobre els habitatges d'emergència, es comenta que hi ha la percepció de certs blocs a Figueres que són blocs problemàtics. Són pisos de protecció oficial i emergència. Es comenta el cas concret dels pisos de la plaça de Joan Totau, que sembla que són pisos amb conflictivitat de ja fa anys. En aquest aspecte, des d'habitatge és té clar que no s'ha d'acumular habitatges d'emergència en un mateix bloc i també desestigmatitzar els pisos de protecció oficial que no tenen per què ser habitatges d'emergències.

Seguint amb el tema ocupacions, en Francesc comenta l'estudi sobre l'habitatge buit i que ha de permetre fer aflorar aquest habitatge buit i veure quines possibilitats hi ha. També s'està explorant, tot i que tímidament, el tema de les cooperatives d'habitatge, com a una alternativa a la tinença habitual de habitatges.

Per acabar la sessió de debat, s'obre el torn per comentar quins són els possibles **escenaris de treball** que hauria de plantejar el futur PLJ.

En aquest aspecte, la Beth comenta que cal promoure espais com els centres oberts dedicats a joves però també buscar escenaris de treball amb el jovent de menys edat, per fer un treball preventiu.

També un altre front de treball hauria de ser amb les entitats juvenils, que puguin tenir una visió més inclusiva i que siguin més visibles, sobretot al sector de població jove amb menys dificultats. Es comenta que això és difícil, ja que el món associatiu viu d'esquena a aquesta realitat i és difícil entrar-hi.

Continuar amb el treball que es fa a l'Oficina jove, ja que es valora positivament. En aquest sentit, es comenta que hi ha la necessitat d'un espai jove nou que complementi l'oficina jove. Un nou espai que no estigui destinat a centre obert sinó més espai d'hotel d'entitats.

Pel que fa a la formació es planteja que seria molt interessant obrir alternatives a la formació establerta per al jovent de 14 als 16 anys i que sigui adequada a la realitat i que no hagin de fer l'itinerari que marca la Generalitat.

En Francesc comenta que des d'habitatge es treballarà per crear un parc d'habitatges públic i que pugui donar resposta als joves. Que seria interessant que el PLJ recollís aquesta necessitat i així donar més importància a les polítiques d'habitatge de Figueres. Per acabar l'Helena comenta que ara per ara s'està treballant amb tota la comarca i hi ha un pla estratègic comarcal d'ocupació. S'està creant una agència de promoció comarcal.

D'altra banda, considera primordial consolidar personal propi que faci orientacions i treballar cap a la promoció de l'oferta formativa reglada i no reglada. També considera molt important continuar amb el suport transversal d'àrees com joventut i educació.

Finalment es comenta pel que fa als equipaments, que hi ha la necessitat d'espais d'accés lliure a xarxes wifi per poder fer les gestions o fins i tot formacions. Hi ha molta gent que va a la biblioteca i calen altres espais. Això està en el pla de reactivació que s'ha d'acabar de concretar i així tenir més espais i aules i material, en definitiva, més i millors recursos.

Sessió (virtual) de treball de diagnosi de la realitat juvenil

PLJ de Figueres 2021-2023

Dimecres, 07 d'octubre de 2020 a les 18:30 h.

Participants:

- Tècnic de joventut: Ferran Campistol
- Regidora del Grup Municipal JxFigueres: Alba Albert Vinagre
- Regidora del Grup Municipal Ciutadans: Elisabet Guillen Verdejo
- Tècnic de Neòpolis: Amadeu Breva

Eixos PNJCat: Educació / Treball / Habitatge / Salut / Cultura i oci / Participació / Cohesió social i equilibri territorial.

Àmbits particulars: Inclusió i problemàtiques socials / Àrea urbana / Emancipació

Es comença la sessió parlant sobre l'**àmbit de l'educació i la formació**. Es coincideix en el fet que hi ha un moment crític pels adolescents i joves que és a l'edat de 3 i 4t d'ESO, ja que se'ls demana que pensin en què han de fer en un futur immediat i en general se'ls aboca a fer estudis universitaris. Sobre aquest aspecte, es considera que a la ciutat caldria potenciar més els cicles formatius, ja que molts van a fora a fer aquests estudis, com Roses, Olot i Banyoles.

Afegeixen a aquesta mobilitat per estudis el fet que els que marxen a continuar els estudis a fora de Figueres i comarca (principalment per estudis universitaris) ja no tornen, perquè troben a part de formació i treball, un oci que no tenen a Figueres.

Però no amb tot el jovent hi ha la possibilitat de realitzar aquesta mobilitat formativa. Hi ha dificultats econòmiques i fa que molts joves no puguin sortir de Figueres a formar-se i treballar. Això es tradueix en un jovent desmotivat i desinformat, sense cap mena de projecte, ja que acaba realitzant uns estudis propers (en distància) però que no els motiva.

En aquest aspecte, també hi ha dificultats en l'aprenentatge, que fa que els joves es desmotivin i no acabin l'ESO. I com que no hi ha oferta variada els joves no acaben els estudis perquè no estan motivats. Això perpetua la precarietat tant formativa com laboral. Els joves amb pocs recursos es veuen abocats a fer una formació que no els agrada i no es poden pagar un transport per estudiar fora de Figueres.

Un altre idea que s'aporta al debat fa referència al fet que als instituts, hi falta una col·laboració amb la societat civil i les entitats. Si existís aquesta col·laboració, els podria ajudar a orientar-se i fer un treball comunitari que els servís en un futur tant formatiu com laboral.

Relacionat amb les possibilitats de formació, pel que fa al **treball i a les dificultats d'accés al mercat laboral,** consideren que les dificultats per accedir al mercat de treball pel jovent figuerenc són molt altes. Figueres i rodalies es caracteritza per tenir molt de treball temporal que fa que hi hagi molta mobilitat de contractació, amb contractes de fixes discontinuo i precari en molts nivells.

També exposen que no hi ha coincidència entre el que s'ofereix de formació professional i la realitat del sector econòmic. Consideren que cal potenciar noves formacions professionals vinculades a la logística, a les tecnologies de la informació i a temes de medi ambient.

Pel que fa als recursos, es troba a faltar un acompanyament en l'orientació professional, el jove no té un recurs de referència que l'orienti professionalment.

Sobre els temes vinculats a l'àmbit de l'emancipació, parlem sobre l'**accés a l'habitatge**. Hi ha rotunditat en les aportacions, no hi ha prou oferta a la ciutat, el parc d'habitatge existent de lloguer no s'ajusta a la demanda.

En aquest sentit, sobre el parc d'habitatge existent, es comenta que hi ha pisos en mans de bancs que estan totalment "desvalijats". També pisos vells (antics) que no tenen les condicions de comoditat que actualment es busca i per tant, perden qualitat i nivell. Sobre aquesta situació, es proposa potenciar el lloguer per a estudiants com atractiu per aquells que vénen a estudiar a la ciutat i s'utilitzin aquests pisos que no tenen "tantes comoditats".

Un altre tema prioritari que es debat és el de la inclusió. Les aportacions fetes van en la línia de què hi ha un factor importantíssim del treball inclusiu que són les activitats extraescolars (per a joves adolescents) i l'oci i el lleure (per als joves més grans). Consideren que hi ha un problema (vinculat a moltes ciutats grans, no només a Figueres) que moltes d'aquestes activitats estan vinculades al sector privat i posen d'exemple, que no hi ha escola de música municipal). Per això és important vincular la inclusió amb la participació en el teixit social i cultural.

Aquesta manca d'inclusió a les activitats extraescolars, es considera que no només és una barrera econòmica, sinó que a vegades són barreres culturals i que per tant, no només aportant recursos econòmics es pot superar aquesta barrera, sinó que cal un treball integral i des de diversos vessants.

Figueres ha de treballar la inclusió de manera global, no només en dos sectors concrets, ja que hi ha altres sectors que també tenen dificultats inclusives. En aquest sentit, es troben a faltar espais públics a l'aire lliure (pistes de bàsquet, de futbol, places a l'aire lliure) que vagin més enllà dels projectes de patis oberts.

Sobre l'**oci i cultura**, es comenta que hi ha oferta cultural, però que el jovent no hi participa. No només el problema és de l'oferta sinó que es percep que falta alguna cosa en l'àmbit comunicatiu. S'han d'aprofitar els recursos i serveis existents (com les escoles o els centres educatius) per potenciar aquesta comunicació i establir xarxa per tal de fer arribar les activitats culturals al públic jove. Comunicar allà on hi ha el jovent.

També, és cert, però, que potser no és una oferta prou atractiva pel jovent. En aquest sentit, cal promoure espais per donar l'opinió del jovent, com fan els centres cívics.

Finalment, sobre els aspectes de **salut i promoció d'uns hàbits saludables**, parlem que el fet de tenir poques oportunitats laborals o formatives acaben preocupant al jovent i li aporta frustració. Aquest tema el vinculen molt al treball amb la salut emocional, fet que actualment no es treballa, ja que requereix recursos i serveis que els acompanyin en aquesta frustració (o en la gestió de la seva salut emocional).

Es percep que cada cop hi ha més joves amb angoixes i frustracions que acaben explotant i que no es tracten i no reben acompanyament. Això porta al consum de tòxics, baralles i comportaments poc saludables en general. Calen recursos com psicòlegs, pedagogs, professionals que acompanyin a resoldre i treballar aquestes situacions de frustració i angoixa.

Sessió (virtual) de treball de diagnosi de la realitat juvenil

PLJ de Figueres 2021-2023

Divendres, 09 d'octubre de 2020 a les 17:00h (grup 1) i a les 18:30h (Grup 2).

Participants:

- Adolescents i joves del Consell d'Infància de Figueres (4 joves de 1er i 2on d'ESO al primer grup i 5 joves de 6è, 1er i 2on d'ESO al segon grup).
- Educadores del Consell d'Infància: Anaïs i Enya
- Tècnic de Neòpolis: Amadeu Breva

Eixos PNJCat: Educació i formació; vida saludable i esport; lleure i oci; participació i cohesió social.

En l'àmbit de **formació** parlem de les extraescolars: la majoria d'activitats es fan fora de l'àmbit dels centres educatius. Parlem de l'accés a les activitats extraescolars i consideren que no tothom pot. Molts dels participants fan reforç fora de l'IES, però no és tant un reforç per manca d'aprenentatge sinó un reforç que complementa els estudis que fan als centres educatius.

L'esport també es practica molt, però no tot es pot fer a Figueres. Alguns posen en relleu que hi ha certes instal·lacions, com els vestidors de la piscina, que estan malament i amb poc manteniment i neteja.

Malgrat tot, en general es considera que hi ha prou oferta de formació i que aquesta és variada. Sí que s'aporta que en l'àmbit artístic, no es fan cap mena d'activitat extraescolar i que costa trobar oferta formativa sobre aquests temes.

Es pregunta sobre si existeixen trobades entre centres educatius per tal de fomentar la relació entre alumnes de diversos centres i tret d'una trobada a sisè (trobada esportiva) no hi ha gaire cosa més.

En general, comenten que els deures i treballs els fan a casa i en comptades ocasions es troben a la biblioteca. Si bé és cert que tenen coneixement de la biblioteca, la utilitzen poc.

Un altre tema que comentem és el de la **vida saludable i l'esport**. Per ells el concepte de vida saludable el relacionen amb el menjar (saludable) i fer esport. Pensen que en general tenen bona alimentació i que molts practiquen esport. Als centres (no tots) fan tallers i activitats vinculades a la sexualitat i consum de tòxics. No a tots els centres fan xerrades i tallers sobre salut. Creuen que seria important fer-ho, sobretot per temes de relacions i interacció entre alumnes. Pensen que als centres es fan grups (colles) i que si arriba una persona nova que no arriba amb cap amic, es fa difícil d'integrar.

A nivell de poder practicar esport individual hi ha espais a l'aire lliure com parcs (Parc Bosc), però també falten espais d'accés lliure com llocs on patinar, ja que els que hi ha, estant poc cuidats i bruts (manca de manteniment). També posen èmfasi en el fet que hi ha pocs carrils bici. I que existeix alguna pista a l'aire lliure, però que està als afores.

Algunes zones de Figueres consideren que tenen pocs espais on estar a l'aire lliure.

Pensen que és molt important per estar sa, viure en condicions (alimentació, habitatge, relacions socials) i que a Figueres hi ha gent que encara necessiten millorar les seves condicions de vida.

Vinculat amb la pràctica esportiva, es planteja el tema de l'**oci i en què destinen el seu temps lliure**. El principal oci és quedar amb algun amic a casa i també trobar-se en espais a l'aire lliure o cafeteries. També el cinema. En general, practiquen un oci familiar. Comenten que a causa de la COVID19, aprofiten per quedar en espais oberts.

Parlant sobre la **participació** i la implicació del jovent en la vida social i comunitària de Figueres, consideren que hi ha poques ganes de participar en les entitats o en els col·lectius. També troben a faltar espais per poder donar la seva opinió, sobretot dins de les aules. Quan parlen del consell d'infants a l'escola reben feedback d'alguns alumnes i d'altres no. Consideren que és important tenir espais per poder opinar, i que també siguin espais on s'escolti al jovent i que les aportacions que es fan es tinguin en compte.

Ple que fa al coneixement de les entitats figuerenques, alguns coneixen la colla castellera, la colla de gegants i també els caus i agrupaments (més enllà de les entitats esportives on practiquen algun esport).

Finalment, es planteja el tema de la **cohesió social i la inclusió**. En general no veuen que hi hagi diferències/desigualtats ni gaires problemàtiques entre el jovent de la seva edat. Posen d'exemple que tothom té mòbil i es gasten els diners en això i no en altres coses més importants. Hi ha casos que no poden disposar de tot i no poden fer extraescolars. Pensen que a Figueres hi ha gent de tota mena, amb més o menys recursos, però no saben el motiu pel qual hi ha gent amb menys recursos.

En general consideren que es viu bé, els agrada pertànyer a Figueres. També, esmenten, però, que la ciutat està bruta i que això fa que no tinguin ganes de sortir. També que segons a quines hores es percep certa inseguretat quan se surt al carrer.

En segons quins casos hi ha estereotips i costa acostar-se al nouvingut. Torna a sortir el tema des de grups a l'escola. Es podria treballar més la integració i sobretot als centres educatius perquè és on passen més hores del seu dia a dia.

Sessió (virtual) de treball de diagnosi de la realitat juvenil

PLJ de Figueres 2021-2023

Dijous, 15 d'octubre de 2020 a les 19:30h.

Participants:

- Agrupament Escolta Xiprer al Vent (2 persones)
- Centre de Lleure el Dofí (2 persones)
- Colla Castellera
- Tècnic de joventut de Figueres: Ferran Campistol
- Tècnic de Neòpolis: Amadeu Breva

Eixos PNJCat: Educació i formació; ocupació, habitatge, vida saludable i esport; cultura i oci; participació, cohesió social i inclusió.

La sessió es comença parlant sobre l'**àmbit formatiu i tot allò que fa referència a l'etapa educativa** del col·lectiu jove. La majoria d'aportacions giren entorn de la manca d'estudis universitaris a la ciutat i en certa manera també, a la no cobertura de tota la necessitat formativa pel que fa als cicles formatius (en alguns casos, hi ha cicles que no tenen prou places i el jovent marxa a Girona o altres poblacions properes). Comenten que tant a Figueres i per extensió a l'Alt Empordà saps que quan acabes el batxillerat i vols continuar formant-te, has de marxar. Es fa el matís que pel que fa a estudis posteriors a l'ESO, com els del batxillerat o cicles de grau mitjà, sí que pots realitzar-ho a la ciutat, però que sí que és veritat que per estudis universitaris, acabes marxant (principalment a Barcelona) i també per fer cicles de grau superior. Sobre aquest fet, afegeixen que això implica emancipar-se sent molt jove, amb tot el que això comporta.

Un altre tema de debat és sobre l'accés als estudis. En aquest sentit, tampoc consideren que tothom tingui les mateixes facilitats per accedir a estudis postobligatoris. Pensen que encara es depèn molt del nivell econòmic familiar i que tot i que hi ha beques per estudis, no n'hi ha per la resta de despeses que impliquen els estudis superiors (desplaçament, allotjament, menjar, material...) i molts no acaben estudiant. D'altres, han de combinar estudis i treball i això té conseqüències com per exemple que no puguis centrar-te en els estudis al 100% o que hagis de prioritzar una cosa o l'altre, a part del desgast emocional i físic per poder arribar a tot. Amb tot, exposen que molts acaben per no completar els estudis i per tant no continuar amb la seva formació.

En resum, es percep que hi ha poca gent jove que pugui estudiar a nivells superiors com ara estudis universitaris o post universitaris.

Finalment, sobre aquest àmbit, parlem dels recursos i serveis oferts des de l'administració. El jovent comenta que es té poc coneixement del qual s'ofereix. En l'àmbit d'orientació acadèmica, creuen que els centres educatius et poden ajudar i fer l'acompanyament, però desconeixen si, més enllà dels centres, hi ha algun suport. Utilitzen la biblioteca o les aules d'estudi, i també les beques de transport, però reconeixen que es coneix poc i està poc generalitzat entre el jovent.

Encetem l'àmbit sobre l'**accés al mercat de treball.** Una primera aportació fa referència a les ofertes de feina. Es comenta que depèn del que hagis estudiat i quina sigui la teva especialització, podràs treballar, però només si estàs enfocat a un sector econòmic concret, que en el cas de Figueres és el turisme, la restauració i algun sector serveis... Consideren que quan decideixes marxar a estudiar fora, ja vas amb la idea que acabaràs treballant fora.

El grup coincideix en la precarietat laboral del col·lectiu jove: costa trobar feina perquè et demanen experiència, però, lògicament, no la tenen. Hi ha poca oferta laboral i a més mal pagada. A això se li ha afegit la COVID19 que ha afectat un sector que és molt present a Figueres (turisme, cultura, oci, lleure...) i també al col·lectiu jove, amb molts ERTOS. En positiu, consideren, però que sectors com el sanitari o l'educatiu, encara continuen funcionant i han aguantat millor les conseqüències de la pandèmia.

Comenten que per ajudar que el jovent que s'està formant i per tant té poca experiència laboral, es podria proposar crear una borsa laboral de pràctiques per joves. També reconeixen que no saben si existeix una borsa d'aquest estil. Coincideixen que tenir bona xarxa relacional és fonamental per accedir al mercat de treball, més enllà de tenir currículum. En aquest aspecte, comenten que els suports que s'ofereixen des de l'OJ, és conegut i utilitzat pel jovent de 16 a 20 anys, perquè és una edat que no busques una feina definitiva i tampoc vinculada a la teva formació, en canvi, el jovent de 25 anys en amunt, no utilitzen tant l'OJ perquè ja tenen els mateixos canals de recerca de feina (a vegades a través dels mateixos llocs on s'han format). També parlen sobre el programa de Garantia Juvenil i comenten que està bé, però que hi ha masses dificultats (burocràcia) a l'hora de presentar-t'hi.

Per acabar els temes vinculats a l'emancipació del jovent, parlem sobre les oportunitats d'**accés a l'habitatge.** Les aportacions són rotundes. Hi ha poca oferta i és difícil trobar informació. Ni saben on adreçar-se per buscar informar-se com ajuts, borsa de pisos de lloguer, etc. A la ciutat consideren que el lloguer és car i que si trobes alguna cosa no està en molt bones condicions. Es percep que és una ciutat que costa viure-hi (per una banda per la creixent inseguretat, baralles..., i per l'altra pel poc atractiu que genera Figueres vers el jovent). Al final queden poques zones on no hi hagi problemes.

En general, pensen que hi ha dificultats per emancipar-se i que el pas de marxar de casa els pares va molt lligat a les oportunitats laborals i als recursos econòmics que tinguis.

Més aportacions, diferencien entre el jovent que s'està formant o iniciant la seva carrera professional i el jovent ja de més gran edat que es planteja la creació d'un nucli familiar. En aquest sentit, el jovent d'aquest segon grup, seria el que marxa de Figueres perquè als pobles veïns s'hi està més bé i que hi ha uns preus raonables que et permeten trobar una comoditat que no hi ha a la ciutat. En canvi, l'altre grup de joves, prefereix quedar-se on ha anat a estudiar i/o treballar, perquè consideren que no hi ha un atractiu com a ciutat perquè el jovent vulgui tornar. Pel jovent entrevistat, hi ha com dos Figueres, el de setmana i el de cap de setmana. Durant la setmana no hi ha res, perquè no hi ha joves ni ambient i el cap de setmana, hi ha poc jovent perquè el que està a fora ja es queda a passar el seu temps lliure i el seu oci allà on estudia/treballa.

S'afegeix el comentari sobre "l'ambient" que es viu a Figueres que no és una percepció viscuda exclusivament pel jovent, sinó que també altres col·lectius (com la gent gran) també té aquesta sensació. Consideren (gent gran i joves) que per la gent de fora sí que hi ha activitats que poden semblar atractives, però que per la gent de Figueres (de tota la vida) no és cap novetat i per tant, no els resulta atractiu.

Entrant en matèria sobre aspectes de **vida saludable**, consideren que a Figueres hi ha coses a fer (en l'àmbit de l'esport), però que tot té un cost. Hi ha oferta privada de pagament. Pensen que és un sector molt utilitzat pel jovent i que es podria parlar amb els gimnasos per fer activitats més obertes al jovent, amb descomptes en activitats o entrades o abonaments específics. El rocòdrom també es posa com a exemple de zona que caldria potenciar pels seus beneficis en salut i socials, ja que també és un punt de trobada i de relació entre el jovent.

També, afegeixen que l'skatepark és molt potent, però que no s'hi pot arribar (sense perill) ni en bici ni en patinet i que segons quin lloc no hi ha facilitat de mobilitat amb aquests vehicles per dins la ciutat. Caldria, doncs, millorar el carril bici.

Per acabar aquest tema, es comenta sobre els consums de tòxics per si es perceben anomalies més enllà de les conductes habituals que pot tenir el jovent. En aquest sentit, no es perceben "botellons", ni descontrol, més enllà de les festes majors / barraques. Fan esment, però del gran auge dels "Sisha" bars i que són llocs molt freqüentats pel jovent de 15-16 anys.

Pel que fa al **consum cultural i l'oci juvenil**, en general el jovent queda a l'espai públic o va al bar. Abans potser hi havia més coses (bolera, cinema...), però ara ja no s'utilitza tant. Es percep que sí que hi ha moviment pel que fa a activitat cultural, però consideren que el jovent més petit no hi va. A excepció de coses puntuals (festes, acústica...) que poden tenir més tirada, el tema de la cultura va molt en funció dels gustos de cada jove i per tant unes coses tindran més èxit que d'altres.

Sí que perceben que hi ha coses que no arriben al jovent. Per ells, la cultura queda lluny (poc atractiva) però també lluny comunicativament parlant. És veritat que hi ha l'OJ, però pensen que no acaba de ser un punt de referència cultural pel jovent.

Entrant a valorar els temes de **participació**, valoren que els centres educatius facin el projecte similar a unes pràctiques de voluntariat que han de fer a una entitat. Això per una banda capacita al jovent en un aprenentatge divers al qual fan als centres habitualment, però per l'altra, serveix per donar a conèixer les entitats i que aquestes puguin nodrir-se de joves que volen formar part de l'entitat en un futur. Expliquen que aquest últim any molt jovent ha demanat fer voluntariat i han demanat informació de les entitats i això s'ha notat.

Hi ha un seguit d'activitats de ciutat, com la fira d'entitats, Sant Jordi, les barraques, que en ser activitats transversals i on es fan coses totes les entitats juntes, és quan es nota més la participació del jovent i la seva implicació vers la ciutat i consideren que són actuacions a potenciar encara més. Els espais/accions compartides ajuden a aquest treball entre entitats. També hi ha el Consell Local de Joventut i consideren que és una eina que caldria tornar a arrencar. Cal que al consell local s'hi impliqui més gent i més entitats, sobretot en l'organització de les activitats, malgrat que s'és conscient que hi ha entitats més motivades que d'altres.

També exposen que el jovent més petit (adolescent) volen tot fàcil i "mastegat" i que tingui immediatesa, mentre que el voluntariat requereix "sacrifici" i temps i una recompensa no material i veuen en aquestes característiques una de les barreres per les quals el jovent no s'implica en tasques voluntàries.

Quan tens 16 anys l'acompanyament que et poden donar en l'àmbit escolar o familiar s'enfoca molt a què fer en estudis i treball, però no a què fer com a joves ni quines inquietuds pots tenir. No s'informa que hi ha l'OJ, que hi ha entitats i que els joves s'hi poden apuntar. Caldria potenciar aquesta vinculació amb el jovent. Explicar com participar en la festa major, quines entitats hi ha...

Finalment, el darrer tema tracta és el de la cohesió social i la inclusió. Són conscients que hi ha col·lectius amb dificultats d'inclusió. També pensen que Figueres és una ciutat poc inclusiva, on costa incloure a tothom. Malgrat això exposen que hi ha experiències inclusives que han funcionat i d'altres projectes com Casa Meu, centres oberts, pisos tutelats. Que malgrat ser projectes integradors, no acaben d'incloure al jovent.

Sessió (virtual) de treball de diagnosi de la realitat juvenil

PLJ de Figueres 2021-2023

Dimarts, 28 de juliol de 2020 a les 8:00 h.

Entrevista en profunditat al Sr. Jesús Quiroga, segon tinent d'alcalde i regidor de Serveis Socials, Empresa i Ocupació i Formació i Indústria de l'Ajuntament de Figueres i subdirector de la secretaria tècnica del Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC).

Eixos PNJCat: Educació / Treball / Habitatge / Cohesió social

Àmbits particulars: Inclusió i problemàtiques socials / Àrea urbana / Emancipació

Es plantegen els diversos temes que es tractaran a l'entrevista, així com una breu introducció a l'estat actual de la Diagnosi i a les actuacions que ja s'han desenvolupat fins ara.

Es comença per plantejar **com es veu el col·lectiu jove actual a la ciutat de Figueres**. Per Quiroga, Figueres és el paradigma de diversitat del col·lectiu jove. Es considera que hi ha un perfil migratori potent (Nota. Les dades quantitatives, així ho demostren) i difícil d'integrar-se a la ciutat. És un col·lectiu que està desvinculat de la seva terra, però que tampoc se senten integrats a Figueres, i això seria una de les primeres problemàtiques a resoldre. Cal que el PLJ reflecteixi aquesta diversitat ètnica existent.

Parlant sobre la **trajectòria educativa i la transició al mercat laboral** s'esmenta una realitat molt present del jovent figuerenc i és que ens trobem amb joves poc qualificats i joves "súper" qualificats. El jovent poc qualificat acostuma a ser una persona jove que fa un abandonament escolar prematur. Amb 16 anys marxen del sistema educatiu i fins que no arriben als 20, "ningú els vol", són transparents, sobretot pel que fa a l'accés al mercat. Hi ha el sector de la formació professional vinculat a les tecnologies, que tindria sortida al mercat laboral, però és un camp que no interessa a aquest determinat col·lectiu i sobretot al col·lectiu femení.

Per contra, hi ha el jovent "súper" qualificat, que fins als 30 no acostumen a treballar en el seu camp d'especialitat o si ho fan és fora de Figueres. I principalment quan troben feina a fora ja no tornen. Existeix una oferta molt vinculada al sector serveis i és molt estacional.

Parlant de les **dificultats d'inclusió**, es comenta que a Figueres hi ha una realitat evident que vincula el tràfic de tòxics (principalment marihuana) al col·lectiu gitano i això fa que algunes persones joves d'aquest col·lectiu ho vegin com una sortida econòmica ràpida i fàcil.

D'altra banda, preguntat sobre altres col·lectius, comenta que en els darrers anys el col·lectiu marroquí (principalment dones) s'estan llicenciant i obtenint estudis superiors. El problema és que aquesta realitat no es visualitza i per tant no es tradueix en ofertes de feina.

Parlant sobre les **potencialitats en l'àmbit laboral**, considera que cal apostar cap a la: diversificació econòmica. Aquesta diversificació implica reduir el pes de l'hostaleria i turisme i poder potenciar el sector cultural (museus, festivals...), aprofitant les bones comunicacions sobretot la, transfronterera.

En aquest sentit, argumenta que tenim el sector de la logística vinculat amb França, i el sector industrial amb la Garrotxa, on també hi ha una àrea alimentaria important que pot generar llocs més qualificats.

Malgrat això, alerta que els llaços amb França poden ser complicats (per la situació política que viu la zona de la Catalunya Nord - augment de l'extrema dreta-) però que hi ha temes que els vinculen molt, com el col·lectiu gitano, present en tots dos territoris. Destaca també que l'AVE com que no connecta amb la frontera, també dificulta aquesta relació.

Es comenta sobre el moment actual de crisi generada per la covid i exposa que ha afectat al col·lectiu jove. Sobretot a Figueres perquè tots els treballs d'estiu han tancat i ha dificultat que puguin treballar com havien fet altres estius.

Tornant a la formació, exposa que el **sistema educatiu** actual a secundària no està al nivell ni a l'alçada que caldria per afrontar aquestes problemàtiques existents. Considera que cal preparar el professorat per fer front als nous reptes, reptes que impliquen socialitzar l'alumnat, fer-los partícips de la societat. A 16 anys et trobes amb tot un seguit de dificultats que l'escola no hi dóna resposta, no hi ha escola inclusiva, anem acumulant exclusió amb joves que no se socialitzen. I això agreuja aquells joves que no compleixen amb l'estàndard normatiu.

Per Quiroga, **la formació professional** s'ha de fer molt vinculada al teixit econòmic. La fusió entre formació ocupacional i professional és la clau. Crear teixit econòmic vinculat a les empreses, que les mateixes empreses facin la formació, si cal, al mateix centre de treball. Per ell, hi ha un repte cabdal, i és com transformem la formació a primària i a secundària cap a la transició al món laboral.

Pel que fa a **l'habitatge i persones joves**, torna a sorgir el fenomen de la immigració, que viuen en condicions nefastes. En aquesta visió genèrica de les dificultats a Figueres, hem d'incloure el fenomen ocupa i el fenomen mena (que ja no són menes sinó extutelats). A Figueres molts edificis estan abandonats i ocupats, però sense poder intervenir en aquests fons especulatius, no es pot generar una política pública per fer parc d'habitatge públic i s'està degenerant la ciutat i a més, és un impediment.

Si bé és cert que Figueres és una ciutat que pot oferir coses bones i amb recursos, el col·lectiu jove a vegades prefereix viure en un espai més idíl·lic (pobles del voltant).

Ajuntament de Figueres
www.figueres.cat

neòpolis

Pla Local de Joventut 2021 - 2023

Ajuntament de Figueres
www.figueres.cat